

København, d. 27 marts 2025

Høringssvar vedr. Udkast til Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde

I udgangspunktet er det positivt, at myndighederne ønsker at stramme reglerne for hundeavl, for at reducere de lidelser, som arvelige sygdomme og misdannelser hos visse hunderacer er forbundet med.

Dette høringssvar vedrører den del af forslag til bekendtgørelse, som omhandler arvelig disc degeneration hos gravhunde: Udkast til bekendtgørelse § 20 og Bilag1, Afsnit 3 Undersøgelse af gravhunde for Intervertebral Disc Disease (IVDD) . Udkastet til bekendtgørelsen tager tydeligvis udspring i et eksisterende avlsprogram, som kører i regi af Dansk Kennelklub.

Baggrund

Siden 2001 har der været et avlsprogram vedr. disk degeneration hos gravhunde, som blev startet i regi af Dansk Gravhundeklub, senere overtaget af Dansk Kennelklub. Avlsprogrammet er baseret på radiografisk undersøgelse af gravhunde mellem 24 måneder-48 måneder. Formålet med den radiografiske screening er at undersøge antallet af intervertebrale disc, som er "synligt" calcificerede.

Avlsprogrammet er baseret på det videnskabelige arbejde, som jeg publicerede i forbindelse med min Ph.D afhandling i september 2000, og er understøttet af enkelte senere videnskabelige publikationer.

Der har været forsket i denne sygdom i mere end 70 år, men min ph.d. afhandling var banebrydende grundet følgende videnskabelige fund:

- 1) Degenerationsprocessen i gravhundens intervertebrale discs er en kontinuert proces, som progredierer gennem en stor del af hundens liv. Derfor troede man tidligere, at gravhunde livet igennem ville få flere og flere disc, som blev påvirket af svær degeneration.

Jeg påviste (<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11361121/>) at nogle af gravhundens discs allerede som hvalp er forudbestemt til svær degeneration, med udfældning af kalkaflejringer, mens de øvrige af hundens discs aldrig vil undergå forkalkning.

Ved at følge 40 gravhundehvalpe med radiografiske undersøgelser løbende fra 6-12 mds. alderen til de var over 2 år, kunne jeg se hvordan forkalkningerne udvikles, og bliver gradvist mere synlige. Jeg påviste, at stort set alle de discs, der er forudbestemt til at "forkalke", er radiografisk synlige når hunden er fyldt 2 år (for et trænet øje). Dog bliver disse forkalkninger mere og mere synlige med alderen, - ind til de er så degenererede, at forkalkningerne forsvinder igen i forbindelse med en diskusprolaps.

Dette er baggrunden for den nedre aldersgrænse på 2 år for radiografisk undersøgelse i avlsprogrammet.

De fleste diskusprolaps hos gravhunde forekommer i alderen 4-7 år.

Derfor kunne man (med fornøden ekspertise) hos hunde i alderen 2-4 år se det maksimale antal forkalkede discs, og tælle hvor mange discs, der er disponeret for svær disk calcifikation (kalkudfældning).

- 2) Der er en stærk statistisk sammenhæng mellem antallet af forkalkede discs (påvist i optimal alder) og risikoen for klinisk diskusprolaps hos gravhunde (<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/18828719/>).

Dette blev påvist i et studie udført i forlængelse af min Ph.D afhandling, baseret på opfølgning på hunde, der indgik i ph.d. projektet. Studiet viste i øvrigt også, at der ikke er sammenhæng mellem antal forkalkninger ved 9-10 års alderen og antallet af forkalkninger ved 2-4 år, hvilket skyldes at forkalkningerne forsvinder ved diskusprolaps.

- 3) I Ph.D afhandlingen påviste jeg endvidere, at der er stor forskel mellem gravhundefamilier med hensyn til forekomsten af svær disk degeneration, hvormed der er potentiale for at avle gravhunde uden signifikant disposition for diskusprolaps – noget man aldrig før havde troet muligt. Jeg fandt en meget høj arvelighed af antal discs, som er forudbestemte til svær degeneration, og fandt en heritabilitet på over 0,80, hvilket indikerer, at det er muligt i løbet af få generationer at reducere risikoen for diskusprolaps hos gravhunde. (<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11008442/>)

Et tidligere studie af Ø. Stigen i Norge havde fundet en heritabilitet af antal forkalkninger på kun 0,16. Dette skyldtes, at hundene var i meget forskellig alder ved screeningen. Derfor blev antallet af arveligt belastede discs underestimeret hos mange af hundene og heritabiliteten var derfor meget lav med den anvendte test.

Den høje heritabilitet, som ligger til grund for avlsprogrammet, er altså afhængig af, at antallet af disponerede discs (= det maksimale antal forkalkede discs) reelt kan påvises med stor sikkerhed hos den enkelte hund. Dette afhænger af pålideligheden af den anvendte test, som afhænger af følgende faktorer:

- I. at hunden røntgenfotoграфeres i en alder, hvor de discs, som undergår svær degeneration har radiografisk synlig degeneration (calcificeret i tilstrækkelig grad).
- II. At kvaliteten af røntgenbillederne er tilstrækkelig til at se små forkalkninger, da de fleste forkalkninger er meget små (< ca. 2mm) hos unge hunde under 3 år. Det er nødvendigt at kunne se konturerne af forkalkningerne, for at kunne skelne dem fra andre små anatomiske strukturer.
- III. at røntgenbedømmeren har specialist viden, som er nødvendig for at skelne små forkalkninger fra andre små strukturer, som kan være positioneret hen over disken. Dette kræver dels **speciel anatomisk indsigt**, som man ikke kan læse sig til i eksisterende anatomi eller radiologi bøger: Dels den relevante indsigt i den biologiske variation i anatomien i og omkring rygsøjlen, som kan forveksles med discforkalkning. Dels indsigt i variationen i den anatomiske struktur af discs, idet der er stor variation i den anatomiske struktur mellem de relevante 26 disc i hundens rygsøjle. Det er nødvendigt at kende disse forskelle for at kunne genkende anatomien i de tidlige – meget små – forkalkninger.

I forslaget til bekendtgørelsen er der kun nævnt det første kriterie. Men det er vigtigt, at forstå at de to andre kriterier er ligeså vigtige!

Hvis ikke røntgenbillederne ikke er af tilstrækkelig god kvalitet, vil en betydelig del af de forkalkede discs ikke kunne ses, og hundene vil blive tildelt en alt for ”god avlsværdi”.

Endnu værre er det, hvis bedømmeren ikke har den fornødne indsigt (ad III):

For det første er det nødvendigt at forkaste billeder med for lav kvalitet. Endnu vigtigere er, at det kræver ekspertise at se de små forkalkninger, fordi det er meget vanskeligt at se forkalkningerne hos hunde under 3 år: I særdeleshed vil langt de fleste forkalkninger blive overset hos hunde i fra 24-36 måneder, hvis radiologen ikke har ekspertviden.

Da langt de fleste hunde undersøges i alderen 24-30 måneder (fordi avlerne gerne vil have dem tidligt i avl), vil manglende ekspertise hos bedømmeren medføre, at heritabiliteten i avlprogrammet falder drastisk, hvormed legitimiteten af programmet forsvinder.

Det er værd at bemærke at aldersintervallet er fastsat på grundlag af mine kvalifikationer i forhold til identifikation af de tidlige disk-forkalkninger, i forbindelse med mit Ph.D. projekt. Foruden erfaring fra bedømmelse af mange hunderede hunde allerede på det tidspunkt, havde jeg også erfaringen fra at følge de samme unge hunde over tid, hvilket var helt essentielt for at lære at skelne tidlige forkalkninger i disci fra små anatomiske variationer superimposeret på discene.

Jeg har siden 2001 været eneste røntgenbedømmer i rygscreeningsprogrammet i Danmark, og siden 2021 er jeg eneste røntgenbedømmer på et tilsvarende Avlsprogram i Norge. Jeg sidder i Nordisk Kennel Unions ekspertgruppe vedr. IVDD sammen med to Finner, hvoraf den ene også har forsket i samme emne siden 1990'erne. De to finner er eneste røntgenbedømmere på avlsprogrammerne i Finland og Sverige.

Der er vægtige grunde til, at ikke alene Finland og Danmark, men også Norge og Sverige bruger bedømmere med videnskabelig baggrund indenfor netop IVDD, og mange års erfaring.

Et eksempel: Ø. Stigen var i mange år bedømmer i det Norske avlsprogram, men da han gik på pension, overtog en af de norske HD-bedømmerne (radiolog) opgaven med at bedømme gravhunderygge for NKK. Det førte i første omgang til, at en meget stor andel af de undersøgte Norske hunde "lige pludselig ikke havde nogen forkalkninger". Årsagen er beskrevet ovenfor: Det er meget vanskelig for radiologer uden den nødvendig ekspertise at differentiere meget små forkalkninger, som de sædvanligvis ser ud hos de unge hunde. Da problemet blev påtalt til bedømmeren, fik en meget stor andel af hundene pludselig "påvist" usædvanligt mange "forkalkede" disci – hvilket indikerer, at andre anatomiske strukturer blev fejlbedømt som værende forkalkede disci. Dette er baggrunden for at Norsk Kennel i 2021 bad mig om, at blive bedømmer i Norge.

Der foreligger desuden videnskabelige studier, som dokumenterer hvor vigtig ekspertisen er for den radiologiske bedømmelse af IVDD.

"The recommendation that RDIDC scoring be performed by experts is further supported by the higher precision found in this study for scorers that had specific experience in diagnostic imaging, compared to our prior study using a heterogeneous group of scorers with variable backgrounds [20]" "These findings agree with those from our earlier work [20]. The scorer-dependent patterns demonstrated in that study were attributed to scorer differences that might be explained by variation in scoring ability and experience (general practitioner, specialist radiologist, and expert scorer)." (se Bilag)

"RDIDC scoring revealed some degree of inconsistency explained by scorer subjectivity and inexperience, and anatomical superimpositions. Scorer training and experience is strongly recommended to improve test precision and ensure appropriate classification of Dachshunds for breeding." (<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26493589/>)

Kommentar til udkastet til bekendtgørelsen:

Givet at

- 1) En tilstrækkelig høj heritabilitet er forudsætning for, at et avlsprogram kan have effekt.

- 2) at en tilstrækkelig høj heritabilitet forudsætter at den OBSERVEREDE fænotype i høj grad afspejler genotypen. Dvs. hvis man ikke er i stand til at "Måle" hvor arveligt belastet hunden er, kan man ikke forbedre racen ved avl.
- 3) Fænotypen måles ved en test. En høj heritabilitet forudsætter både at testen er konsistent (pålidelig), og i høj grad beskriver fænotypen optimalt (og dermed afspejler genotypen så godt som muligt). Et eksempel: hvis man vil avle for øjenfarve, kræver det, at øjenfarven vurderes i god belysning. Hvis man har en test hvor øjenfarven bedømmes i tusmørke eller næste fuld mørke, falder heritabiliteten af øjenfarve i avlsprogrammet – man kan faktisk opnå en heritabilitet af øjenfarve, der er tæt på 0, selv om vi ved, at øjenfarve er næsten 100% arveligt. Tilsvarende hvis gravhunderygge bedømmes af en bedømmer, som overser halvdelen af de disponerede disci, der er begyndt at forkalke, falder heritabiliteten markant.

Videre, at den høje heritabilitet i avlsprogrammet på gravhunde afhænger fuldt ud både af

- I. at hunden røntgenfotoграфeres i en alder hvor de stort set alle de disci, som undergår svær degeneration, har synlig degeneration (op til 4 år, og ned til 2 år, dog afhængigt af punkt II og III),
- II. at kvaliteten af røntgenbillederne er tilstrækkelig til at se små forkalkninger, da de fleste forkalkninger er meget små (<2mm) hos unge hunde under 3 år.
- III. at røntgenbedømmeren har specialist viden, som er nødvendig for at skelne små forkalkninger i disci fra andre små anatomiske strukturer, som kan være positioneret hen over disken. Det er ikke tilstrækkeligt at røntgenbedømmeren er veterinær radiolog.

I kraft af ovenstående fakta, er det en absolut nødvendighed, at der i bekendtgørelsen stilles krav ikke kun til hundens alder ved undersøgelse, men også til kvaliteten af den radiologiske undersøgelse.

Der er som sagt vægtige grunde til, at ikke kun DKK og den finske kennelklub, men også NKK og SKK bruger samme finske og danske radiologer med den særlig ekspertise, til at bedømme rygbillederne i de eksisterende screeningsprogrammer.

Undlades det i bekendtgørelsen (eller i kraft deraf) at stille de nødvendige kvalitetskrav til undersøgelsen vil det have ALVORLIGE konsekvenser:

Mange hunde vil blive undersøgt hos en tilfældig dyrlæge. Hvad enten den praktiserende dyrlæge eller en tilfældig radiolog bedømmer billederne, vil hundeejeren kunne få certifikat på, at hunden har en god avlsværdi ("0 forkalkninger"), selvom den måske er svært arveligt belastet. Dette vil skabe falsk tryghed for kommende hundeejere – og for hundeevlerne, som tror, at de kan bruge resultatet til at vælge gode avlsdyr.

Hvad der måske er endnu værre, vil de nye lovkrav være undergravende for det eksisterende, valide avlsprogram: Gravhundeevlerne vil kunne sikre sig en godkendelse af svært belastede hunde til avl, ved at melde sig ud af Dansk Kennelklub, og derved undgå, at deres hund vurderes med en valid test i det eksisterende program.

I forbindelse med indeksberegning på hundene i det nuværende danske avlsprogram, har det vist sig at den høje heritabilitet er blevet opretholdt, hvilket betyder, at der er opretholdt en høj, ensartet kvalitet af den fænotypiske test, med stor sikkerhed for påvisning af de disponerede discs, også hos unge hunde (<3 år). Det er det, der vil blive sat over styr, hvis der ikke sikres tilsvarende høj kvalitet af testen i screeningen fremadrettet.

Jeg er klar over, at det ikke er let at skrive sådanne krav ind i en bekendtgørelse. Ikke desto mindre er det bydende nødvendigt at håndtere dette problem adækvat, hvis I ønsker at krav til gravhundeavl med hensyn til IVDD, skal indgå i bekendtgørelsen.

Jeg synes selvfølgelig, at det er "stort" at min ph.d. bliver "ophøjet til lov". Men hvis der ikke inddrages tilstrækkelige kvalitetskrav til undersøgelsen, vil det ødelægge resultaterne af 25 års avlsprogram, og ikke få nogen gavnlige effekter på hundeavl og dyrevelfærd – Det vil tværtimod være særdeles skadeligt. I givet fald vil det være langt bedre, at udelade IVDD af bekendtgørelsen – af hensyn til hundenes sundhed, for hundeavl og for hvalpekøbernes skyld.

Jeg stiller gerne min ekspertise til rådighed for videre drøftelser af hvordan dette kan løses. Jeg vil opfordre til, at I indkalder Merethe Fredholm (KU Sund) og undertegnede sammen til sådanne drøftelser.

Med venlig hilsen,

Vibeke Frøkjær Jensen,

Dyrlæge, Ph.D.

Vibeke Frøkjær Jensen

RESEARCH

Open Access

Scorer and modality agreement for the detection of intervertebral disc calcification in Dachshunds

Alana Jayne Rosenblatt^{1,4*}, Anu Katriina Lappalainen², Nina Alice James¹, Natalie Siu Ling Webster³ and Charles Grégoire Bénédict Caraguel¹

Abstract

Background: The Dachshund is a chondrodystrophic breed of dog predisposed to premature degeneration and calcification, and subsequent herniation, of intervertebral discs (IVDs). This condition is heritable in Dachshunds and breeding candidates are screened for radiographically detectable intervertebral disc calcification (RDIDC), a feature of advanced disc degeneration and a prognostic factor for clinical disease. RDIDC scoring has been previously shown to be consistent within scorers; however, strong scorer effect (subjectivity) was also reported. The aim of this study was to estimate the within- and between-scorer agreement (repeatability and reproducibility, respectively) of computed tomography (CT) scanning and magnetic resonance imaging (MRI) for scoring IVD calcification, and to compare these modalities with radiographic scoring.

Results: Twenty-one Dachshund dogs were screened for IVD calcification using the three imaging modalities. Three scorers scored each case twice, independently. Repeatability was highest for radiography (95.4%), and significantly higher than for CT (90.4%) but not MRI (93.8%). Reproducibility was also highest for radiography (92.9%), but not significantly higher than for CT or MRI (89.4% and 86.4%, respectively). Overall, CT scored IVDs differently than radiography and MRI (64.8% and 62.7% agreement, respectively), while radiography and MRI scored more similarly (85.7% agreement).

Conclusions: Despite high precision for radiography, previous evidence of scorer subjectivity was confirmed, which was not generally observed with CT and MRI. The increased consistency of radiography may be related to prior scorer experience with the modality and RDIDC scoring. This study does not support replacing radiography with CT or MRI to screen for heritable IVD calcification in breeding Dachshunds; however, evaluation of dog-level precision and the accuracy of each modality is recommended.

Keywords: CT, Dachshund, Intervertebral disc calcification, MRI, Radiography, Repeatability, Reproducibility, Scoring

Background

Of all the dog breeds, the Dachshund has the highest lifetime incidence of intervertebral disc disease (IVDD) [1, 2]. The results of a recent study in the UK, based on a survey of Dachshund owners ("Dachs-Life 2015"), found an overall IVDD prevalence of 15.7% in the surveyed Dachshund population of 1975 dogs, with a significant

prevalence range between different breed variants (7.1–24.4%) [3]. This high prevalence may be due to a variety of genetic, physical and lifestyle-related factors [3], but is likely primarily attributable to their chondrodystrophic morphology. Dogs with chondrodystrophy undergo chondroid metaplasia, the premature maturation and degeneration of intervertebral discs (IVDs) that often results in calcification, an indicator of severe degeneration [2, 4, 5]. These degenerated IVDs are predisposed to herniate into the spinal canal under minimal stress, resulting in spinal cord compression and injury

*Correspondence: a.rosenblatt@uq.edu.au

⁴ Present Address: School of Veterinary Science, The University of Queensland, Gatton, QLD 4343, Australia

Full list of author information is available at the end of the article

© The Author(s) 2018. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided you give appropriate credit to the original author(s) and the source, provide a link to the Creative Commons license, and indicate if changes were made. The Creative Commons Public Domain Dedication waiver (<http://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/>) applies to the data made available in this article, unless otherwise stated.

[1]. Dachshunds with IVD herniation have a high level of morbidity and mortality, and despite treatment that often includes complex and costly surgical intervention, a substantial proportion of dogs retain neurologic deficits [6–8]. IVDD is widely accepted as the Dachshund breed's greatest health problem.

A scheme for radiographic scoring of intervertebral disc calcification in Dachshunds has been developed, and recently reviewed [9]. Radiographically detectable intervertebral disc calcification (RDIDC) is highly heritable in Dachshunds [10–14], and the development of RDIDC at a young adult age corresponds with an increased risk of developing clinical IVDD during the lifetime of the dog [8, 10, 15–18]. Therefore, screening young adult breeding candidates for RDIDC, ideally at 24–30 months of age, can reduce the prevalence of the disease in the breed [11, 18, 19]. RDIDC is scored from 0 to a maximum of 26 (i.e. 26 total IVDs in the canine cervical, thoracic and lumbar spine). Current screening programs recommend that Dachshunds with RDIDC scores of ≤ 2 are suitable for breeding, dogs with scores of 3–4 should be bred judiciously, and animals with scores ≥ 5 should be excluded for breeding purposes [8, 11, 12, 17, 18].

For a screening test to be useful in a selective breeding program, it must be precise (i.e. very reproducible). Recent evaluation of within- and between-scorer agreement for RDIDC scoring identified an overall high level of repeatability and reproducibility, but also identified some limitations of radiography as a screening tool [20]. Test precision was influenced by scorer experience level (expert scorer > specialist radiologist > general practitioner), which in turn affected the consistency (agreement) of the results. Individual scorer-dependent subjectivity was also identified.

The absence of RDIDC does not exclude a disc from being degenerative nor calcified, and only a portion of IVD calcifications present in a spine would be expected to be detected radiographically [17, 21]. It is postulated that a cross-sectional imaging modality such as computed tomography (CT) scanning would be a superior alternative for screening dogs for IVD calcification compared to radiography, as CT reduces challenges associated with anatomic superimposition and has improved contrast resolution [22, 23]. Alternatively, magnetic resonance imaging (MRI) is a cross-sectional modality with superior contrast resolution to both CT and radiography, and high-field MRI is considered the optimal modality for imaging the spine [24, 25]. MRI of intervertebral discs allows identification of earlier stages of disc degeneration than calcification, due to its ability to detect biochemical changes in tissues including loss of water and proteoglycan content

and decreased chondroitin-keratan sulfate ratio in the nucleus pulposus, such that both degenerative and calcified IVDs have decreased MR signal intensity [22, 26–29]. That is, MRI detects a spectrum of IVD degeneration but cannot differentiate between calcified and non-calcified degenerative discs, compared to radiography and CT which can only detect disc calcification as an indicator of (advanced) degeneration. IVD degeneration in the canine spine can be reliably graded using low-field MRI and the Pfirrmann classification system, which is based on lumbar IVD degeneration in people and has been verified with the gross pathology-based Thompson system [30–33].

The precision of CT and MRI scoring of IVD calcification in Dachshunds has not been assessed. Thus, the objectives of this study were to: (i) compare the precision of three diagnostic imaging modalities (radiography, CT and MRI) by estimating their repeatability and reproducibility, (ii) estimate and compare the robustness (i.e. scorer independence) of each modality, and (iii) estimate the agreement across the three modalities for the detection of IVD calcification. It was anticipated that both CT and MRI would be more precise than radiography due to the cross-sectional nature of these modalities. However, it was expected that MRI would not completely agree with the two other modalities because this modality assesses various stages of IVD degeneration, not only calcification.

Methods

Study subjects

Dogs were prospectively recruited from Finnish Dachshund breeders through The Dachshund Club of Finland, between 22 November 2011 and 7 March 2012. Eligibility criteria included: purebred registered Standard Dachshund dog, young adult age (24–48 months old), and clinically healthy. Dogs were excluded if they had prior or current signs of intervertebral disc disease (IVDD) or other illness. Dogs were enrolled in the study with informed owner consent and the study was approved and conducted with animal ethics approval.

Diagnostic imaging

The imaging was performed at the University of Helsinki Veterinary Teaching Hospital. Three diagnostic imaging modalities were employed to image the dogs' spines—radiography, CT scanning and low-field MRI (Fig. 1). All imaging was performed within a single hospital visit, with the dogs under heavy sedation or general anaesthesia. Radiography and CT were conducted on all dogs, while MRI was optional and based on owner preference given it would substantially prolong anaesthetic time for an elective procedure.

Radiography

Lateral radiographs of the cervical, thoracic and lumbar spine regions were obtained for each dog using a previously described protocol [20] and a digital radiographic system (CPI Indico 100, Ontario, Canada). A minimum of five diagnostic quality radiographs were acquired for each dog.

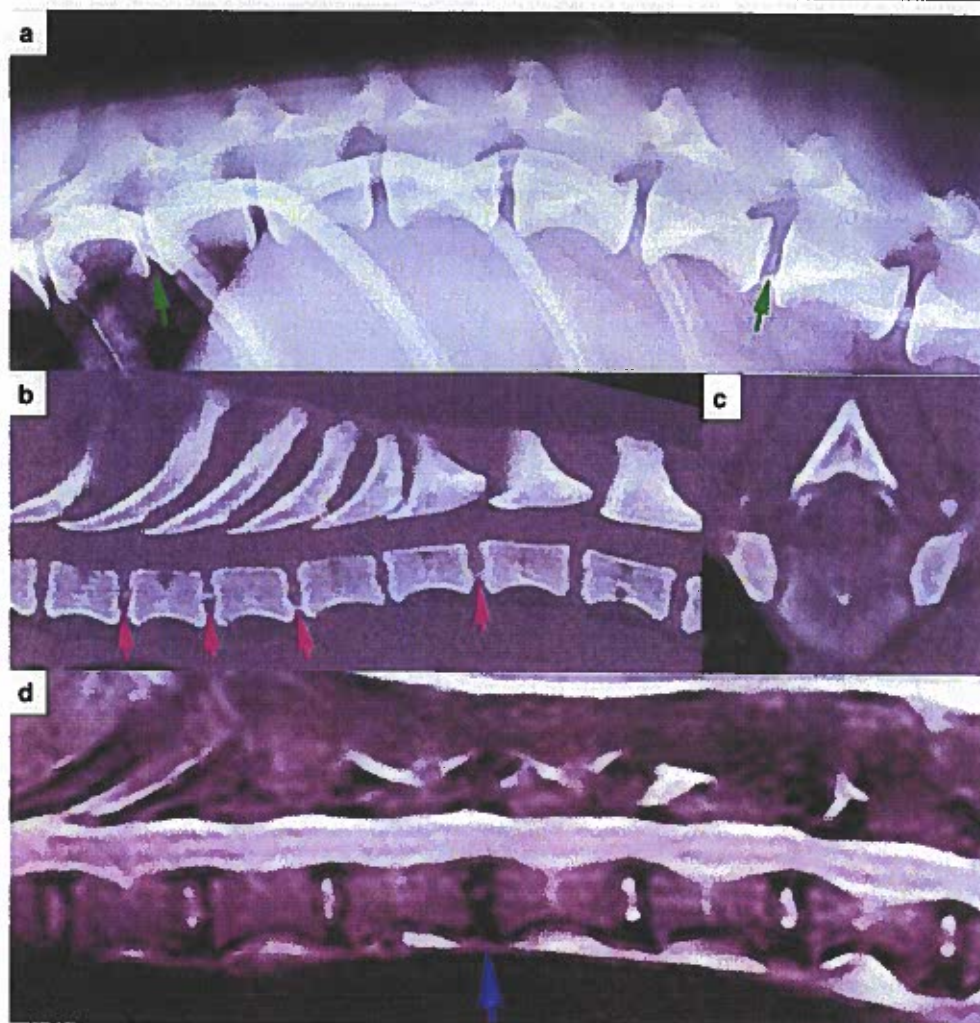
Computed tomography

CT was performed using a 2-slice helical scanner (Siemens Somatom Emotion Duo, Forchheim, Germany) with the following scan parameters: 100 mA, 110 kV, 1.0 mm acquisition slice thickness, feed/rotation 2 mm, rotation time 0.8 s, reconstruction interval 0.5 mm, bone algorithm

(WL, 500; WW, 3500). CT scanner limitations (i.e. excess tube heat) did not allow for scanning of the entire spine. The thoracolumbar spine was of greatest interest due to the propensity for clinical IVDD in this region. Therefore, T5-L7 (or a portion thereof) was scanned in all dogs. Where possible, the cervicothoracic (C6-T2) and/or the lumbosacral (L7-S1) spine junctions were also scanned; these regions were selected as they are anecdotally challenging to score radiographically for IVD calcification due to issues with superimposition of anatomy.

Magnetic resonance imaging

MRI studies of the thoracolumbar spine were obtained using a low-field scanner (Vet-MR 0.23T, Esaote S.p.A,

Fig. 1 Example radiographic (a), CT (b, c) and MR (d) images obtained for intervertebral disc (IVD) scoring (not necessarily from the same Dachshund). The images are centered on the caudal thoracic spine. Example intervertebral disc calcifications are indicated on the lateral spinal radiograph (a; green arrows), and on the sagittal (b; pink arrows) and transverse (c) CT images which are displayed in a bone window. On the T2W sagittal MR image (d), the blue arrow indicates an MRI Pfirrmann grade 3 degenerative IVD. CT computed tomography, MRI magnetic resonance imaging

Genoa, Italy) and the following pulse sequences: sagittal plane T1W (TR, 510; TE, 18), sagittal plane T2W (TR, 2800; TE, 80), and transverse plane T1W (TR, 830; TE, 18). As with the CT imaging, the limitations of using a low-field magnet (specifically, acquisition time) did not allow for imaging of the entire spine, so the thoracolumbar spine (T5-S1, or part thereof) was scanned, being the region of greatest clinical interest.

Scoring

Three veterinarians who all had diagnostic imaging backgrounds and training, but varying levels of RDIDC scoring experience, performed the scoring of the intervertebral discs. All cases were duplicated, coded (with individual identifying information removed from the images), and randomly ordered prior to distribution to ensure blinding of the scorers. The imaging studies were viewed in Digital Imaging and Communications in Medicine (DICOM) format using OsiriX image viewing software (Pixmeo, Geneva, Switzerland) and high resolution/brightness, commercial-grade monitors, with freedom to post-process images as preferred by the individual.

Each radiographic study was scored for the presence or absence of IVD calcification. The CT cases were distributed 1 month after the radiographic scoring had been completed to facilitate scorer blinding. The subjective presence or absence of IVD calcification was recorded, as was scorer confidence in their decision and approximate percentage of calcification of the total disc cross-sectional area (in 10% increments, 0–100%). Again, MRI cases were distributed 1 month after all scorers had completed the CT scoring. Based primarily on the sagittal T2W images [32], IVDs were graded for any sign of degeneration (i.e. not specifically calcification) following the Pfirrmann classification scheme [30, 33], which uses visual analysis of the IVD structure, distinction between nucleus pulposus and annulus fibrosis, MR signal intensity, and height of the IVD, to grade a disc on a scale of 1 (normal) to 5 (severe degeneration). Scorers were provided with example images and written description of the characteristics of each grade, as a reference. The scorers recorded results for each imaging study using custom scoring templates, as per a previous study [20]. Scoring decisions were made by independent opinion. Observers were aware that the dogs were clinically healthy but were otherwise blinded to patient details and other identifiers.

Statistical analysis

Scores were collected, collated and formatted using Microsoft Excel (Microsoft Corporation, Redmond,

WA, USA). An IVD score was classified as positive for calcification when calcification ($\geq 10\%$ of IVD area) was observed (radiographs and CT) or when the Pfirrmann grade was ≥ 3 (MRI), and classified as negative otherwise. Analyses for study objectives (i) and (iii) were conducted using the statistical package Stata version 14.2 (Stata Corp, College Station, TX, USA), and analysis for objective (ii) was conducted using the phylogenetic package MEGA version 7 [34].

Modalities' precision (repeatability and reproducibility)

Precision was evaluated by estimating the repeatability and reproducibility of the three modalities. For a given modality, repeatability was estimated as the proportion of pairs of scores that agreed within a given scorer. The reproducibility was measured as the proportion of pairs of scores that agreed between two scorers. To compare precision across modalities, separate datasets and logistic models were developed for repeatability and reproducibility. The datasets were reformatted in a long format with each observation reporting an agreement (coded as "1") or a disagreement (coded as "0") between two scorer iterations for a given dog's IVD from a same scorer (repeatability dataset) or from two separate scorers (reproducibility dataset) of a given modality. Covariate factors included dog, IVD, modality, and scorer for each observation. Given that agreement observations were clustered within IVDs and IVDs were clustered within dogs, random effects for dog and IVD were added to the models to account for the lack of independence across observations. Also, given that the study dogs and their IVDs were scored up to 6 times by a same scorer (clustered within scorers), scorer was included as a random effect cross-classified with dog and IVD. When modeling reproducibility, models with cross-classified structure could not converge and the reproducibility was modeled using scorers' pair, dog, and IVD random effect without cross-classification. Repeatability and reproducibility across modalities were estimated and compared by including modality as a fixed effect in the respective models.

The direct interpretation of the models' coefficients (intercepts and/or effect coefficient), ignoring random effects, provides cluster-specific estimates of agreement. To obtain average estimates across dogs, scorers and IVDs (i.e. population-averaged interpretation), cluster-specific predicted agreements and the limits of the 95% confidence interval were converted to population-averaged values using the following approximation formula [35]:

$$\text{Prob}(\text{agreement}) \approx \text{logit}^{-1} \left((\beta_0 + \beta_1 \text{Modality}) / \sqrt{1 + 0.346 * (\sigma_{\text{scorer}}^2 + \sigma_{\text{dog}}^2 + \sigma_{\text{IVD}}^2)} \right) \quad (1)$$

where β_0 is the model intercept coefficient; β_1 *Modality* is the modality fixed effect (radiography set as default category); σ_{scorer}^2 , σ_{dog}^2 and σ_{IVD}^2 are the scorer, dog and IVD within dog random effect variance, respectively; and logit^{-1} is the inverse of the logit function ($\text{logit}^{-1}(x) = 1/(1+e^{-x})$). Post-regression inferences were two-sided and adjusted using the Bonferroni method (alpha, set at 5%, divided by the number of pairwise comparisons between modalities, $\alpha_{\text{Bonferroni}} = 1.7\%$).

Modalities' robustness (scorer independence)

The ruggedness of a test is defined as the capacity of the test to resist expected variation across users [36]. In other words, ruggedness measures how dependent the outcome of the test is on the person running or interpreting the test. Here, the ruggedness of each modality was investigated by determining the existence of scorer subjectivity when interpreting IVDs using a diagnostic imaging test. Similar to a previous report [20] and following the principle of a cluster analysis, distance-based Neighbor-Joining phylograms were built from an alignment of IVD scores (IVDs in columns and scoring iterations in rows) to identify the presence of iteration cluster(s) corresponding to distinct scoring patterns. If the two scoring iterations from a same scorer cluster together, there is evidence that the scoring from this scorer is distinct from the other scorers. To assess the robustness of the node linking two iterations together, bootstrap support values (proportion of resampled trees that include the node of interest) were generated using bootstrap-resampling 1000 times and reported as a percentage on the nodes of the original tree [37]. A node with a bootstrap support value of $\geq 70\%$ was considered robust. The advantage of this approach is that it accounts for both the quantitative distance and the qualitative pattern across scoring iterations.

Agreement across modalities

Agreement across modalities was estimated as the proportion of pairs of scores between modalities' iterations that agreed within a given scorer. Comparisons between scorer iterations were ignored to exclude between-scorer effect. The same data structure, model building, and population-averaged interpretation as for repeatability and reproducibility were used. Agreement across modalities

was explored across all MRI Pfirrmann grade cut-offs (i.e. ≥ 1 to $=5$).

Results

Study subjects

Twenty-one young adult (age range, 26–45 months; median, 30 months; SD, 4.8 months) Dachshund dogs were recruited. The study population was relatively homogeneous, with dogs being intact females ($n=10$), intact males (9), neutered female (1) and neutered male (1); breed variants being standard long-haired (11) or standard wire-haired (10); and dogs weighing 7.6–12.6 kg (mean, 9.8 kg; SD, 1.3 kg).

Precision and robustness of each modality

A summary of the score for each available IVD in each dog, for each scorer, each iteration and each modality, is presented in Fig. 2. Estimates and 95% confidence intervals (95% CI) of repeatability (within-scorer agreement) and reproducibility (between-scorer agreement) are reported (Table 1).

Radiography

Except for the C2-3 IVD of dogs #4 and #21 (Fig. 2), all 26 potential IVDs from the 21 participating dogs (544 IVDs in total) were examined radiographically by each of the three scorers, two times independently (total, 3264 scores). The repeatability of radiography was slightly higher than its reproducibility suggesting at first little scorer effect (Table 1). However, the phylogram (distance tree) of IVD scoring using radiography identified three clear clusters, corresponding to each individual scorer, supported by high bootstrap values ($>70\%$) (Fig. 3). This revealed that each scorer had a scoring pattern that was unique enough to be discriminated from the other scorers. The length of the branches between two iterations reflects the amount of disagreement between these iterations (i.e. the shorter the branch length, the stronger the agreement between two iterations). Within each scorer, the distance between the iterations of scorer B were clearly longer than for scorers A and C, showing a lower repeatability for scorer B. Across scorers, scorer B was further away from the other two scorers corresponding to poorer reproducibility for this scorer.

(See figure on next page.)

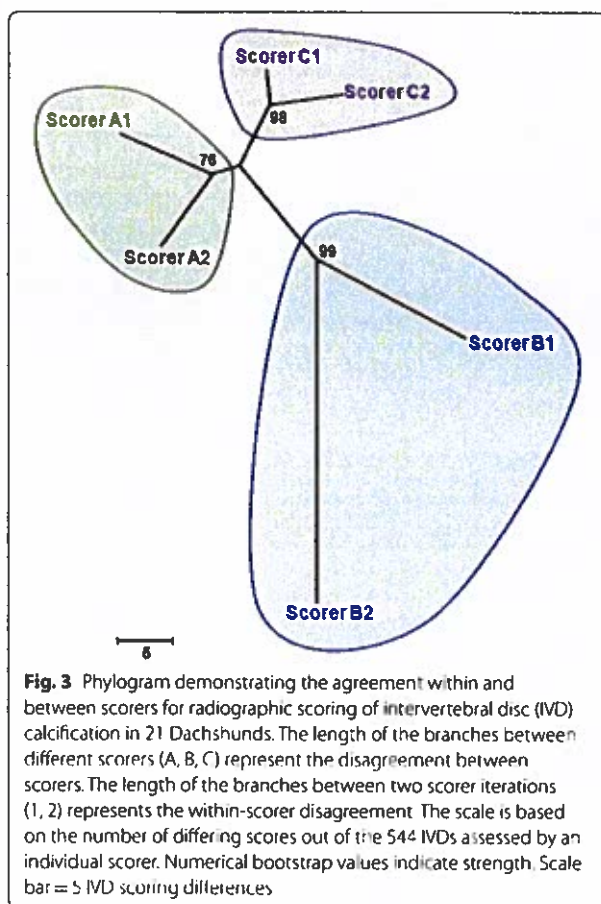
Fig. 2 Scoring alignment of individual intervertebral discs (IVDs) scored (column) by each scorer (A, B and C) for each iteration (1 and 2) and each modality (X-ray, CT and MRI) (row). The intervertebral discs (IVDs) of each of the 21 participating Dachshund dogs are ordered per their location in the vertebral column i.e. position 1 (C2-3) to 26 (L7-S1). An "a" codes for a negative score, a "g" codes for a positive score, a "dot" codes for a score that agrees with the first row (X-ray iteration 1 of scorer A), and a "blank" codes for an absent IVD score due to missing data. "X-ray" denotes radiography, "CT" denotes computed tomography; "MRI" denotes magnetic resonance imaging

DOC81				DOC82				DOC83				DOC84			
Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes
X-Ray-A1															
X-Ray-A2															
X-Ray-B1															
X-Ray-B2															
X-Ray-C1															
X-Ray-C2															
CT-A1															
CT-A2															
CT-B1															
CT-B2															
CT-C1															
CT-C2															
HR1-A1															
HR1-A2															
HR1-B1															
HR1-B2															
HR1-C1															
HR1-C2															
DOC85				DOC86				DOC87				DOC88			
Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes
X-Ray-A1															
X-Ray-A2															
X-Ray-B1															
X-Ray-B2															
X-Ray-C1															
X-Ray-C2															
CT-A1															
CT-A2															
CT-B1															
CT-B2															
CT-C1															
CT-C2															
HR1-A1															
HR1-A2															
HR1-B1															
HR1-B2															
HR1-C1															
HR1-C2															
DOC89				DOC90				DOC91				DOC92			
Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes
X-Ray-A1															
X-Ray-A2															
X-Ray-B1															
X-Ray-B2															
X-Ray-C1															
X-Ray-C2															
CT-A1															
CT-A2															
CT-B1															
CT-B2															
CT-C1															
CT-C2															
HR1-A1															
HR1-A2															
HR1-B1															
HR1-B2															
HR1-C1															
HR1-C2															
DOC93				DOC94				DOC95				DOC96			
Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes
X-Ray-A1															
X-Ray-A2															
X-Ray-B1															
X-Ray-B2															
X-Ray-C1															
X-Ray-C2															
CT-A1															
CT-A2															
CT-B1															
CT-B2															
CT-C1															
CT-C2															
HR1-A1															
HR1-A2															
HR1-B1															
HR1-B2															
HR1-C1															
HR1-C2															
DOC97				DOC98				DOC99				DOC100			
Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes	Termite	Resource	Location	Notes
X-Ray-A1															
X-Ray-A2															
X-Ray-B1															
X-Ray-B2															
X-Ray-C1															
X-Ray-C2															
CT-A1															
CT-A2															
CT-B1															
CT-B2															
CT-C1															
CT-C2															
HR1-A1															
HR1-A2															
HR1-B1															
HR1-B2															
HR1-C1															
HR1-C2															

Table 1 Imaging modalities' repeatability and reproducibility

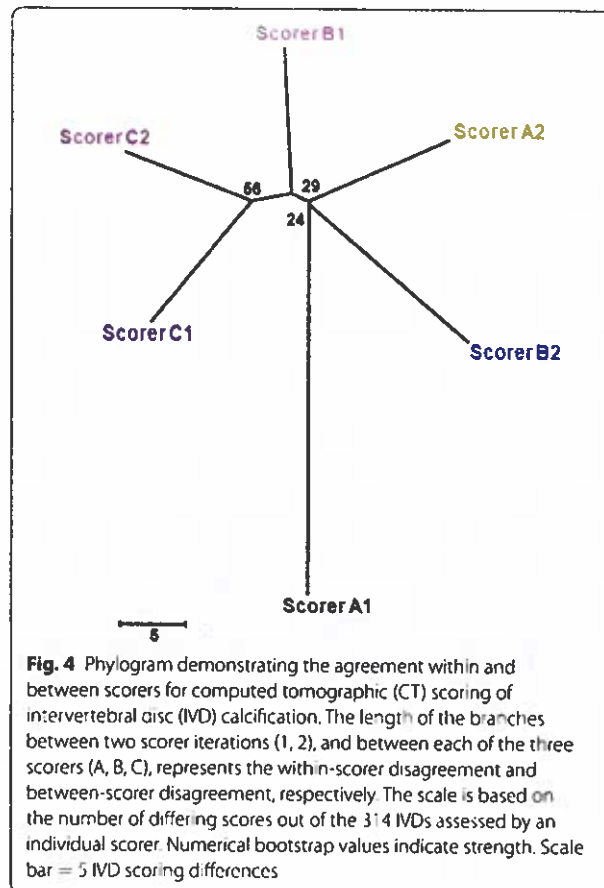
Modality	Repeatability (95% CI)	Reproducibility (95% CI)
Radiography	95.4% ^a (92.4–97.3)	92.9% ^a (67.8–98.8)
CT	90.4% ^a (84.8–94.1)	89.4% ^a (62.8–97.7)
MRI	93.8% ^{a,c} (88.9–96.6)	86.4% ^a (60.4–96.4)

Model estimates of the repeatability and reproducibility for intervertebral disc (IVD) calcification scoring by radiography, computed tomography (CT) and magnetic resonance imaging (MRI) (interpreted as positive if MRI Pfirrmann grade ≥ 3), with 95% confidence intervals reported in brackets. Within a column, different superscript letters indicate significant differences between modalities

Computed tomography

Only a fraction of the IVDs (range, 8 to 19 per dog) were scanned using CT, providing a total of 314 IVDs scored. Overall, a total of 1880 CT scores were obtained from the six scoring iterations, with four scores missing (Fig. 2). The reproducibility of CT for scoring IVD calcification approximated its repeatability, which suggested no scorer effect (Table 1). Indeed, the CT phylogram (Fig. 4) indicated no evidence of clear clusters (all bootstrap values

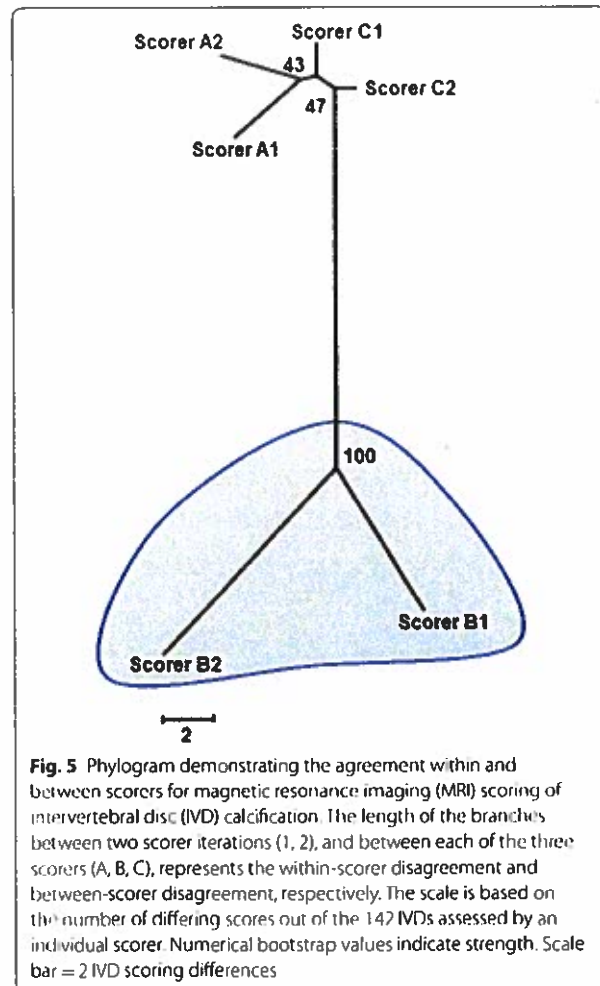

<70%), confirming a lack of evidence of scorer effect (subjectivity) with CT. The distances between iterations within a scorer and between scorers were similar but long, producing a starfish-shaped tree. This reflects lower within-scorer agreement (repeatability) across all scorers compared to radiography, which subsequently resulted in lower between-scorer agreement (reproducibility).

Magnetic resonance imaging

MRI scans were only available for 11 of the participating dogs and, at most, 14 IVDs per dog were examined. Overall, 142 IVDs were scored with a total of 840 MRI scores obtained from the six scoring iterations. The repeatability of MRI was moderately higher than its reproducibility (Table 1). The MRI phylogram (Fig. 5) identified one strong cluster (bootstrap value 100%) corresponding to scorer B. This suggested that scorer B's interpretation of MR images was significantly different from the other two scorers (i.e. lower reproducibility for this scorer). The distance between the iterations within scorer B were also

clearly longer compared to the iterations within each of the other two scorers, reflecting a lower repeatability for scorer B.

Comparison of modalities' precision

Across the three diagnostic imaging modalities, radiography showed the highest repeatability (95.4%) for

scoring IVD calcification, and was significantly higher than CT (90.4%) but not significantly higher than MRI (93.8%) (Table 1). There was no significant difference in reproducibility across the three modalities; however, a trend was present with decreasing between-scorer agreement for radiography, followed by CT and then MRI (92.9, 89.4 and 86.4%, respectively).

Agreement between modalities

Of all three modalities, considerably more IVD calcification was identified by CT (38.8% of all CT scores were positive for calcification) than radiography (8.2% of all radiography scores) and MRI (11.6% of all MRI scores interpreted at Pfirrmann Grade ≥ 3). Regardless of the Pfirrmann grade cut-off used to binarize data into a 'positive' or 'negative' score for IVD calcification, CT moderately agreed with radiography (approximately 65% agreement) (Table 2). Agreement between MRI and the other two modalities substantially increased at the Pfirrmann grade cut-off ≥ 3 and was highest at the cut-off ≥ 4 . However, agreements between modalities at the cut-offs between ≥ 3 and $= 5$ approximated. At cut-off ≥ 4 , MRI and radiography agreed 85.4% of the time (95% CI 80.3–89.3%), while MRI and CT agreed 64.9% of the time (95% CI 56.5–72.4%).

Discussion

Due to the heritability of IVDD and IVD calcification in Dachshunds, selective breeding is important to reduce transmission to offspring [11, 14, 38]. Scoring IVDs for calcification is a reliable predictor of future IVDD development [18], and IVD calcification is currently screened for using conventional radiography. It was predicted that CT and MRI would provide better precision (repeatability and reproducibility) and less subjectivity than radiography when scoring for IVD calcification, as these cross-sectional imaging modalities reduce the confounding effects of anatomic superimposition and provide superior contrast resolution [25]. Despite expectations, neither the repeatability nor reproducibility of CT or MRI was better than the repeatability and reproducibility

Table 2 Agreement between scoring modalities relative to MRI Pfirrmann grade cut-off

Compared modalities	Pfirrmann grade ≥ 1	Pfirrmann grade ≥ 2	Pfirrmann grade ≥ 3	Pfirrmann grade ≥ 4	Pfirrmann grade $= 5$
Radiography vs. CT	64.2% (58.5–69.4)	64.4% (58.5–69.9)	65.6% (58.0–72.5)	67.0% (59.0–74.2)	67.1% (58.9–74.3)
Radiography vs. MRI	20.1% (16.2–24.6)	46.4% (40.1–52.8)	80.8% (75.1–85.4)	85.4% (80.3–89.3)	83.9% (78.4–88.2)
CT vs. MRI	45.9% (39.9–52.0)	51.1% (44.6–57.5)	62.8% (54.8–70.0)	64.9% (56.5–72.4)	62.8% (54.2–70.7)

Model estimates (95% CI) of pairwise agreement between scoring modalities for each MRI Pfirrmann grade cut-off used to binarize data into a 'positive' or 'negative' score for intervertebral disc (IVD) calcification

CT computed tomography, MRI magnetic resonance imaging

of radiography. While the repeatability of MRI was similar to that of radiography, the repeatability of CT was significantly less. The reproducibility of both CT and MRI were less than that of radiography, however these were not significantly different. As anticipated for all modalities, estimates of repeatability were higher than estimates of reproducibility, although the two values were very similar for CT. The similar repeatability and reproducibility for CT indicates a lack of individual scorer subjectivity for this modality. Challenges with scoring IVD calcification using CT could have been due to less experience and/or training using this method of screening compared to radiography. Further, CT detected substantially greater overall numbers of calcified IVDs than the other modalities, including discs with smaller total proportion of calcification. This may have led to decreased scorer confidence in assigning a positive or negative score to a given IVD and thus greater variability between scoring iterations.

While the repeatability and reproducibility estimates were similar for both radiography and CT, MRI showed a larger discrepancy between repeatability and reproducibility. The lower level of reproducibility for MRI could be explained by the clear difference in scoring pattern of scorer B compared to scorers A and C (Fig. 5). It is unclear which of the scorers were scoring most correctly (i.e. accurately); regardless, it could be concluded that a degree of difficulty arose when using MRI to screen for IVD calcification, possibly attributable to a lack of experience or training using MRI and the Pfirrmann grading system. On the other hand, our findings are similar to those of others who have evaluated the reliability of the Pfirrmann MRI classification system [30, 33, 39]. When the system was initially evaluated in people, the intra- and inter-observer agreement yielded average kappa scores of 0.88 and 0.77, respectively, with percentage agreements that approximated our results (90.8% and 83.0%, respectively) [33]. A subsequent reliability study was conducted using a modified Pfirrmann grading system, and the intra- and inter-reader agreement remained good but comparatively less (Avg. K scores, 0.86 and 0.66, respectively; Avg. % agreement, 84.9% and 66.8%, respectively) [39]. Variable intra- and inter-observer agreement for scoring canine IVDs for degeneration using the Pfirrmann grading system has been identified (K score range, 0.58 to 0.93) [30, 40]. We chose not to use conventional kappa values because of the recognised limitations of this method including its sensitivity to prevalence [41], which limits direct comparison between our agreement estimates and the kappa results obtained in earlier studies.

The Pfirrmann grading system is based on identifying progressive phases of IVD degeneration [30, 33], not specifically IVD calcification. Although this means that

our estimates of agreement for scoring IVD calcification between the different modalities cannot be considered equal, a cut-off Pfirrmann grade ≥ 3 was selected to assign a 'positive' score for IVD calcification on MRI. We chose this cut-off as grades of 3, 4 and 5 are assigned to IVDs with changes (reduced MR signal intensity and distinction between nucleus pulposus and annulus fibrosus) that would be expected with more severe IVD degeneration, potentially including some degree of calcification [32, 42]. Further, it is recognised that discriminating between Pfirrmann grades 1 and 2, and between grades 3 and 4, can be challenging and subjective [30, 33, 39], supporting the choice to categorise scores of ≤ 2 as negative and ≥ 3 as positive for calcification. The agreement estimates between modalities at cut-off ≥ 3 approximated those at cut-offs ≥ 4 and $= 5$ (Table 2).

The recommendation that RDIDC scoring be performed by experts is further supported by the higher precision found in this study for scorers that had specific experience in diagnostic imaging, compared to our prior study using a heterogeneous group of scorers with variable backgrounds [20]. Based on the agreement estimates identified herein, the chance of every IVD within a given dog being scored identically when evaluated twice by the same person (repeatability) is 29.4% (0.954²⁶), compared to 12.5% seen previously [20]. Similarly for reproducibility, when a given dog is scored twice by two different scorers the chance of every IVD within that dog being identically scored is 14.7% (0.929²⁶), compared to 5.1%. These calculations assume complete independence of individual IVD scoring, which is the worst-case scenario.

Radiography was the only modality of the three to show a clear scorer pattern (i.e. subjectivity), demonstrated as three distinct scoring clusters (Fig. 3). These findings agree with those from our earlier work [20]. The scorer-dependent patterns demonstrated in that study were attributed to scorer differences that might be explained by variation in scoring ability and experience (general practitioner, specialist radiologist, and expert scorer). Comparatively, in the present experiment the scorers had a more similar background and training in diagnostic imaging; therefore, the observed subjectivity is less likely to be attributed to scorer ability but instead may be due to distinct individual scoring styles that could feasibly develop with greater experience. Nevertheless, of the three modalities evaluated, radiography provides consistently higher within- and between-scorer agreement across all 26 potential IVDs, and when the highest level of precision in IVD calcification scoring is desired, radiography should be considered above CT and MRI.

The agreement estimates across the three modalities showed that MRI and radiography agreed more with each other than CT did with either modality. More agreement

between radiography and CT might be initially expected as both modalities assess IVD calcification specifically, whereas MRI scoring is based on a wider spectrum of IVD degeneration. However, the lack of modality agreement between radiography and CT, and MRI and CT, is likely due to the substantially larger number of IVD calcifications detected using CT versus the other two modalities. The potential benefits of this higher detection rate using CT need further investigation. Although the relatively good agreement between radiography and low-field MRI (85.7%) could make MRI an acceptable alternative to RDIDC scoring when performed by an individual who is experienced using the Pfirrmann grading system, MRI is substantially more expensive and time consuming to perform than radiography, making it an impractical screening tool for dog breeders.

The results of this study suggest that further insight into the accuracy of each modality is required before considering replacement of radiography with CT or MRI for IVD calcification screening in Dachshunds. As might be expected, the three modalities appeared to detect distinct features of IVD degeneration. While it seems that radiography is the best method of IVD screening in terms of precision, it is suspected that CT is in fact scoring more correctly—that is, CT is more accurate—than radiography and MRI, resulting in the disagreement of CT scores with radiography and MRI. Use of a modified Pfirrmann grading system that is more discriminatory in determining severity of disc degeneration, such as the one developed for elderly people [39], may be warranted in Dachshunds. If CT or MRI were shown to be more accurate than radiography, any gains achieved would need to be balanced with the increased cost, reduced access to the modality in veterinary practice, and overall feasibility for breeders.

Potential limitations of this study might be related to the CT and MRI equipment used, as whole dog spines could not be imaged because of technical limitations, thereby reducing the number of IVDs that were sampled and scored. However, the total number of scores obtained for each modality by the duplicate iterations for each of three scorers was sufficiently high for analysis at the individual IVD level. Analysis of scorer precision at the whole dog level was not performed due to the aforementioned limitations. Further, low-field MRI has known limitations in terms of image quality compared to high-field MRI; nevertheless, the literature indicates that low-field MRI is suitable for grading IVD degeneration in dogs [28, 30–32]. The moderately inconsistent number and position of IVDs imaged by the various modalities in different dogs could have caused human counting error when identifying which IVD was being scored at a given time. However, visual examination of the score summary diagram (Fig. 2) did not identify patterns suggestive of frequent counting or localisation errors.

Conclusions

While it might be anticipated that more advanced screening modalities, namely CT and MRI, would improve diagnosis of IVD calcification compared to radiographic scoring, this study did not find any improvement in repeatability or reproducibility of those modalities. If an alternative modality were to replace radiography, training in modality-specific scoring should be implemented to increase within- and between-scorer agreement and test robustness. With correct scorer instruction, CT and MRI have the potential to increase the precision of IVD calcification screening. However, it is important to first evaluate the accuracy of CT and MRI to provide appropriate recommendations regarding which, if any, of the alternative modalities should replace radiography for the screening of IVD calcification in Dachshunds.

Abbreviations

CT: computed tomography; IVD: intervertebral disc; IVDD: intervertebral disc disease; MRI: magnetic resonance imaging; RDIDC: radiographically detectable intervertebral disc calcification.

Authors' contributions

AR is the primary investigator, collected data, was a scorer in the study, contributed to data interpretation, and was a major contributor to manuscript writing. AI developed the study topic, was the key facilitator in data collection, and was a scorer in the study. NJ assisted data collation and statistical analysis, and contributed to manuscript writing. NW was a scorer in the study, contributed to experimental methodology, and reviewed the manuscript. CC contributed to study design, performed data analysis and interpretation, and contributed to manuscript writing. All authors read and approved the final manuscript.

Author details

¹ School of Animal and Veterinary Sciences, The University of Adelaide, Roseworthy Campus, Adelaide, SA 5005, Australia. ² Faculty of Veterinary Medicine, University of Helsinki, Viikki Campus, Agnes Sjöberginkatu 2, 00014 Helsinki, Finland. ³ Darkroom Veterinary Imaging, 7/489A Warrigal Rd, Moorabbin, VIC 3189, Australia. ⁴ Present Address: School of Veterinary Science, The University of Queensland, Gatton, QLD 4343, Australia.

Acknowledgements

Not applicable.

Competing interests

The authors declare that they have no competing interests.

Availability of data and materials

The datasets generated and analysed during the current study will be published in the Figshare repository: <https://figshare.com/s/e5869b62360790cff2a0>.

Consent for publication

Not applicable.

Ethics approval and consent to participate

Dogs were enrolled in the study with informed owner consent, and the study was conducted with ethics approval from the National Animal Experiment Board of Finland (approval number, ES/AVI/5794/04.10.03/2011).

Funding

The authors would like to thank The Faculty of Veterinary Medicine at the University of Helsinki, The School of Animal and Veterinary Sciences at the University of Adelaide, and The Dachshund Club of Finland, for their financial support of the project.

Publisher's Note

Springer Nature remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Received: 16 January 2018 Accepted: 3 October 2018

Published online: 13 October 2018

References

- Bergknut N, Egenvall A, Hagman R, Gustas P, Hazewinkel HA, Meij BP, et al. Incidence of intervertebral disk degeneration-related diseases and associated mortality rates in dogs. *J Am Vet Med Assoc*. 2012;240:1300–9.
- Simpson ST. Intervertebral disc disease. *Vet Clin North Am Small Anim Pract*. 1992;22:889–97.
- Packer RM, Seath IJ, O'Neill DG, De Decker S, Volk HA. DachsLife 2015: an investigation of lifestyle associations with the risk of intervertebral disc disease in Dachshunds. *Canine Genet Epidemiol*. 2016;3:8.
- Hansen HJ. A pathologic-anatomical study on disc degeneration in dog, with special reference to the so-called enchondrosis intervertebralis. *Acta Orthop Scand*. 1952;11(Suppl):1–17.
- Verheijen J, Bouw J. Canine intervertebral disc disease: a review of etiology and predisposing factors. *Vet Q*. 1982;4:125–34.
- Scott HW. Hemilaminectomy for the treatment of thoracolumbar disc disease in the dog: a follow-up study of 40 cases. *J Small Anim Pract*. 1997;38:488–94.
- Aikawa T, Fujita H, Kanazono S, Shibata M, Yoshigae Y. Long-term neurologic outcome of hemilaminectomy and disk fenestration for treatment of dogs with thoracolumbar intervertebral disk herniation: 831 cases (2000–2007). *J Am Vet Med Assoc*. 2012;241:1617–26.
- Lappalainen AK, Vaitinen E, Junnila J, Laitinen-Vapaavuori O. Intervertebral disc disease in Dachshunds radiographically screened for intervertebral disc calcifications. *Acta Vet Scand*. 2014;56:89.
- Rosenblatt AJ, Bottema CD, Hill PB. Radiographic scoring for intervertebral disc calcification in the Dachshund. *Vet J*. 2014;200:355–61.
- Havranek-Balzaretti B. Beitrag zur Aetiologie der Dackellähme und Vorschlag zur züchterischen Selektion. (The etiology of intervertebral disc disease in the Dachshund and the proposal of an eradication programme). Inaugural Dissertation. Universität Zürich, Switzerland. Veterinar-Chirurgischen Klinik und Institut für Veterinar-pathologie; 1980.
- Jensen VF, Christensen KA. Inheritance of disc calcification in the dachshund. *J Vet Med A*. 2000;47:331–40.
- Mogensen MS, Karlsson-Mortensen P, Proschowsky HF, Lingaas F, Lappalainen A, Lohi H, et al. Genome-wide association study in dachshund: identification of a major locus affecting intervertebral disc calcification. *J Hered*. 2011;102(Suppl 1):81–6.
- Mogensen MS, Scheibye-Alsing K, Karlsson-Mortensen P, Proschowsky HF, Jensen VF, Bak M, et al. Validation of genome-wide intervertebral disc calcification associations in dachshund and further investigation of the chromosome 12 susceptibility locus. *Front Genet*. 2012;3:225.
- Lappalainen AK, Maki K, Laitinen-Vapaavuori O. Estimate of heritability and genetic trend of intervertebral disc calcification in Dachshunds in Finland. *Acta Vet Scand*. 2015;57:78.
- Stigen O. Calcification of intervertebral discs in the dachshund: a radiographic study of 115 dogs at 1 and 5 years of age. *Acta Vet Scand*. 1996;37:229–37.
- Lappalainen A, Norrgård M, Alm K, Snellman M, Laitinen O. Calcification of the intervertebral discs and curvature of the radius and ulna: a radiographic survey of Finnish miniature dachshunds. *Acta Vet Scand*. 2001;42:229–36.
- Rohdin C, Jeserevic J, Viitmaa R, Cizinauskas S. Prevalence of radiographic detectable intervertebral disc calcifications in Dachshunds surgically treated for disc extrusion. *Acta Vet Scand*. 2010;52:24.
- Jensen VF, Beck S, Christensen KA, Arnberg J. Quantification of the association between intervertebral disc calcification and disk herniation in Dachshunds. *J Am Vet Med Assoc*. 2008;233:1090–5.
- Jensen VF, Arnberg J. Development of intervertebral disk calcification in the dachshund: a prospective longitudinal radiographic study. *J Am Anim Hosp Assoc*. 2001;37:274–82.
- Rosenblatt AJ, Hill PB, Davies SE, Webster NS, Lappalainen AK, Bottema CD, et al. Precision of spinal radiographs as a screening test for intervertebral disc calcification in Dachshunds. *Prev Vet Med*. 2015;122:164–73.
- Stigen O, Kolbjørnsen O. Calcification of intervertebral discs in the dachshund: a radiographic and histopathologic study of 20 dogs. *Acta Vet Scand*. 2007;49:39.
- Modic MT, Masaryk TJ, Ross JS, Carter JR. Imaging of degenerative disk disease. *Radiology*. 1988;168:177–86.
- Hecht S, Thomas WB, Marioni-Henry K, Echandi RL, Matthews AR, Adams WH. Myelography vs. computed tomography in the evaluation of acute thoracolumbar intervertebral disk extrusion in chondrodystrophic dogs. *Vet Radiol Ultrasound*. 2009;50:353–9.
- Dennis R. Optimal magnetic resonance imaging of the spine. *Vet Radiol Ultrasound*. 2011;52:S72–80.
- Robertson I, Thrall DE. Imaging dogs with suspected disc herniation: pros and cons of myelography, computed tomography, and magnetic resonance. *Vet Radiol Ultrasound*. 2011;52:S81–4.
- Levitski RE, Lipsitz D, Chauvet AE. Magnetic resonance imaging of the cervical spine in 27 dogs. *Vet Radiol Ultrasound*. 1999;40:332–41.
- Sharp NJH, Wheeler SJ, editors. *Diagnostic aids. In: Small animal spinal disorders—diagnosis and surgery*. 2nd ed. Edinburgh: Elsevier Mosby; 2005. p. 41–64.
- Karkkainen M, Puntio LU, Tulamo RM. Magnetic resonance imaging of canine degenerative lumbar spine diseases. *Vet Radiol Ultrasound*. 1993;34:399–404.
- Tertti M, Paajanen H, Laato M, Aho H, Komu M, Kormanen M. Disc degeneration in magnetic resonance imaging. A comparative biochemical, histologic, and radiologic study in cadaver spines. *Spine*. 1991;16:629–34.
- Bergknut N, Auriemma E, Wijsman S, Voorhout G, Hagman R, Lagerstedt AS, et al. Evaluation of intervertebral disk degeneration in chondrodystrophic and nonchondrodystrophic dogs by use of Pfirrmann grading of images obtained with low-field magnetic resonance imaging. *Am J Vet Res*. 2011;72:893–8.
- Bergknut N, Grinwis G, Pickee E, Auriemma E, Lagerstedt AS, Hagman R, et al. Reliability of macroscopic grading of intervertebral disk degeneration in dogs by use of the Thompson system and comparison with low-field magnetic resonance imaging findings. *Am J Vet Res*. 2011;72:899–904.
- Seiler G, Hani H, Scheidegger J, Busato A, Lang J. Staging of lumbar intervertebral disc degeneration in nonchondrodystrophic dogs using low-field magnetic resonance imaging. *Vet Radiol Ultrasound*. 2003;44:179–84.
- Pfirrmann CW, Metzendorf A, Zanetti M, Hodler J, Boos N. Magnetic resonance classification of lumbar intervertebral disc degeneration. *Spine*. 2001;26:1873–8.
- Tamura K, Stecher G, Peterson D, Filipski A, Kumar S. MEGA6: molecular evolutionary genetics analysis version 6.0. *Mol Biol Evol*. 2013;30:2725–9.
- Dohoo I, Martin W, Stryhn H. Screening and diagnostic tests. In: Margaret McPike S, editor. *Veterinary epidemiologic research*. 2nd ed. Charlotte: VER Inc.; 2009. p. 99–127.
- Manual of Diagnostic Tests for Terrestrial Animals. 12 rue de Prony 75017 Paris, France. World Organisation for Animal Health: OIE (Office International des Epizooties); 2009.
- Felsenstein J. Confidence limits on phylogenies: an approach using the bootstrap. *Evolution*. 1985;39:783–91.
- Stigen O, Christensen K. Calcification of intervertebral discs in the dachshund: an estimation of heritability. *Acta Vet Scand*. 1993;34:357–61.
- Griffith JF, Wang YX, Antonio GE, Choi KC, Yu A, Ahuja AT, et al. Modified Pfirrmann grading system for lumbar intervertebral disc degeneration. *Spine*. 2007;32:708–12.
- Harder L, Ludwig D, Galindo-Zamora V, Wefstaedt P, Nolte I. Classification of canine intervertebral disc degeneration using high-field magnetic resonance imaging and computed tomography. *Tierarztl Prax K H*. 2014;42:374–82.
- Byrt T, Bishop J, Carlin JB. Bias, prevalence and kappa. *J Clin Epidemiol*. 1993;46:423–9.
- Sether LA, Nguyen C, Yu SW, Haughton VM, Ho KC, Biller DS, et al. Canine intervertebral disks—correlation of anatomy and MR imaging. *Radiology*. 1990;175:207–11.

Til Fødevarestyrelsen
Journalnummer 2024-18-132-00043

Høringssvar

Hermed fremsendes høringssvar fra Center for Forskning i Familiedyrs Velfærd (CFFV) vedrørende udkastet til ny bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde

Høringssvaret er udarbejdet af lektor Helle Friis Proschowsky, lektor Camilla Bruun, professor Merete Fredholm og professor Peter Sandøe. Indledningsvis skal det understreges, at Center for Forskning i Familiedyrs Velfærd ser meget positivt på, at der nu kommer lovgivningsmæssige rammer for avl af familiedyr. Fra centrets side er vi også glade for, at Fødevarestyrelsen har valgt at inddrage såvel CFFV som en række øvrige interessenter i processen.

Vi har følgende kommentarer til det fremsendte udkast:

28. MARTS 2025

CENTER FOR FORSKNING I
FAMILIEDYRS VELFÆRD

GRØNNEGÅRDSVEJ 8
1870 FREDERIKSBERG C

MOB 21497292

pes@sund.ku.dk
<https://dyreetik.ku.dk/center-for-forskning-i-familiedyrs-velfaerd/>

Afsnit I, Indledende bestemmelser

Kapitel I

Anvendelsesområde og definitioner

§2 – definitioner.

Detaljeringsgraden varierer meget for de forskellige sygdomme. Vi har følgende forslag til ensretning:

1) Albueledsdysplasi (AD): Samlet betegnelse for en række lidelser i albueledet, der kan give varierende grader af slidgigtforandringer, smerte og halthed

8) Hofteledsdysplasi (HD): Lidelse hvor løshed i hofteledet kan udvikle sig til varierende grader af slidgigtforandringer, smerte og halthed

Betegnelsen ”fersk” anvendes ikke rigtigt indenfor hundes reproduktion. Derfor foreslås denne formulering:

9) Inseminering: Kunstig sædoverførsel med frisk sæd, kole- eller frostsæd ”

SIDE 2 AF 9

10) Intervertebral Disc Disease (IVDD): Degenerative forandringer af de disks, der ligger imellem ryghvirvlerne, som kan udvikle sig til diskusprolaps

13) Syringomyeli: Udvikling af cyster eller hulrum i rygmarven, der kan give anledning til varierende grader af smerte

14) Syrxinx: Betegnelse for cyste eller hulrum i rygmarven

Under 15) beskrives ultralydsskanning, men MR-skanning beskrives ikke. Ultralydsskanning er nok mere alment kendt end MR-skanning. Enten kan begge dele udelades, eller også har vi følgende forslag til præcisering:

15) Ultralydsskanning: Undersøgelse, hvor højfrekvente lydbølger sendes ind i kroppen, og det tilbagekastede ekko bliver omdannet til levende billeder på en skærm

Nyt punkt 12) MR-scanning: Undersøgelse hvor radiobølger sendes ind i kroppen og den magnetiske resonans bliver omdannet til et billede

Afsnit II, Fælles bestemmelser for hold af hunde

Kapitel 2

Opbinding, aggregater og halsbånd

§3, Opbinding

CFFV finder det bekymrende, at den foreslåede formulering er så ukonkret, at det vil blive vanskeligt at vurdere, hvornår §3 bliver overtrådt. Stk. 2. beskriver fx, at opbinding må ske ”midlertidigt” (hvor lang tid er det?), og 1) nævner træning, jagt eller lignende (hvad tæller som lignende?). Desuden vil næsten alle tænkelige situationer i princippet kunne komme ind under 5) ”Andre situationer, hvor helt særlige forhold gør det nødvendigt at opbinde hunden midlertidigt”.

Stk. 3. beskriver, at snoren skal være ”tilstrækkelig lang” men skriver intet om materiale eller om den sele eller det halsbånd, som snoren hæftes i. Er der fx krav om, at det er en ”snor”, så det er forbudt at benytte en kæde?

I den rapport, som CFFV fremsendte i foråret 2024, fremhævede vi de tyske regler til inspiration. Disse regler er mere konkrete, og CFFV vil gerne opfordre til at de danske regler bliver konkretiseret. Fx angiver §7 i den tyske lovgivning følgende (forfatterens oversættelse):

1. Hunde må ikke holdes bundet

2. Med afvigelse fra stk. 1 er det tilladt at holde en hund bundet, når den ledsages af en fører i forbindelse med aktiviteter, som hunden enten er trænet

til, eller som den er under uddannelse/træning til at udføre. I så fald skal følgende være opfyldt:

SIDE 3 AF 9

- a. Snoren skal være mindst 3 meter lang og sikret mod at blive snoet*
- b. Det materiale, der anvendes ved opbindingen, har lav i vægt og er designet på en sådan måde, at hunden ikke kan skade sig selv*
- c. Der anvendes brede, ikke-snærende brystseler eller halsbånd, der er designet, så de ikke strammer og ikke kan forårsage skade på hunden*

§5, stk. 3. Halsbånd

CFFV undrer sig over at Politiets Efterretningstjeneste bliver undtaget fra forbuddet mod at bruge pighalsbånd til deres tjenestehunde. Det virker som en meget specifik særregel der, som CFFV fortolker den, ikke vil gælde Politiets øvrige tjenestehunde? Det er svært at se, hvad baggrunden for en sådan særregel skulle være.

Kapitel 4

Operative og lignende indgreb

§10, Halekupering

CFFV indsendte den 8. januar 2023 et høringssvar vedrørende den kommende EU-forordningen om hundes og kattes velfærd og sporbarhed. Her fremhævede vi, at det foreliggende forslag fra EU-kommissionen var en god lejlighed til at fjerne den bestemmelse, der undtager fem specifikke jagthunderacer fra forbuddet mod halekupering uden konkret klinisk begrundelse.

Vi anser den igangværende revision af bekendtgørelsen om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde som endnu en god anledning til at fjerne denne undtagelse.

Afsnit III, bestemmelser om avl af hunde

Kapitel 6

Avl af hunde

§15, Avl af hunde

Det er meget glædeligt, at der kommer en generel bestemmelse i den kommende udgave af bekendtgørelsen. Det ville dog have været endnu bedre, hvis den generelle formulering var blevet en del af Dyrevelfærdsloven og ikke som nu skal indføres i separate bekendtgørelser for de enkelte dyrearter. Der er

brug for tilsvarende formuleringer, der dækker andre dyrearter end hund, fx kat og kanin.

SIDE 4 AF 9

CFFV mener desuden, at den nuværende formulering ser ud til at ville adressere to forskellige problemstillinger på én gang, og at dette ikke rigtig er muligt. Der er dels forbuddet mod at avle på hunde, der kan videregive genetisk betingede problemer, og dels er der hensynet til moderdyrets velfærd. Da avlstævernes velfærd er detailreguleret i §17, vil vi anbefale at fokusere på det genetiske og helbredsmæssige i §15. Det kunne fx lyde således:

En hund må ikke indgå i avl, hvis den på baggrund af sin genetisk betingede, fysiske eller mentale sundhedstilstand med rimelighed kan forventes at videregive egenskaber med negativ effekt på afkommets sundhed eller velfærd

§17, Generelle bestemmelser om brug af avlstæver

2) I formuleringen nævnes gigantracerne fra bilag 3, men denne liste omhandler jo alder for HD-fotografering. Det vil gøre formuleringen enklere, hvis der alene fokuseres på vægtgrænsen på 20 kg:

Når tæven er mindst 24 måneder gammel, hvis tæven tilhører en stor eller meget stor race med en vægt på over 20 kg.

Stk. 3. For at ensrette angivelsen af tid, kan der med fordel stå 24 måneder i stedet for 2 år.

Stk. 4. Vi går ud fra, at formuleringen i stk. 4 kun omfatter tæver, der har fået de tre kuld på to år, som er nævnt i stk.3. Kravet om restitutionsperiode omfatter vel ikke en tæve, der fx har fået tre kuld i løbet af tre eller fire år? Der bør efter vores opfattelse derfor stå:

Stk. 4. Hvis en tæve har født tre kuld hvalpe indenfor 24 måneder, inklusiv eventuelle kuld bestående af dødfødte hvalpe, skal der være en restitutionsperiode på mindst 12 måneder, før tæven parres på ny.

Kapitel 7

Undersøgelse for visse arvelige sygdomme og tilstande hos hunde

§18, BOAS

Det fremgår af Stk. 5, at hunde, der er opereret for BOAS, ikke må indgå i avl. Dette er et yderst fornuftigt tiltag, men bør i princippet også gælde de øvrige sygdomme. Det vil sige at det bør siges, at hunde, der er opereret eller i medicinsk behandling for HD, AD, IVDD, MMVD eller Syringomyeli ikke må bruges i avl.

§19, HD

Rontgenundersøgelsen kan ikke afsløre, om hunde har "anlæg" for HD – den kan udelukkende diagnosticere de kliniske tegn, der allerede er til stede. Vi

foreslår derfor, at "anlæg for" slettes, så der står "røntgenundersøgelse for tegn på HD".

SIDE 5 AF 9

Afsnit V, Erhvervsmæssig handel med og opdræt af hunde samt hundepensioner og hundeeinternater

Kapitel 12

Generelle bestemmelser om erhvervsmæssigt hundehold

§48, stk. 3.

De oplysninger om tæven, der er nævnt under stk. 2, bør gemmes i hele tævens levetid og ikke kun i tre år. Det bør desuden fremgå, at disse oplysninger skal følge tæven ved salg eller overdragelse.

§60, 1)

Dette punkt bør udvides så der står: Den gældende lovgivning om sund avl, dyrevelfærd, smittebeskyttelse for hunde og indførsel af hunde. Alternativt skal der tilføjes et helt nyt punkt, der hedder "Genetik, avl og reproduktion" eller bare "Sund avl"

Afsnit VI, Straf og ikrafttræden

Kapitel 16

Ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser

§72, stk. 2.

Der mangler at blive taget stilling til brugen af frostsæd, der er blevet tappet før ikrafttrædelsen og ligger i sædbanker. I nogle tilfælde vil hanhunden godt kunne undersøges, men der kan være tilfælde, hvor hanhunden enten er død, solgt, befinder sig i udlandet eller har nået en alder, hvor undersøgelse ikke længere er mulig (fx gravhunde over 4 år).

Der mangler også at blive taget stilling til brugen af udenlandske avlspartnere generelt. Hundeavl er international, så det bør fremgå, om der skal gælde de samme krav til fx hanhunde, der importeres sæd fra, eller hvor en opdrætter tager til udlandet for at få parret en tæve. Nogle undersøgelser, fx røntgen for HD og AD, er der også tradition for at udføre i udlandet. Andre er begrænset til meget få lande udenfor Danmark, fx hjertescanning af cavalier king charles spaniel og rygfotoografering af gravhunde. Det vil potentielt kunne skade nogle af racernes genetiske variation, hvis anvendelsen af udenlandske avlspartnere besværliggøres eller begrænses. Omvendt kan det også udvande effekten af de danske tiltag, hvis opdrætterne kan slippe for nogle af kravene ved at benytte udenlandske avlspartnere.

Endelig må man også overveje, om der skal være en mulighed for at søge dispensation. Dette findes der på nuværende tidspunkt procedurer for indenfor den organiserede avl.

SIDE 6 AF 9

Det vil desuden være optimalt, hvis det var muligt at følge effekten af de nye tiltag. Vi er klar over, at det ikke er enkelt, men en central registrering af screeningsresultater vil være ønskelig.

I nogle af de andre lande, der har reguleret avl af fx kortnæsede hunderacer via lovgivning, er der tilsyneladende sket en voldsom stigning i antallet af importerede hunde. I Danmark vil det være enkelt at monitorere om en lignende udvikling finder sted her ved hjælp af data fra dansk hunderegister. CFFV bidrager gerne til at undersøge dette, såfremt det vil være muligt at få adgang til de relevante data (oplysning om race, de tre første cifre (landekoden) af chipnummeret, samt hunde der registreres som importerede).

Kommentarer til bilagene

Bilag I

Afsnit 1

Det fremgår af 1), at BOAS-graduering skal udføres af en dyrlæge. Det bør fremgå, at det skal være en "godkendt dyrlæge" og et eller andet sted skal det fremgå, hvad denne godkendelse indebærer. Det kan være i en vejledning, hvis det ikke skal skrives ind i selv bekendtgørelsen. På nuværende tidspunkt er der 12 dyrlæger i Danmark, der er godkendt til at lave BOAS-graduering. De har alle deltaget på kurser afholdt af den dyrlæge, der har udviklet metoden, Jane Ladlow, eller personer, som hun har godkendt til at stå for kurserne. DKK har indgået en formel aftale med den engelske kennel klub og Cambridge universitet om "licens" til at bruge metoden. Denne aftale indebærer bl.a. tilsagn om at dele data til statistiske formål.

Afsnit 2

Der mangler en præcisering af den procedure, der skal følges vedr. fotografering for hhv. HD og AD. DKK stiller i dag krav om, at dyrlæger, der indsender røntgenbilleder til bedømmelse for HD og AD, har gennemgået et kursus på KU/SUND. Der er desuden helt specifikke krav til positionering, projektioner, sedering m.m. For HD er det FCI's HD-protokol, der er standard, mens det for AD er en procedure beskrevet af IEWG (International Elbow Working Group). For HD er der alternative måder at diagnosticere/vurdere på, fx PennHip og det engelske BVA-skema. Det er sandsynligt, at nogle opdrættere/hundeejere vil ønske at benytte disse, så der skal tages stilling til, om de kan godkendes.

Under 3) bør det fremgå, hvordan vurderingen skal ske, og hvem der kan tildele hunde en HD-status. CFFV anbefaler på det kraftigste, at evalueringen af HD og AD billeder sker centralt på Universitetshospitalet for Familiedyr's afdeling for Billeddiagnostik. Vi mener, at der vil være stor risiko for "udvanding", hvis den enkelte opdrætters praktiserende dyrlæger kan tildele HD eller AD-status.

Under 4) nævnes, at hunde med HD i grad C, D og E ikke må benyttes i avl. CFFV er helt enig i, at en hund med mild HD (grad C) ideelt set ikke bør bruges i avl, men kan samtidig godt være bekymret for, at avlsudvalget som konsekvens af en sådan bestemmelse vil blive reduceret for kraftigt i nogle af de antalsmæssigt små racer. Dette er bl.a. baggrunden for, at vi anbefaler en kraftig reduktion i antallet af racer, der fremgår af bilag 2 (se nedenfor).

Afsnit 3

Det er kun et begrænset antal dyrlæger, der på nuværende tidspunkt er godkendt til at optage røntgenbilleder af gravhundes rygge. Valid diagnostik stiller høje krav til både optageteknik og radiologisk udstyr og det er den nuværende bedømmer, Vibeke Frøkjær Jensen, der har stået for uddannelsen af de rygfotograferende dyrlæger. Det bør derfor fremgå, at det kun er godkendte dyrlæger, som må optage og vurdere de pågældende røntgenbilleder, og ligesom for HD og AD's vedkommende skal det fremgå, at optagelserne skal være taget i henhold til en specifik protokol. Det bør også her fremgå, hvordan bedømmelserne skal foregå. Punkt 2) bør rettes fra "mellem 2 og 4 år" til mellem 24 og 48 måneder gammel.

Afsnit 4

Igen bør det fremgå, hvilke specifikke krav, der er til optageteknikken samt hvem, der kan hhv. MR-skane og foretage evalueringen for syringomyeli. Vi er helt med på, at beskrivelsen af de hunde, der hhv. må og ikke må bruges i avl, følger reglerne hos DKK, men disse er ikke nemme at læse. Måske ville det gøre teksten enklere, hvis de kombinationer, der er godkendte, fx fremgik af en tabel.

Undersøgelsen for MMVD kan i dag kun ske hos et begrænset antal godkendte dyrlæger, og de fremsender optagelser af skanningerne til central vurdering på Universitetshospitalet for Familiedyr. Denne procedure skal beskrives og fremgå klart.

Bilag 2

På de interessentmøder, der har været afholdt i FVST forud for udarbejdelsen af denne bekendtgørelse, har det forekommet rimeligt, at kravet om HD og AD-fotografering skulle omfatte alle de racer, der allerede nu har avlsprogrammer for lidelserne indenfor DKK. I forbindelse med en gennemgang af listerne over racer i bilag 2 har vi i CFFV imidlertid undersøgt registreringstallene i Dansk

Hunderegister, og en del af de racer, der fremgår af listerne, er antalsmæssigt så små, at vi anser det for risikabelt at påføre dem denne selektion.

SIDE 8 AF 9

For en race som bearded collie kom der i 2024 fx kun 16 nye hvalpe ind i Dansk Hunderegister. Det svarer til rundt regnet to-fire kuld. Dansk Hunderegister registrerede tre bouvier de flandres og ni pulihvalpe. CFFV anbefaler derfor, at der sker en reduktion i antallet af racer, og at fotograferingskravet kun kommer til at omfatte racer med en vis volumen, og hvor forekomsten af HD og AD ud fra de tilgængelige statistikker i DKK må siges at udgøre et reelt problem. Vi er naturligvis klar over, at DKK's statistikker ikke er udtryk for de sande prævalenser i populationen, men i racer som fx tervueren og groenendal er andelen af HD-fri hunde (Status A + B) over de sidste 10 år på over 90% og registreringstallet på omkring 30 hvalpe/år. Hos kleiner Münsterländer er 93,7% HD-fri og i en race som rhodesian ridgeback er 97,4% HD fri (Grad A + B) og 88,7% har grad 0 i albuerne. Man kan derfor godt sætte spørgsmålstegn ved nødvendigheden af at indføre krav om røntgenfotografering for disse racer.

CFFV har udarbejdet to oversigter baseret på de racer, der fremgår af det nuværende bilag 2, afsnit 1 (HD-krav) og afsnit 2 (HD og AD-krav), som fremsendes sammen med horingssvaret. De indeholder data vedr. HD og AD-fotografering over en tiårig periode samt registreringstal fra Dansk Hunderegister for 2024 (hvis registreringstallene ligeledes ønskes over en tiårig periode kan de fremsendes). Disse oversigter kan danne udgangspunkt for en revision af listen over racer, der skal HD og AD-fotograferes. Bilagene fremsendes i Excel, så FVST selv kan anvende disse aktivt til sortering m.m. CFFV bidrager gerne til arbejdet med at udarbejde et forslag til en revideret liste – eventuelt i samarbejde med DKK.

Det vil sandsynligvis være relevant at fastlægge nogle kriterier for, om en race skal være omfattet af kravet eller ej. Det kunne fx være, at andelen af HD-fri hunde (A + B) skal være under en vis procentdel for at dokumentere, at der er et problem i racen, eller at det årlige registreringstal i Dansk Hunderegister skal ligge over et vist antal hvalpe for at sikre, at populationen er stor nok til at indføre denne form for selektion. I den forbindelse skal det bemærkes, at nogle af de antalsmæssigt små racer, fx clumber spaniel og breton, har høj forekomst af HD og derfor bør have krav om fotografering. Begge disse racer har desuden en høj forekomst af HD grad C (over en tredjedel), og det vil potentielt kunne få negative konsekvenser for den genetiske variation i racerne, hvis så mange hunde udelukkes. En løsning, hvor hunde med HD-status C kan parres med hunde, der har status A, kan være en mulighed.

Endelig er det værd at overveje, om det vil være mere overskueligt med én alfabetisk liste over racenavne samt angivelse af krav for hhv. HD og AD-fotografering, fx i stil med nedenstående;

Race	HD-krav	AD-krav
------	---------	---------

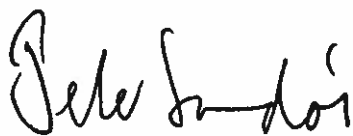
Border collie	X	
Labrador retriever	X	X
Schæferhund	X	
...		

SIDE 9 AF 9

Der er også lidt stavfejl i de nuværende lister, der skal rettes i den endelige udgave.

Afslutningsvis vil vi fra CFFV's side gerne udtrykke taknemmelighed for det gode samarbejde, der er gået forud for udarbejdelsen af denne bekendtgørelse. Vi håber, at den vil blive til gavn for hundesundheden i Danmark.

Med venlig hilsen

Peter Sandøe, professor og centerleder

Om Center for Forskning i Familiedyrs Velfærd

Center for Forskning i Familiedyrs Velfærd (CFFV) varetager forskning i problemstillinger af relevans for velfærden hos hunde, katte, heste og andre dyr, der holdes som familie- eller hobbydyr. Forskningen retter sig dels mod at afdække de direkte velfærdsmæssige konsekvenser af måden, hvorpå disse dyr holdes, trænes, passes og avles og dels mod at forstå holdninger og motivationer hos mennesker, der bestemmer dyrenes livsvilkår.

Center for Forskning i Familiedyrs Velfærd er etableret og bliver drevet på grundlag af bevillinger fra skibsreder Per Henriksen, R. og Hustrus Fond. Se mere om centeret [her](#).

Racer, der iflg. bilag 2, afsnit 1 skal undersøges for HD	Registreringstal i Dansk Hunderegister 2024	Antal HD fotograferinger over 10 år	HD fotograferingsprocent over 10 år
Schæfer, korthåret	1280	3843	25,8
Border collie	582	1060	32,1
Ruhåret hønsehund	400	951	21,7
Kleiner münsterländer	266	534	20,2
Malinois	218	240	27,5
Shiba	214	145	24,4
Boxer	186	395	23,2
Islandsk fårehund	185	632	39,1
Schæfer, langhåret	184	182	23,3
Finsk lapphund	179	356	22,2
Lagotto romagnolo	161	165	23,5
Collie (begge hårlag)	160	442	34,2
Hvid schweizisk hyrdehund	136	180	19,1
Dobermann	136	197	20,9
Vizsla	129	152	23
Samojede	129	224	19,5
Alaskan malamut	110	127	34,7
Stabyhoun	95	216	22,3
Gammels dansk hønsehund	93	288	23,8
Irsk setter	72	134	21,5
Amerikansk akita	59	96	29,4
Breton	58	214	22,6
Chesapeake bay retriever	49	62	21
Cesko (Ceskoslovenský Vlcíak)	47	14	11,9
Schnauzer sort og peber/salt	45	100	18,6
Weimaraner	44	66	20,8
Akita	39	48	42,9
Hovawart	37	126	47,4
Tysk langhår	37	110	24,2
Tervueren	30	172	36,9
Gronendal	28	58	31,9
Keeshond	25	93	37,2
Pyreneer	21	8	18,2
Clumber spaniel	21	48	31,8
Bearded collie	16	24	24
Appenzeller sennenhund	12	6	28,6
Puli	9	20	31,2
Sort russisk terrier	8	9	56,2
Briard	8	23	31,5
Grønlandshund	7	9	29
Riesenschnauzer	7	58	22
Grosser münsterlænder	4	22	21,6
Bouvier de flandres	3	27	42,2
Karelsk bjørnehund	0	3	6,2
Laekenois	0	1	25
Jämthund	0		

Rød hvid irsk setter	0		
----------------------	---	--	--

Grad A %	Grad B %	% HD-fri (A + B)	Grad C %	Grad D %	Grad E %
56,8	21,2	78	14,4	5,8	1,8
62,4	22,8	85,2	9,9	4,5	0,4
68,8	17,8	86,6	9,6	3,5	0,4
78,5	15,2	93,7	4,3	1,5	0,6
69,6	15	84,6	10	3,3	2,1
46,2	26,9	73,1	17,9	6,9	2,1
52,9	20,5	73,4	16,7	7,3	2,5
41,3	27,8	69,1	20,3	9	1,6
54,4	22,5	76,9	14,3	7,1	1,6
36,5	27,2	63,7	30,3	5,1	0,8
47,3	19,4	66,7	21,2	7,9	4,2
71	13,6	84,6	7	6,3	2
64,4	23,3	87,7	7,2	3,9	1,1
60,9	20,8	81,7	13,2	4,1	1
57,2	28,3	85,5	11,2	2,6	0,7
54	23,7	77,7	14,7	5,4	2,2
55,1	21,3	76,4	18,1	4,7	0,8
37	28,2	65,2	26,4	8,3	0
41,3	20,1	61,4	23,3	12,2	3,1
62,7	20,9	83,6	13,4	3	0
64,6	15,6	80,2	12,5	7,3	0
39,7	20,1	59,8	34,6	5,1	0,5
62,9	19,4	82,3	14,5	1,6	1,6
57,1	14,3	71,4	14,3	14,3	0
53	18	71	21	8	0
68,2	22,7	90,9	9,1	0	0
64,6	18,8	83,4	10,4	4,2	2,1
82,5	11,1	93,6	4	1,6	0,8
70	10	80	11,8	6,4	1,8
72,7	19,8	92,5	5,8	1,2	0,6
69	24,1	93,1	3,4	1,7	1,7
46,2	24,7	70,9	25,8	3,2	0
87,5	12,5	100	0	0	0
29,2	12,5	41,7	37,5	14,6	6,2
75	16,7	91,7	8,3	0	0
33,3	0	33,3	50	16,7	0
25	0	25	30	40	5
44,4	22,2	66,6	11,1	11,1	11,1
47,8	13	60,8	30,4	4,3	4,3
77,8	0	77,8	11,1	11,1	0
56,9	20,7	77,6	10,3	12,1	0
52,9	20,5	73,4	16,7	7,3	2,5
41,3	27,8	69,1	20,3	9	1,6
54,4	22,5	76,9	14,3	7,1	1,6
36,5	27,2	63,7	30,3	5,1	0,8
47,3	19,4	66,7	21,2	7,9	4,2

--	--	--	--	--	--

3%

Racer, der iflg. bilag 2, afsnit 2 skal undersøges for både HD og AD:	Registreringstal i Dansk Hunderegister 2024	Antal HD fotograferinger over 10 år	HD fotograferings procent over 10 år	Grad A %
Labrador retriever	6319	6346	23,6	69,4
Golden retriever	2702	3001	23,4	54,6
Rottweiler	574	679	23,1	65,4
Berner sennenhund	552	1459	49,9	59,6
Old english bulldog	499	112	34,1	9,8
Cane corso	226	106	34,4	44,3
Nova scotia duck tolling retriever	160	393	26,9	61,6
Broholmer	151	1097	57,4	63,4
Eurasier	143	620	40,5	63,4
Skt berhardshund	115	107	19,7	53,3
Rhodesian ridgeback	109	276	37,8	88
Newfoundland	94	234	23,5	55,6
Bullmastiff	83	177	31,4	24,9
Dogue de bordeaux	81	154	21,8	37,7
Leonberger	50	165	32,7	67,3
Mastiff	39	129	28,4	55,8
Presa canario	12	19	40,4	15,8
Grosser schweizer sennenhund	6	51	28,3	74,5
Mastino espanol	6			
Continental bulldog	3	7	23,3	14,3
Mastino napolitano	3	2	40	50
Mastino de los pirineus	1			
Tibetansk mastiff	1	3	12	33,3

Grad B %	% HD fri (A + B)	Grad C %	Grad D %	Grad E %	Antal AD fotograferinger over 10 år	AD fotograferings procent over 10 år	Grad 0 %
17,5	86,9	8,2	3,8	1,1	6325	23,5	92,4
24,2	78,8	15	5,2	1,1	2992	23,3	85,5
12,7	78,1	10,8	8,2	2,9	678	23	66,7
18,1	77,7	12,8	7,6	1,9	1463	50	82,8
29,5	39,3	39,3	17	4,5	111	33,8	91,9
15,1	59,4	18,9	16	5,7	106	34,4	86,8
23,7	85,3	10,4	3,6	0,8	393	26,9	93,4
20,2	83,6	11,9	4,1	0,4	1102	57,7	79,4
22,7	86,1	10,5	2,4	1	597	39	93
15	68,3	17,8	11,2	2,8	110	20,3	71,8
9,4	97,4	2,2	0,4	0	274	37,5	88,7
17,9	73,5	11,5	12	3	244	24,5	69,7
14,1	39	31,6	23,2	6,2	177	31,4	74
11	48,7	20,8	21,4	9,1	169	23,9	71
14,5	81,8	8,5	9,7	0	168	33,3	82,1
14	69,8	16,3	11,6	2,3	128	28,2	83,6
5,3	21,1	10,5	57,9	10,5	18	38,3	77,8
11,8	86,3	7,8	5,9	0	51	28,3	94,1
42,9	57,2	28,6	14,3	0	7	23,3	71,4
0	50	0	50	0	2	40	50
0	33,3	33,3	33,3	0	3	12	100

Grad 1 %	Grad 0 + 1 %	Grad 2 %	Grad 3 %
4,1	96,5	2,1	1,4
8,5	94	4,2	1,7
22,3	89	8,3	2,8
7,8	90,6	5,5	3,9
2,7	94,6	5,4	0
12,3	99,1	0,9	0
4,6	98	1,3	0,8
12,4	91,8	5,1	3,1
3	96	3,4	0,7
16,4	88,2	5,5	6,4
8,4	97,1	2,6	0,4
11,5	81,2	9,4	9,4
13	87	7,9	5,1
13,6	84,6	8,9	6,5
14,9	97	0,6	2,4
7	90,6	3,9	5,5
5,6	83,4	5,6	11,1
3,9	98	0	2
14,3	85,7	14,3	0
0	50	0	50
0	100	0	0

Anne Marie Wegersleff Hansen

Til: Dyrevelfærd Familie og brugsdyr
Emne: SV: j.nr. 2025-01258

>

Cc: Specialklubben Bulldog <kontakt@oldenglishbulldog.dk>
Emne: j.nr. 2025-01258

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Fødevarestyrelse.

Vi hilser øget sundhed og velfærd på alle danske hunde hjerteligt velkommen og vi er rigtig glade for det store fokus der endelig er kommet på vores dyrevelfærd. Det skal der ikke herske nogen tvivl om. Derfor hilser vi også den nye lovgivning der er på vej, rigtig hjerteligt velkommen.

Dog føler vi os nødsaget til at reagere som talerør for de 2 racer, vi som Specialklub har ansvaret for.

I forhold til, at der er lagt op til et særdeles hårdt krav vedr. hofteledsdysplasi, hos de racer der har kendt status, så vil det avlsmæssigt være en katastrofe, hvis HD status C udelukkes. HD status C er en MILD grad af HD, og sætter man den sammen med en HD status A eller B, altså frie hofter, så er det en rigtig fin kombination. Udover det vil få forfærdelige konsekvenser for avlen at udelukke HD status C, så vil det også være katastrofalt, hvis man udelukker kombinationen HD status C med HD status B.

Indenfor vores 2 racer, ser vi aldrig hunde med HD status C få somatiske symptomer i deres levetid.

Man er nød til også at se på, at hofteledsdysplasi er så meget andet end arvelighed, samt det faktum, at hofteledsdysplasi har en forholdsvis lille arvelighed på ca. 25%. Fjernes hunde med HD status C, så vil det blive fatalt rent genetisk ikke kun for vores 2 racer, men for en lang række racer.

Det springer os samtidig i øjnene, at det hos gravhunde accepteres, at hunde med IVDD i moderat grad, kan indgå i avl, men man udelukker hunde med moderat HD status? Det giver ingen mening.

Vi har svært ved at forstå rimeligheden i, at blot fordi vi har valgt at have kendt HD status på vores racer, så "straffes" vi med et yderligere og meget voldsomt krav til HD, mens de racer der ikke har kendt HD status, bare kan avle derudad på hvad som helst, også HD status C, D og E. Det giver ingen mening. Vil man oprigtigt tage hofteledsdysplasi alvorligt, så bør det gælde alle hunde, uagtet race eller blanding, og om der på nuværende tidspunkt er krav om kendt HD status eller ej.

Vi håber derfor indtrængende på, at Fødevarestyrelsen vil overveje at ændre i det foreløbige udkast til den nye Dyrevelfærdslov, således, at HD status C ikke udelukkes fra avl, samt kombinationen HD status A og B med en HD status C bliver godkendt.

At udelukke ovenstående, vil for nogle af de racer med kendt status, få betragtelige og yderst alvorlige konsekvenser rent avlsmæssigt i fremtiden.

Alene på vores 2 racer ser procenter således ud rent HD mæssigt på 88 hunde der er HD fotograferet fra 2020 til 2024:

HD status A: 5%

HD status B: 8%
HD status C: 51%
HD status D: 27%
HD status E: 9%

PBV
Med Venlige Hilsner
Marie Mille Springer
Formand for Specialklubben for Continental og Old English Bulldog

DANSK POLARHUNDE KLUB

SPECIALKLUB UNDER DANSK KENNEL KLUB / FCI - medlem af FISTC

Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup
Enhed for Dyrevelfærd
E-mail: 18@fvst.dk

Svebølle, 27. marts 2025

Dansk Polarhunde Klub
Att.: Formand Nadja Holm Nielsen
Stenrand 5
4470 Svebølle
E-mail: formand@polarhund.dk

Høring over Udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde, J.nr. 2024-18-132-00043. Høringssvar fra Dansk Polarhunde Klub.

Med høringsbrev af 24.02.2025 er "Udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde" sendt i høring.

Nedenstående høringssvar er afgivet af den danske racespecialklub for de fem polare slædehunderacer, Dansk Polarhunde Klub. Klubben er officielt godkendt som racespecialklub af Dansk Kennel Klub og dermed af verdenshovedorganisationen Fédération Cynologique Internationale (FCI).

Dansk Polarhunde Klubs hovedformål er at stå til rådighed med sagkundskab om klubbens fem hunderacer, Alaskan Malamute, Canadian Eskimo Dog, Samojedhund, Siberian Husky samt ikke mindst den danske nationale hunderace, Grønlandshunden.

For en nærmere beskrivelse af racespecialklubben og hunderacerne, se bilag 1.

ANSVARLIG HUNDEAVL

Med Udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde ønsker fødevareminister Jacob Jensen at sætte en stopper for avl, der giver hunde alvorlige sundhedsproblemer, herunder at modvirke ekstrem avl af visse hunderacer samt at sikre avlstævers almindelige velfærd.

Derfor ønsker Ministeren, at der fastsættes kriterier for, hvornår man må og ikke må avle på kæledyr, så man undgår genetiske sygdomme og visse særpræg, der giver anledning til velfærds- og sundhedsmæssige problemer samt at sikre, at hundeavl sker ansvarligt.

I Dansk Polarhunde Klub mener vi, at ansvarlig og god hundeavl baserer sig på en lang række parametre, herunder fysisk sundhed, mentale og arbejdsmæssige egenskaber samt genetisk variation. Specielt hos hunderacer med en snæver genetisk variation og lille population er selektion ud fra så mange parametre som muligt en nødvendighed for den specifikke races fremtidige sundhed.

Derfor kan vi fra Dansk Polarhunde Klubs side kun tilslutte os Ministerens ønske, og ændringerne i bekendtgørelsens afsnit III afspejler i stor udstrækning de etiske regler for avl, som allerede eksisterer hos Dansk Kennel Klub, og som er et vigtigt fundament for sund avl af racehunde – regler, som samtlige Dansk Polarhunde Klubs opdrættere naturligvis må efterleve.

Dansk Kennel Klub er paraplyorganisation for en lang række racespecifikke klubber, som hver især betragtes som Dansk Kennel Klubs ekspertorgan i forhold til de specifikke racer, den varetager interesserne for. Den specifikke raceklubs ekspertviden er essentiel for den specifikke races sundhed. Denne viden er i dag udmøntet gennem en række etiske anbefalinger, som sammen med Dansk Kennel Klubs etiske regler for avl udgør en avlsmæssig helhedsvurdering. Denne helhedsvurdering giver den enkelte hundeopdrætter mulighed for at avle fysisk sunde hunde med en god mentalitet og naturlige, racespecifikke arbejdssegenskaber - med bevarelse af en god genetisk variation til følge.

DANSK POLARHUNDE KLUB

SPECIALKLUB UNDER DANSK KENNEL UNION / FCI - medlem af FSTG

Udkastet til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde indeholder i sin nuværende udformning ikke ovenstående ekspertviden, hvorfor der for en del racers vedkommende er tale om lovgivning baseret på kun ét parameter; HD-status (§ 19, stk. 4 og bilag 1, afsnit 2, underafsnit 4). Dette er en så vidtgående begrænsning i forhold til den avlsmæssige helhedsvurdering, at det vil kunne påvirke disse racers fremtidige sundhed i negativ retning.

FORSLAG

Med henvisning til ovenstående og specielt set i forhold til hunderacer med en snæver genetisk variation og lille population, opfordrer vi fra Dansk Polarhunde Klubs side til en lempelse af § 19, stk. 4 og bilag 1, afsnit 2, underafsnit 4, sådan at der tillades en mulighed for at benytte hunde med HD-status C i avl i de tilfælde, hvor avlspartneren har HD-status A. Dette indebærer en ændring af bilag 1, afsnit 2, så det tillades, at: *Hunde, der på baggrund af røntgenundersøgelse vurderes til en HD-status af grad C må indgå i avl, såfremt avlspartnerens HD-status er vurderet til grad A.*

BAGGRUND

De fem polare slædehunderacer eksisterer kun i dag som sunde racer, fordi dedikerede opdrættere og specialklubber på nationalt og internationalt plan igennem mange år har samarbejdet om at bevare og udvikle de sunde familie- og brugshunde, der er beskrevet i de gældende racestandarder, som er juridisk hjemmehørende i hhv. USA (Alaskan Malamute og Siberian Husky), Canada (Canadian Eskimo Dog), Danmark (Grønlandshund) og Norden/Nordisk Kennel Union (Samojedhund). Det er til dels dette omfattende internationale arbejde, der ligger til grund for Dansk Polarhunde Klubs ekspertviden i forhold til de polare slædehunderacer.

Avlsarbejdet med racerene slædehunde har flere gange inkluderet hjælp fra internationalt anerkendte genetikere med speciale i genetisk diversitet hos hunde. Disse eksperter har påpeget nødvendigheden af at inkludere alle ovenstående parametre (fysisk sundhed, mentale og arbejdsmæssige egenskaber samt genetisk variation) for en fortsat bevarelse og udvikling af racernes generelle sundhed. Dette sundhedsindtryk bekræftes i øvrigt af forsikringsselskabet Agria, som gennem mange år har opbygget en af verdens mest omfattende databaser over racespecifikke sygdomme og skader hos hunde.

I de seneste 2 år er 72 danskejede polare slædehunde blevet vurderet i forhold til HD-grad.

Af disse er 61 hunde, svarende til 84,7%, er vurderet til HD-grad A og B.

11 hunde, svarende til 15,3%, er vurderet til HD-status D og C, hvorfor bekendtgørelsen i sin nuværende form udelukker mere end 15 % af det nuværende avlsmateriale - avlsmateriale, som på andre parametre potentielt bærer på andre attraktive, sunde og måske sjældent forekommende avlsegenskaber.

De genetikere, der rådgiver de racespecifikke klubber nationalt og internationalt, har samstemmigt understreget, at den genetiske variation er det absolut vigtigste at bevare i forbindelse med en fortsat og fremtidig sund hunderace.

Der er således intet belæg for at sige, at udelukkelse af avlsmateriale ud fra en enkelt parameter (HD-grad C) vil bidrage til udviklingen af en sundere race.

Ingen dyr er perfekte, og det er ikke muligt at DNA-teste eller undersøge alle former for ikke-ønskede lidelser. Eksempelvis er mentalitet svært målbart, men videnskabelige undersøgelser viser, at arvbarheden på temperament er ca. 80%. Derfor vil avl af dyr altid være en afvejning og søgning af kompromiser, og derfor må hundeopdrættere avle med omtanke og ikke ud fra en - måske misforstået - skrivebordsdebat.

Hofteledsdisplasi (HD) er en arvelig lidelse med såkaldt polygen nedarvning. Det betyder, at det er den samlede virkning af mange forskellige gener PLUS det miljø, hunden vokser op i, der afgør, om hunden udvikler HD: Dvs. at ved polygene egenskaber er fænotypen bestemt af et komplekst samspil mellem mange gener samt påvirkning fra miljøet. Jo bedre HD-status, de avlsdyr man vælger at benytte, har, jo større er sandsynligheden for, at deres afkom bliver HD -fri, men som førnævnte beskrivelse af den polygene nedarvning begrundes, handler en hunds potentielle udvikling af HD ikke *udelukkende* om hundens genetiske baggrund: Foder, belastning (gåture/løb/leg), glatte gulve osv. spiller også en stor rolle i forhold til udviklingen af HD.

DANSK POLARHUNDE KLUB

SPECIALKLUB UNDER DANSK KENNEL KLUB / FCI - MEMBER OF FISTO

Fra Dansk Polarhunde Klubs side ønsker vi at henlede Ministerens opmærksomhed på, at man ved at indsnævre genpuljen - så man udelukkende må benytte hunde, der på baggrund af røntgenundersøgelse vurderes til en HD-status af grad A og B, i avl - samtidig risikerer at udelukke mange andre gode og nødvendige kvaliteter, som de tilladte HD-status A- og B hunde ikke nødvendigvis besidder; herunder f.eks. temperament, racetypisk udseende, pels, knoglebygning og brugsegenskaber.

Samtidig kan hunde med HD-status A og B være bærere af andre, ikke ønskelige sygdomme og lidelser som f.eks. neurologiske lidelser, bidfejl, allergi eller pelssygdomme.

Desuden vil den seriøse hundeopdrætter, der har fokus på indavlsprocenter, matadoravl (dvs. antal afkom efter forældredyr) samt brug af genetisk sjældne individer som avlsdyr blive presset på samtlige parametre, fordi genpuljen drastisk indsnævres.

I øvrigt er det dokumenteret og anerkendt af Dansk Kennel Klub selv, at de røntgenapparater, der i Danmark benyttes ved røntgenfotografering af hunde til HD-bedømmelse, er blevet markant bedre indenfor de seneste 10 år. Det betyder, at der i dag - set i forhold til i 2015 - er ca. 20% flere hunde, der bedømmes til en HD-status af grad C - ikke fordi hundenes generelle hoftesundhed er blevet dårligere, men fordi apparaturerne er blevet stærkere, røntgenbillederne tydeligere, og derfor kan man aflæse flere sundhedsfejl ud fra de foreliggende bedømmelsesparametre set i forhold til i 2015.

Når der samtidig i Udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde foreslås, at linje- og indavl forbydes, vil mulighederne for fremadrettet at opdrætte sunde, racetypiske hunde være lig nul. Det vil være som "at smide barnet ud med badevandet" - og tilintetgørende for racer, hvor HD-resultatet ikke er krumtappen for velfungerende danske hunde.

Fra Dansk Polarhunde Klubs side er vi enige i, at sundhed og velfærd indenfor hundeavl skal være i fokus, men en differentieret tilgang til avl er nødvendig. Vedtagelse af udelukkelse af hunde med HD-status grad C og D vil medføre alvorlige, negative konsekvenser for de polare slædehunde generelt og specifikt for vores nationale hunderace, Grønlandshunden, idet opdræt bliver mere end vanskeliggjort.

Jo mere man skærper avlskrav og restriktioner, jo færre hunde har man mulighed for at benytte i avlen, og deraf følger genetisk smal avl, hvilket vil være en katastrofe for racer med små genpuljer som f.eks. de polare hunderacer, der i forvejen har en begrænset avlspopulation: Et forbud mod avl med hunde med HD-status grad C vil drastisk reducere genpuljerne og dermed øge risikoen for indavl og på sigt skade racernes sundhed.

Sund hundeavl opnås ikke ved at udelukke en lang række raske og/eller symptomfrie individer - tvært imod risikerer det at tvinge vores opdrættere til at anvende hunde i avl, som (set ud fra andre parametre end HD-status) er ringere avlsdyr end dem, opdrætterne ellers ville have benyttet sig af.

En mere fornuftig strategi ville være den førnævnte foreslåede selektive avl, hvor hunde med HD-status C kan parres med hunde med HD-status A, for at forbedre hoftelæddene i de kommende generationer. Fra Dansk Polarhunde Klubs side frygter vi, at et mangeårigt stærkt avlsprogram indenfor de fem polare hunderacer på ovenstående baggrund vil kunne gå på grund i løbet af få generationer, og vi vurderer det som meget problematisk, hvis Ministeren forventer at opnå øget hundesundhed ved udelukkende at fokusere på resultatet af røntgenbilleder, når en hunds funktionalitet, brugsegenskaber, temperament mm. ligeledes bør spille afgørende roller i avlsbeslutninger.

En hund går på sine ben - ikke på sine røntgenbilleder.

Med venlig hilsen
Dansk Polarhunde Klub

Nadja Holm Nielsen
formand

Bilag 1:

Vores nationale slædehund, Grønlandshunden: Et stykke Danmarkshistorie og Arktisk Kulturarv

Grønlandshunden er en af verdens ældste hunderacer, og med rødder i inuitsamfundene i Grønland er den ikke blot et nationalt ikon og en vigtig del af den grønlandske identitet. Den er samtidig bærer af en fascinerende historie, der strækker sig over tusindvis af år – og af en næsten glemt kulturarv.

Denne urgamle slædehund er en af Danmarks kun seks nationale hunderacer, hvoraf vi "deler" ejerskabet af den Dansk-Svenske Gårdhund med Sverige – som til sammenligning har ikke færre end 12 nationale hunderacer.

Den grønlandske slædehunds gener kan spores 10.000 år tilbage i tiden, og kom med inuit til Grønland for mere end 2.000 år siden. Siden har den været en uundværlig ressource for specielt fangerne, som har brugt den som jagt- og trækhund. Grønlænderne har især benyttet sig af grønlandshunden evne til at lokalisere sælernes åndehuller og indkredse bjørne og rener.

Men grønlandshunden har ikke bare overlevet i tusindvis af år under nogle af de hårdeste forhold på kloden - den har ydet et uvurderligt bidrag til den danske historieskrivning og til vores fælles kulturarv: Grønlandshunden har fungeret som en integreret del af arktiske ekspeditioner, f.eks. Danmark-ekspeditionen, en danskledet ekspedition, der blev foretaget i perioden 1906-08. Den var udtænkt af ekspeditionslederen Ludvig Mylius-Erichsen og havde som formål at udforske og kortlægge det allernordligste Østgrønland.

I dag er der fortsat mange slædehunde i Grønland, men de er ikke længere en uundværlig del af tilværelsen for den grønlandske befolkning. Hundene bliver fortsat brugt til slæde- og jagtture og er en vigtig del af den grønlandske turisme, men snescooterne har i vid udstrækning overtaget hundenes arbejde. Endvidere er det dyrt at have et hundespand, da de kræver foder året rundt, det gør en snescooter ikke.

Grønlandshunden er en naturlig del af den grønlandske fangerkultur og har stor betydning for den grønlandske selvforståelse. I dag gøres der et stort stykke arbejde for at bevare grønlandshunden og udbrede viden om racen. Racen beskyttes blandt andet igennem et forbud mod import af andre hunderacer nord for Kangerlussuaq på vestkysten og nord for Tasilaq på østkysten.

Den grønlandske slædehund har en helt særlig avlshistorie. I modsætning til næsten alle andre hunderacer er den blevet udviklet i omgivelser næsten uden føde. Kombineret med disse barske naturforhold siges det, at grønlandshunde-tæver indimellem er blevet befrugtet vilde, strejfende polarulve, specielt på Grønlands vestkyst.

Bestanden af grønlandshunde er en af de reneste og mest isolerede i verden. Der er indført tiltag i Grønland for at beskytte den grønlandske slædehund som race: Fra Kangerlussuaq og nord samt i Østgrønland må der ikke indføres andre hunderacer – med undtagelse af tjenestehunde (politihunde), og disse må under ingen omstændigheder have kontakt til slædehundene. Det er desuden ikke tilladt at parre Grønlandshunden med hunde af andre racer.

Slædehundepopulationen har derfor – på Grønland – levet isoleret igennem mange hundrede år. Det anslås, at der i Grønland i dag findes omkring 25.000 grønlandshunde. I hele deres nuværende udbredelsesområde i Arktis har de været anvendt som slæde- og trækhunde, bærehunde, jagthunde og i nogen grad som vagthund mod ulv, jærv og bjørn.

Grønlandshunden blev officielt optaget i Dansk Kennel Klub som national hunderace i 1988. I Danmark findes der i dag 30 grønlandshunde, som er registreret med stamtavle i Dansk Kennel Klub.

I perioden fra 1. januar 2015 til 25. marts 2025 er der født 4 kuld grønlandshunde i Danmark, som er registreret i Dansk Kennel Klub. I samme periode er der importeret 19 grønlandshunde til Danmark, som ligeledes er registreret med stamtavle i Dansk Kennel Klub.

Grønlandshunden er en gennemgående sund race. Den er en udpræget brugshund, og den bærer stadig i dag præg af at der igennem tiden næsten udelukkende har været avlet på de fysisk stærkeste og sundeste hunde, som har vist deres værdi som brugshunde.

Racen er i dag belastet af få helbredsproblemer og er ikke udsat for arvelige defekter. Hofteledsdysplasi (HD) er den eneste lidelse, der føres statistik over, og afkom kan kun stambogsføres, såfremt begge forældre før parring har en officiel HD-status registreret i Dansk Kennel Klub.

En Grønlandshund med HD grad D eller E kan undtagelsesvis benyttes i avl, hvis opdrætteren vurderer, at hundens samlede bidrag til racen vil være positivt. Avlspartneren skal i så tilfælde altid være HD fri (grad A eller B). Igennem de seneste to år er i alt 4 Grønlandshunde HD-undersøgt. Alle 4 hunde er registreret med HD-status A eller B.

Som nævnt er der igennem de sidste ti år importeret en række Grønlandshunde (fra Grønland til Danmark). Dansk Polarhunde Klubs dedikerede opdrættere har lagt et stort arbejde – og økonomi – i at udvide den avlsmæssige genpulje herhjemme og har nøje udvalgt Grønlandshunde ud fra kriterier som gode temperamenter og racetypiske egenskaber. Men da det ikke er muligt at røntgenfotografere hunde til HD-undersøgelse i Grønland, er det umuligt at kende hundenes HD-status, før de er i landet.

Vedtagelse af udelukkelse af hunde med HD-status grad C og D vil kunne betyde, at vores opdrættere enten på forhånd opgiver at hjemtage en importhund fra Grønland – fordi det er for risikabelt – eller må opgive at benytte ellers virkelig gode importhunde i avl, fordi de efter HD-undersøgelse efter hjemtagelse får tilkendt en HD-status C eller D. Udelukkelse af hunde med HD-status C og D i avl betyder, at risikoen for at Grønlandshundens genpulje indsnævres for meget er ekstremt høj.

Fordi den samlede population af Grønlandshunde, både i Danmark og i resten af verden, er så lille, vil indførelse af lovkrav om, at man ikke må avle på hunde med HD-status C eller D, for at undgå genetiske sygdomme, begrænse Grønlandshundens genetiske variation voldsomt. I løbet af få generationer vil vi kunne nå en såkaldt genetisk "flaskehals", der vil være kritisk for racens samlede fremtidige sundhed, og opdræt af vores nationale slædehund bliver mere end vanskeliggjort.

Opdræt af polare slædehunderacer

For opdræt af *Alaskan Malamute*, *Grønlandshund* og *Samojedhund* gælder følgende HD-avlskrav, dvs. de betingelser, som skal være opfyldt inden parring, for at hvalpe kan stambogsføres i Dansk Kennel Klub (DKK):

Begge forældredyr skal før parring have en officiel HD-status registreret i DKK.

En hund med HD grad D eller E kan undtagelsesvis benyttes i avl, hvis opdrætteren vurderer, at hundens samlede bidrag til racen vil være positivt.

Avlspartneren skal i så tilfælde altid være HD fri (grad A eller B).

DANSK POLARHUNDE KLUB

SPECIALKLUB UNDER DANSK KENNEL KLUB / FCI - Medlem af EISPO

For opdræt af *Canadian Eskimo Dog* og *Siberian Husky* er der af DKK ikke opstillet krav om HD-fotografering.

Dog har Dansk Polarhunde Klub for avl af *Siberian Husky* opstillet en *avlsanbefaling*, dvs. en rekommandation vi som racespecialklub anbefaler, at opdrætteren følger for at bevare og forbedre racens sundhed og racetypiske udseende.

For opdræt af *Siberian Husky* gælder derfor – ud over avlskrav – at følgende avlsanbefaling skal være opfyldt:

Begge forældredyr skal før parring have en officiel HD-status A, B eller C registreret i DKK.

I Dansk Polarhunde Klub følger vi nøje med i resultaterne af de sundhedsundersøgelser, vores opdrættere registrerer hos Dansk Kennel Klub. Igennem de seneste to år ser resultaterne af HD-undersøgelserne for de polare slædehunde således ud:

Alaskan Malamute:

HD-undersøgte hunde i alt: 32 hunde.

29 hunde har status A eller B.

3 hunde har status C, D eller E.

Grønlandshund:

HD-undersøgte hunde i alt: 4 hunde.

Alle har status A eller B.

Samojedhund:

HD-undersøgte hunde i alt: 24 hunde.

16 hunde har status A eller B.

8 hunde har C, D eller E.

Siberian Husky:

HD-undersøgte hunde i alt: 12 hunde.

Alle hunde har status A eller B.

Der er i løbet af de seneste 2 år ikke registreret hverken opdræt eller import af *Canadian Eskimo Dog* i DKK.

Om Dansk PolarHunde Klub

Dansk Polarhunde Klub (DPHK) blev stiftet den 13. september 2009 for at forene kræfterne i arbejdet med de polare slædehunderacer. Klubben er som udgangspunkt designet til at varetage interesserne for alle 5 polare slædehunderacer, og omfatter i dag Alaskan Malamute, *Canadian Eskimo Dog*, Grønlandshund, Samojedhund og *Siberian Husky*.

Dansk Polarhunde Klub er officielt godkendt af Dansk Kennel Klub (DKK) og dermed af verdenshovedorganisationen Fédération Cynologique Internationale (FCI) som eneste danske specialklub for de fem polare slædehunderacer.

Racespecialklubben varetager 271 medlemmers interesser.

DPHK's overordnede formål er derfor også afstukket med det sigte at være Dansk Kennel Klubs sagkundskab inden for klubbens racer og gennem klubbens aktiviteter udbrede kendskabet hertil.

DANSK POLARHUNDE KLUB

SPECIALKLUB UNDER DANSKE KUNNEL KLUB / FCI - Medlem af F1570

Det er den til enhver tid siddende bestyrelse stærkeste målsætning, at DPHK skal kunne rumme alle, som interesserer sig for de polare slædehunderacer uanset om man er meget aktiv udøver af udstillingssporten, ivrig deltager i slædehundeløb eller blot har sin slædehund, fordi det er den bedste hunderace i verden. Uden at tilsidesætte dette, er vi samtidig bevidste om og arbejder for, at den rigtige slædehund har FCI-stambog med godkendte og sunde forældredyr.

Høringssvar fra Islandsk Fårehundeklub vedrørende Fødevarestyrelsens udkast til ny bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige krav til hold af hunde

Journalnummer: 2025-01258
D. 25/3 2025

Til: Fødevarestyrelsen

Vedrørende høring over udkast til ny bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde

Islandsk Fårehundeklub (IFK) værdsætter ethvert initiativ, der har til formål at forbedre velfærden for hunde og andre dyr. Vi ser positivt på det arbejde, som den nye bekendtgørelse lægger op til, og vi vil gerne bidrage med vores perspektiver i høringsprocessen.

Som specialklub under Dansk Kennel Klub (DKK) repræsenterer IFK ca. 350 medlemmer af klubben og racen bredt i Danmark. Vi har et stærkt fokus på at fremme en sund og velfungerende race og arbejder kontinuerligt for at sikre både hundenes velfærd samt etisk forsvarligt opdræt. I den forbindelse ønsker vi at komme med nogle indsigelser ift. elementer af bekendtgørelsen.

Generelle Bemærkninger

Vi anerkender intentionen ift. at skabe velfærd for hunde og fokus på avl og avlsdyrenes velfærd. Bekendtgørelsen lægger sig i store træk tæt op ad de etiske anbefalinger til avl, vi allerede kender fra DKK.

Den generelle bestemmelse i forslagets §15 fokuserer på sunde dyr, forstået ud fra dyrets anatomiske, fysiologiske og adfærdsmæssige egenskaber. IFK anerkender og tilslutter sig denne helhedsorienterede forståelse af sundhed. Det er en forudsætning for både afkom og forældredyrenes velfærd.

I specialklubben har vi stort fokus på at bevare den islandske fårehund som en sund og velfungerende familie- og brugshund. Vi bygger vores avlsanbefalinger på en afvejning mellem fire ben: Mentalitet, sundhed, eksteriør og arbejdssegenskaber.

IFK mener, at det er afgørende at fastholde et helhedsorienteret fokus på sundhed for at sikre hundenes velfærd i forhold til avl.

Den største trussel mod vores races velfærd er, efter vores opfattelse, dårlig trivsel som følge af manglende viden om hundenes naturlige adfærd og behov. Når disse behov ikke tilgodeses, fører det til u hensigtsmæssig adfærd som overdreven gøen, hyrdeadfærd og anden stressbetinget adfærd, som er til stor gene for hund og omgivelser.

Specifikke kommentarer – Krav om HD-status og genetisk variation

Kendt HD status på forældredyrene har siden 1990'erne været avlskrav for stambogsføring af den Islandske Fårehund. Aktuelt kan hunde med HD status A og B indgå frit i avlen, mens hunde med HD status C jf. klubbens anbefalinger kun bør anvendes i parringer med hunde med HD status A.

IFK mener, at et avlsforbud mod hunde med HD status C vil føre til en uhensigtsmæssig indsnævring af genpuljen. Det vil øge risikoen for arvelige sygdomme, som kan påvirke racens sundhed og velfærd - på længere sigt.

Siden 2018 har 543 islandske fårehunde fået registreret HD status i DKK. Ud af de hunde er ca. 25 pct. registreret med HD C. I 2024 blev der registreret 22 kuld Islandske fårehunde, hvoraf én hanhund og fem tæver havde HD status C (14 pct. af avlsdyrene). Islandske fårehunde og andre racer med HD krav har de seneste år oplevet en vækst i andelen af hunde vurderet med HD status C, som følge af bedre udstyr og teknologi ifm. vurdering af HD status. Hvad man tidligere anså som HD frie hunde, vil med godkendelse af den nye bekendtgørelse ikke længere kunne indgå i avlspuljen, fordi teknologien er blevet forfinet.

Den islandske fårehund er en genetisk smal race, som har været tæt på udryddelse. Siden 1950'erne har der været arbejdet for at bevare racen med et omfattende avlsprogram. Islandsk Fårehundeklub har i samarbejde med ISIC (**Icelandic Sheepdog International Cooperation**) haft fokus på at understøtte bevaringen af en sund race med genetisk variation. Gennem samarbejde med anerkendte internationale eksperter er der blandt andet udviklet elektroniske redskaber og avlsstrategier, som er målrettet at sikre den genetiske variation i racen på tværs af landegrænser. Klubben har ikke observeret at hunde med HD-C status lever kortere, har et mindre aktivt liv eller generelt trives dårligere sammenlignet med hunde med HD-A eller HD-B.

Fra de nyeste ISIC avlsanbefalinger fra 2024 beskrives vigtigheden af at opretholde en bred avlspulje: "In closed populations, inbreeding is inevitable and increases with each generation. Past events, like population declines, have permanently reduced genetic diversity. Given the breed's small founder population, the current international population is closely related. It is vital to use many animals in breeding."

IFK anser det for afgørende for racens bevarelse og sundhed i fremtiden, at Fødevarestyrelsen ændrer forslaget til bekendtgørelsen, så det fortsat er muligt at inddrage Islandske Fårehunde med HD status C i avl med egnede avlspartnere med HD status A.

Fremtiden for stambogsførte Islandske Fårehunde

IFK er endvidere bekymret for, at nye krav om at udelukke hunde med HD status C vil medføre, at flere vælger at opdrætte IFK uden stambog, hvilket giver en risiko for yderligere tab af avlsmateriale.

DKK og IFK har de sidste mange år arbejdet hårdt for at få flere til at avle med stambog bla. via rådgivning og vejledning og ved at stille tilbud om fælles HD fotograferinger, unghundementalbeskrivelser mv. til rådighed for opdrættere og den almindelige hundeejer.

Vi ønsker derfor, at Fødevarestyrelsens oplæg til regler for avl tager højde for den dynamik der er mellem "frihed under ansvar" til opdrættere og andelen af opdrættere af islandske fårehunde/andre hunderacer, der vælger at lade deres hvalpekuld blive stambogsført i DKK. Vi mener, at stambogsføring er den bedste måde at sikre en ansvarlig og etisk avl, hvor avlshundene er sunde, velfungerende og repræsenterer racens bedste egenskaber.

Fødevarestyrelsen lægger med Bekendtgørelsen op til ens regler for stambogsførte og ikke stambogsførte hunde, men IFK ser ikke, hvordan Fødevarestyrelsen i praksis kan håndhæve reglerne for ikke stambogsførte hunde, herunder hvilke sanktionsmuligheder der vil være for avlere, som ikke følger reglerne.

Afsluttende Bemærkninger

Vi håber, at Fødevarestyrelsen vil tage vores input i betragtning og ser frem til at fortsætte dialogen om dyrevelfærd og etisk hundeopdræt i Danmark. Vi står naturligvis til rådighed for yderligere uddybning eller dialog om de ovenstående punkter.

Med venlig hilsen,

Charlotte Kemp

Formand for Islandsk Fårehundeklub]

Islandsk Fårehundeklub

og

Louise Roer

Dansk repræsentant for ISIC Breeding Committee

Anne Marie Wegersleff Hansen

Til: Dyrevelfærd Familie og brugsdyr
Emne: SV: J.nr. 2024-18-132-00043 Høringssvar

Fra: Formand <formand@collie.dk>
Sendt: 27. marts 2025 19:37
Til: Dyrevelfærd <18@fvst.dk>
Emne: J.nr. 2024-18-132-00043 Høringssvar

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Dansk Collie Klub har siden 1970'erne arbejdet aktivt med HD i vores race. Vi var bekendt med at HD var et problem i nogle af de andre britiske hyrdehunderacer og vi ønskede at få viden om hvordan status var på området inden for vores race.

Denne viden kunne kun opnås hvis så mange collies som muligt blev HD fotograferet og i 1985 vedtog man i klubben at kun HD fotograferede forældredyr kunne få afkom på klubbens hvalpeliste. I 1989 indstillede klubben til Dansk Kennel Klub at det skulle være obligatorisk at alle forældredyr skulle være HD fotograferet for at kunne stambogsføre afkom, hvilket blev godkendt.

Så Collien er som race blevet gennemgående HD fotograferet i mere end 35 år. Der har aldrig været et problem med HD i racen og vi har igennem årene altid ligget blandt de sundeste racer på HD området i Dansk Kennel Klub. Det har derfor aldrig været en sundhedsmæssig begrundelse for at Collien skulle HD fotograferes, men et ønske om viden på området samt at HD har været en kendt diagnose i hundeverdenen som hvalpekøbere har haft viden om og forståelse for. Opdrætterne har ligeledes haft en forståelse for markedet og har derfor accepteret at det var en diagnose som markedet efterspurgt og alle parter har været indforstået med ønsket/behovet for denne viden.

Københavns Universitets Sundhedsvidenskabelige Fakultet har sammen med Dansk Kennel Klub gentagne gange bedt Dansk Collie Klub om at annullere kravet om HD-fotografering, da det netop aldrig har været sundhedsmæssigt relevant for racen. Et ønske som Dansk Collie Klub ikke har ønsket at efterkomme, da netop alle parter har haft en forståelse for, at det var god viden at have.

Dansk Collie Klub er derfor meget forundrede over at Collie racen nu er optaget på en liste (bilag 2, afsnit 1 i udkast til ny bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde) da racen ikke har, og aldrig har haft, et sundhedsmæssigt behov for begrænsninger i avlen af HD mæssig karakter.

Collie racen har imidlertid et behov for at så mange forskellige hunde som muligt kan indgå i avlsarbejdet for at sikre så høj en genetisk variation som muligt og vi ønsker derfor så få begrænsninger som muligt på området.

Dansk Collie Klub har igennem årene løbende udarbejdet statistik på området og har en frivillig og accepteret anbefaling om ikke at benytte avlsdyr med HD-status D og E i avlsarbejdet. Ligeledes er hunde med C-status meget sjældent benyttet i avlsarbejdet, men af hensyn til den genetiske variation ønsker vi ikke muligheden herfor udelukket.

For Dansk Collie Klub er det vigtigste for racen imidlertid at undgå at være optaget på den liste (bilag 2, afsnit 1 i udkast til ny bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde) da vi erfaringsmæssigt er klar over at en sådan publicering vil afstedkomme unødigt bekymring blandt hvalpekøbere m.m. specielt når der ikke er en sundhedsmæssig begrundelse for colliens tilstedeværelse på det omtalte bilag.

Dansk Collie Klub skal derfor anmode om, at Collien ikke bliver medtaget i den endelige bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde.

På forhånd tak

Med venlig hilsen

Poul Freudenthal
Formand, Dansk Collie Klub

Høringssvar til journal nr. 2024-18-132-00043 "Udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde"

Problemstilling

God og ansvarlig hundeavl baserer sig på flere parametre, herunder, fysisk sundhed, mentale og arbejdsmæssige egenskaber samt genetisk variation.

Specielt hos racer med en lille genetisk variation er selektion ud fra så mange parametre som muligt en nødvendighed for den specifikke races fremtidige sundhed.

Ændringerne til bekendtgørelsens afsnit III afspejler i stor udstrækning de etiske regler for avl, som allerede eksisterer hos Dansk Kennel Klub og som er et vigtigt fundament for sund avl af racehunde.

Dansk Kennel Klub er paraplyorganisation for en lang række racespecifikke klubber, som hver især betragtes som Dansk Kennel Klubs ekspertorgan i forhold til den specifikke race. Den specifikke raceklubs ekspertviden er essentiel for den specifikke races sundhed. Denne viden er i dag udmøntet gennem en række etiske anbefalinger, som sammen med Dansk Kennel Klubs etiske regler for avl udgør en avlsmæssige helhedsvurdering.

Denne helhedsvurdering giver den enkelte opdrætter/avler mulighed for, at avle fysisk sunde hunde med en god mentalitet og som kan bidrage til naturlige racespecifikke arbejdssegenskaber, med bevarelsen af en god genetisk variation til følge.

Bekendtgørelsen indeholder i sin nuværende udformning ikke denne ekspertviden. Det betyder for en del racers vedkommende, at der med begrænsningen i brugen af hunde med HD status C (§ 19, stk. 4 og bilag 1, afsnit 2, punkt 4), er tale om lovgivning baseret på kun én parameter. Dette er en så vidtgående begrænsning i forhold til den avlsmæssige helhedsvurdering, at den vil kunne påvirke mange af disse racers fremtidige sundhed i negativ retning.

Forslag

HD er en multifaktoriel, (polygen) lidelse. Det vil sige, at der er både genetiske og miljømæssige faktorer, som spiller ind. Den er ikke entydigt arvelig.

Med henvisning til ovenstående og specielt med henvisning til hunderacer med en lille genetisk variation, opfordres der til en lempelse af bilag 1, afsnit 2, punkt 4, sådan at der tillades mulighed for, at bruge hunde med HD status C og D,E i avlen. D og E kan efter dispensation fra DKK og specialklubben parres med A el. B.

Baggrund

Clumber Spaniel er en engelsk national race og er en del af den engelske kulturarv.

Clumber spaniel blev først set i slutningen af 1800-tallet i England. Racen blev populær, især blandt adelen. Hans Majestæt Kong George V havde et stort hold af Clumbers på Sandringham Estate, og har sit navn fra Clumber Park i Nottingham, hjemsted for hertugerne af Newcastle, og det er den 2. hertug, der er krediteret for at introducere og udvikle racen.

I 2024 blev der registreret 155 hvalpe i The Kennel Club, Storbritannien, mens der i Dansk Kennel Klub blev registreret 17 hvalpe.

Racen er registreret i The Kennel Clubs Register for sårbare nationale racer - **Vulnerable native breeds** og

yderligere registreret som **Kategori 2** race med fokus på en række punkter, hvor opmærksomhed på anden sundhed er påkrævet.

Racen står under The Kennel Clubs beskyttelse og der pågår kontinuerligt arbejde for at sikre racens eksistens og sundhed. Racen eksisterer kun som en unik og skattet brugbar jagt/familie race i dag, fordi dedikerede opdrættere og specialklubber på nationalt og internationalt plan, gennem en avlsmæssig helhedsvurdering, har samarbejdet om at bevare og udvikle den sjældne familie- og jagthund, der er beskrevet i den gældende racestandard udarbejdet af The Kennel Club og specialklubben for Clumber spaniel i Storbritannien.

Det er dette omfattende internationale arbejde, der ligger til grund for Spaniel Klubbens ekspertviden i forhold til racen. Denne ekspertviden og erfaring med racen ligger til grund for at opretholde nødvendigheden af, at inkludere alle parametre (fysisk sundhed, mentale og arbejdsmæssige egenskaber samt genetisk variation) for en fortsat bevarelse og udvikling af racens generelle sundhed. Gennem de seneste 6 år er 27 danske clumber spaniels blevet vurderet i forhold til HD-grad. Af disse er 33% vurderet til HD-grad A, B. Grad C, D og E, som ikke tidligere har været udelukket, udgør 67%, hvorfor bekendtgørelsen i sin nuværende form vil udelukke 67% af det nuværende avlsmateriale - avlsmateriale som på alle andre parametre i den samlede helhedsvurdering viser de samme gode og sunde avlsegenskaber som det øvrige avlsmateriale. De genetikere, der har rådgivet såvel Spaniel Klubben som andre racespecifikke klubber nationalt og internationalt, har samstemmigt understreget, at den genetiske variation er det absolut vigtigste at bevare i forbindelse med en fortsat og fremtidig sund hunderace.

Der er således intet belæg for at sige, at udelukkelse af avlsmateriale ud fra en enkelt parameter (HD grad C) vil bidrage til udviklingen af en sundere race. Tværtimod.

Problemstilling

Afsnit III

Bestemmelser om avl af hunde

Kapitel 6

Avl af hunde

§16 Det er forbudt at parre hunde, der har en relation til hinanden som er forældredyr og afkom, søskende, halv søskende eller som bedsteforældre og deres børnebørn.

Spaniel Klubben har udover Clumber Spaniel flere racer med meget lav genpulje og ekstremt lave fødselstal og opført på The Kennel Clubs liste over **Vulnerable Native Breeds**;

Tallene i parentes rummer sidste års registreringstal fra The Kennel Club og Dansk Kennel Klub.

Clumber Spaniel (155/17)

Field Spaniel (73/15)

Sussex Spaniel (24/10)

Irish Water Spaniel (53/7)

Gennemsnitlig indavlskoefficient ifølge The Kennel Club, GB

Clumber Spaniel 13,9 %

Field Spaniel 16,1 %

Irish Water Spaniel 8,1 %

Sussex Spaniel 21,1 %

hvilket vil umuliggøre fremtidig avl, hvis udkastet vedtages i dets nuværende form.

Forslag

Med så lav en genpulje er det yderligere en begrænsning i genpuljen at forbyde tætte parringer.

Tilføj en paragraf der giver opdrætter tillades til at lave tætte parringer i samarbejde med Spaniel Klubben og Dansk Kennel Klubben.

Baggrund

Dette er et værdifuldt redskab til, i særlige tilfælde, at fastholde racernes overlevelse, sundhed samt ensartethed.

Da racerne har så snæver en genpulje, kan det være vanskeligt at finde tilstrækkeligt sundt og typisk avlsmateriale, må det tillades, at der foretages tætte parringer for at styrke de gode egenskaber. T.eks HD a eller B.

The Kennel Club tillader bedsteforældre børnebørn parringer.

Yderligere generel problemstilling for hundeavl del 1

Den foreslåede bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde tager ikke tilstrækkeligt hensyn til den kompleksitet, der er forbundet med ansvarlig hundeavl.

Bekendtgørelsen fokuserer primært på enkelte sundhedsparametre og sætter rigide grænser for avl, uden at tage højde for den helhedsvurdering, der er nødvendig for at sikre sunde og velfungerende hunde inden for de forskellige racer.

Dette kan potentielt begrænse muligheden for at bevare og forbedre racernes sundhed, mentalitet, arbejdssegenskaber og genetiske diversitet på lang sigt.

Specifikt problematisk er bekendtgørelsens potentielle udelukkelse af avlsdyr baseret på en enkelt parameter, såsom HD-status, hvilket kan være skadeligt for racer med begrænset genetisk variation.

Forslag

1. Anerkendelse af racespecifik ekspertise: Indfør en bestemmelse, der anerkender de racespecifikke klubbers ekspertise og giver mulighed for, at deres avlsanbefalinger kan indgå i vurderingen af, om en hund er egnet til avl. Dette kunne konkret implementeres ved at tilføje en paragraf, der tillader Dansk Kennel Klub at indhente udtalelse fra den relevante raceklub i forbindelse med vurdering af avlsegnethed.

2. Fleksibilitet i aldersgrænser og kuldantal: Tilføj en paragraf, der muliggør dispensation fra de fastsatte aldersgrænser og kuldantal, hvis det kan dokumenteres, at det er i racens bedste interesse at anvende en specifik hund i avl. Dokumentation skal indeholde en begrundelse fra den relevante raceklub, samt en vurdering fra en dyrlæge med speciale i hundeavl.

3. Helhedsvurdering: Indfør en bestemmelse, der tillader en helhedsvurdering af hundens egnethed til avl, baseret på en kombination af sundhed, mentalitet, arbejdssegenskaber og genetisk variation. Denne helhedsvurdering skal dokumenteres af opdrætteren og godkendes af den relevante raceklub (og er for en stor dels vedkommende allerede dokumenteret i Hundeweb).

4. HD-status C: Indfør en bestemmelse, der tillader generelt brug af hunde med HD status C i avl. HD er en multifaktoriel, (polygen) lidelse. Det vil sige, at der er både genetiske og miljømæssige faktorer, som spiller ind. Den er ikke entydigt arvelig.

5. Fravigelse af sundhedskrav for at bevare overlevelse, diversitet samt tillade tætte parringer som bedsteforældre/børnebørn for at styrke racens stærke sider og sundhed.

Tilføj en paragraf, der anerkender betydningen af nødvendigheden for bevarelsen af racen samt af racens sundhed og diversitet i racer med en lille genpulje, og som giver mulighed for at fravige specifikke sundhedskrav og andre bestemmelser, hvis det kan dokumenteres, at det er nødvendigt for racens overordnede sundhed og overlevelse.

Baggrund

Ansvarlig hundeavl er en kompleks proces, der kræver en afvejning af multiple faktorer. De racespecifikke klubber under Dansk Kennel Klub besidder en unik ekspertise om deres respektive racer, herunder racernes særlige sundhedsmæssige udfordringer, mentale egenskaber og arbejdsmæssige funktioner.

Eksperter i genetisk diversitet hos hunde har understreget vigtigheden af at inkludere multiple parametre i avlsarbejdet, herunder fysisk sundhed, mentale og arbejdsmæssige egenskaber samt genetisk variation. Disse eksperter har samstemmigt fremhævet, at bevarelse af genetisk variation er afgørende for en races fortsatte sundhed og overlevelse.

Ved at tillade en mere fleksibel tilgang til HD-status, særligt for racer med begrænset genetisk diversitet, kan man bedre sikre en balance mellem at reducere forekomsten af hofteledsdysplasi og bevare den nødvendige genetiske variation. En sådan tilgang anerkender kompleksiteten i ansvarlig hundeavl og prioriterer den enkelte races langsigtede sundhed og overlevelse frem for rigide regler baseret på enkelte sundhedsparametre. Som det fremgår af bekendtgørelsens § 15, skal en hunds sundhedstilstand eller anatomiske, fysiologiske eller adfærdsmæssige egenskaber vurderes i forhold til den negative effekt de kan have på moderdyrets eller afkommets velfærd og sundhed. Det er derfor essentielt at denne vurdering foretages ud fra en helhedsbetragtning af den specifikke race og ikke ud fra en enkelt parameter.

Ved at anerkende og inkorporere de racespecifikke klubbers ekspertise og anbefalinger i lovgivningen, sikres det, at avlsbeslutninger baseres på den mest opdaterede og relevante viden om de enkelte racer. Dette vil bidrage til en mere bæredygtig og ansvarlig hundeavl i Danmark.

Yderligere generel problemstilling for hundeavl 2

Afsnit III

Bestemmelser om avl af hunde

Kapitel 6

§17

Stk. 4.

Når en tæve har fået tre kuld hvalpe, herunder eventuelle dødfødte kuld, skal der være en restitutionsperiode på mindst et år, før tæven parres på ny., skal der være en restitutionsperiode på mindst et år, før tæven parres på ny.

Problemstilling

"Når en tæve har fået tre kuld hvalpe, herunder eventuelle dødfødte kuld, skal der være en restitutionsperiode på mindst et år, før tæven parres på ny"

Det er anbefalet af hensyn til tævens sundhed, at lade tæven parre i førstkommende løbetid efter en abort, absorbering af hvalpe eller lignende. Det er forbundet med unødigt risiko for sygdomme i livmoderen hos tæven og efterfølgende fjernelse af livmoder, hvis man ikke tæven parre straks muligt.

Den fysiske belastning for tæven under drægtighed er minimal og er ofte kun de sidste 2 uger. Det er selve yngelplejen, som fysisk og psykisk belaster tæven.

Forslag

Følgende tekst fjernes fra udkastet
" herunder eventuelle dødfødte kuld"

Baggrund

Det er anbefalet af hensyn til tævens sundhed, at lade tæven parre i førstkommende løbetid efter en abort, absorbering af hvalpe eller lignende. Det er forbundet med unødigt risiko for sygdomme i livmoderen hos tæven og efterfølgende fjernelse af livmoder, hvis man ikke tæven parre straks muligt.

Den fysiske belastning for tæven under drægtighed er minimal og er ofte kun de sidste 2 uger. Det er selve yngelplejen, som fysisk og psykisk belaster tæven.

Yderligere generel problemstilling for hundeavl del 3

Ved evt vedtagelsen af denne bekendtgørelse må der forventes et stort fald i opdræt af hvalpe UDENFOR Dansk Kennel Klub, da det vil være forbundet med overtrædelse og straf af bekendtgørelsen for mange salgso opdrættere eller den helt almindelige familie, som blot ønsker at få et kuld hvalpe på deres tæve og ikke vil udføre de betydelige sundhedsundersøgelser, som en Dansk Kennel Klub opdrætter altid gør og har gjort.

Det betyder, at efterspørgslen på hvalpe hos Dansk Kennel Klub opdrættere øges betragtelig.

Dansk Kennel Klubs opdrættere har allerede nået det maksimale antal hvalpe, de er tilladt at avle om året, nemlig 2 kuld.

Konsekvensen af dette bliver en massiv strøm af smuglerhvalpe, som skal dække efterspørgslen fra den danske forbruger.

Forslag

Da "hul-i-hækken" – Doodles – alle andre blandinger eller racerene hunde som avles udenfor Dansk Kennel Klub nu får samme status som det betydelige og seriøse opdræt under Dansk Kennel Klub, må det være indlysende at

- tildele Dansk Kennel Klubs opdrættere yderligere rettigheder frem for "hul-i-hækken"- opdrætteren, da de allerede besidder ekspertviden om avl og opdræt og har fulgt alle avlskrav, restriktioner, anbefalinger og meget mere til.

-hvis det er forbundet med straf at opdrætte hunde som ikke opfylder sundhedskrav – burde det også være forbundet med straf at købe dem.

Baggrund

Man bør tage hensyn til, at man ikke kan anvende laveste fællesnævner, "hul-i-hækken" eller salgsoptættet, til at styre det seriøse opdræt.

For at imødekomme den større efterspørgelse på hvalpe, skal der tilføjes en paragraf, hvori det tillades opdrættere registreret i Dansk Kennel Klub at have flere kuld end de 2, som er grænsen i dag, uden at skulle registrere sig i FVS.

Dansk Kennel Klubs opdrættere besidder ekspertviden, har allerede taget uddannelse i form for opdrætteruddannelse, hundeholderuddannelse samt andre relevante kurser indenfor avl, opdræt, etik og jura.

De har allerede sundt og solidt opdræt og er klar til at påtage sig opgaven med at efterkomme efterspørgelsen på racetypiske, sunde hvalpe med korrekt temperament.

Dansk Kennel Klubs opdrættere er mere end godt klædt på til opgaven.

Hvilket mange hvalpeproducenter udenfor Dansk Kennel Klub, som man forsøger at begrænse med denne bekendtgørelse, IKKE er.

HVIS de havde haft samme faglige tilgang til hundeopdræt, ville denne bekendtgørelse have været overflødig.

Med venlig hilsen

Helle Dan

Spaniel Klubbens Sundhedsudvalg

Bilag:

COI is useless

COI er ubrugelig!

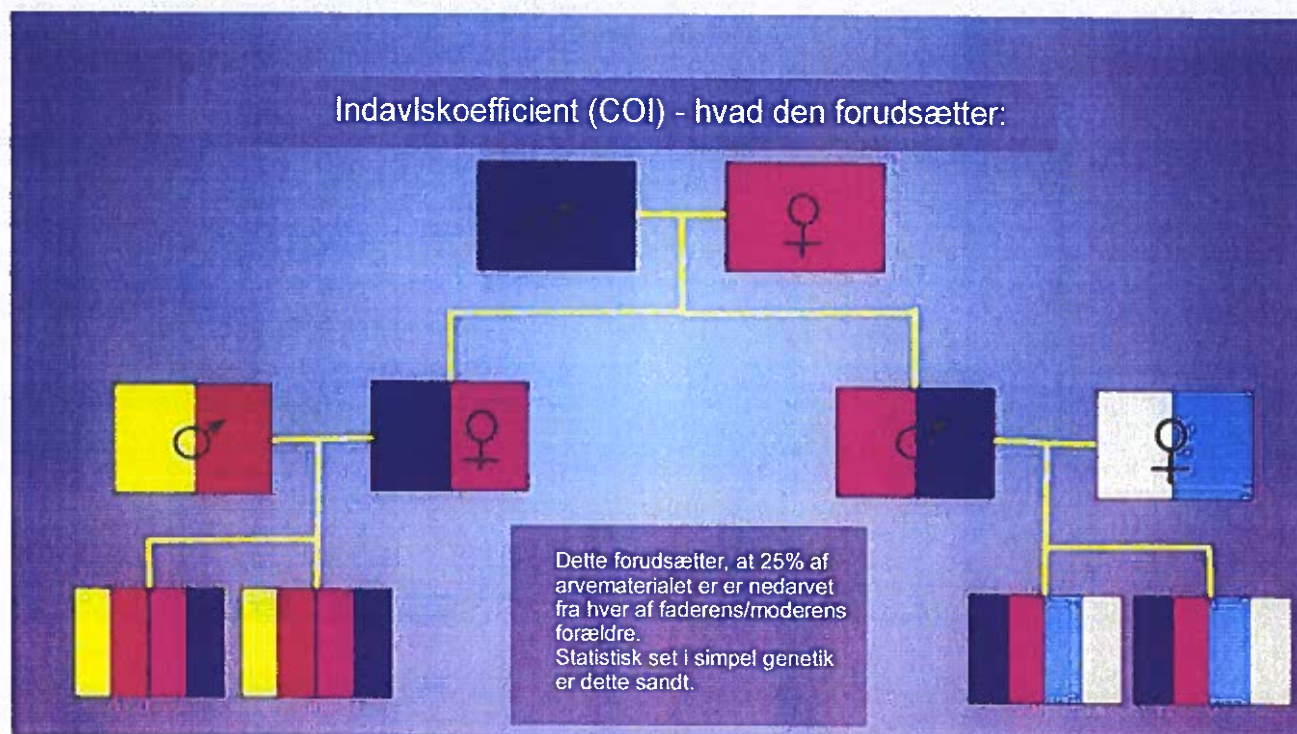
Ja, COI er ubrugelig. Der sagde jeg det. Eller COI er i det mindste begrænset i omfang.

Det må man sige igen. En lav forudsagt stamtavle-baseret COI i en teststamtavle sikrer ikke, at to hunde er ubeslægtede og ikke vil producere indavlede afkom. Faktisk, afhængigt af racen, er COI praktisk talt ubrugelig! Det følgende indlæg forklarer, hvorfor vi har en tendens til at bide tænderne sammen, når folk i grupper eller i indlæg siger: "Altså, mit COI er lavt, og jeg importerede denne hund på grund af dette lave COI, så genetisk diversitetstest er ikke nyttigt for mig." Uanset om du ønsker at linjeavl eller have den mest outcrossede af alle outcrosses, finder mange opdrættere, at det er klogt at vide, hvor høje deres indavlsniveauer kan være – eller risikoen for at arve et skadeligt gen – før de vælger at lave en kombination.

Først og fremmest, hvad er COI, og hvad forudsætter det? COI, eller indavlskoefficient, er en statistisk beregning designet til at give os en sandsynlighed for, at et dyr vil arve nøjagtig det samme gen fra nøjagtig samme forfader. Opdrættere har længe påberåbt sig denne metode til at vurdere, hvor tæt beslægtede to hunde er, om de er linjeavlet eller forsøger at lave et outcross. Hvorfor er dette ikke længere vores bedste metode?

Lad os undersøge nærmere, hvad COI antager, og hvorfor COI (og andre stamtavlebaserede beregninger som middel slægtskab eller mk) ikke længere er vores bedste værktøjer.

COI antager et par ting, som vi vil vise er defekte mod slutningen af denne blog. Men hvad er disse antagelser? For det første, at en forfaders indflydelse er den samme som en anden forfader samme sted i stamtavlen; dette er en fejlagtig antagelse (vi vil diskutere dette senere). Billedet nedenfor viser, hvordan denne COI-antagelse ville se ud i et simpelt stamtavle-lignende billede. Hver bedsteforælder i dette scenarie tilbyder præcis 25% af sin genetik til hvert barnebarn.

Dernæst antager COI også, at stamtavler er fuldstændige (hvilket betyder, at vi kender forfædrene til hunde tilbage til racernes begyndelse), og at de rapporterede hunde i stamtavlen virkelig var de faktiske forældre (vi ved alle, at afstamning ikke altid er korrekt, hvad enten det er tilfældigt eller andet!). Dette har betydning, fordi hvis der mangler eller er unøjagtige oplysninger, så er beregningen ligeledes forkert. Derudover antager COI, at grundlæggerne af en population var ubeslægtede; denne antagelse i sig selv kan være farlig.

Et andet problem: COI er baseret på et vilkårligt bestemt antal generationer udvalgt af opdrætteren. Så lad os sige, at en opdrætter vælger en 12 generationsberegning, og COI lander på 0,08%.

Lad os også sige, at lige bag de 12 generationer var der en genetisk flaskehals, som en populær han med efterfølgende linjeavl på denne han, måske decimering af denne population på grund af en verdenskrig eller fald i racens popularitet. Den genetiske flaskehals på hundene bag 12. generation vil være usynlig med den 12-generations COI-beregning. Opdrættere tror ofte, at der vil være sket udvikling eller drift væk fra den populære han om 12 generationer. Der sker dog ikke signifikant genetisk mutation inden for den tidsramme, og hundene 13 generationer før er sandsynligvis meget genetisk lig dem i dag. Evolution tager meget længere tid end et århundrede, eller et halvt århundrede, af avl.

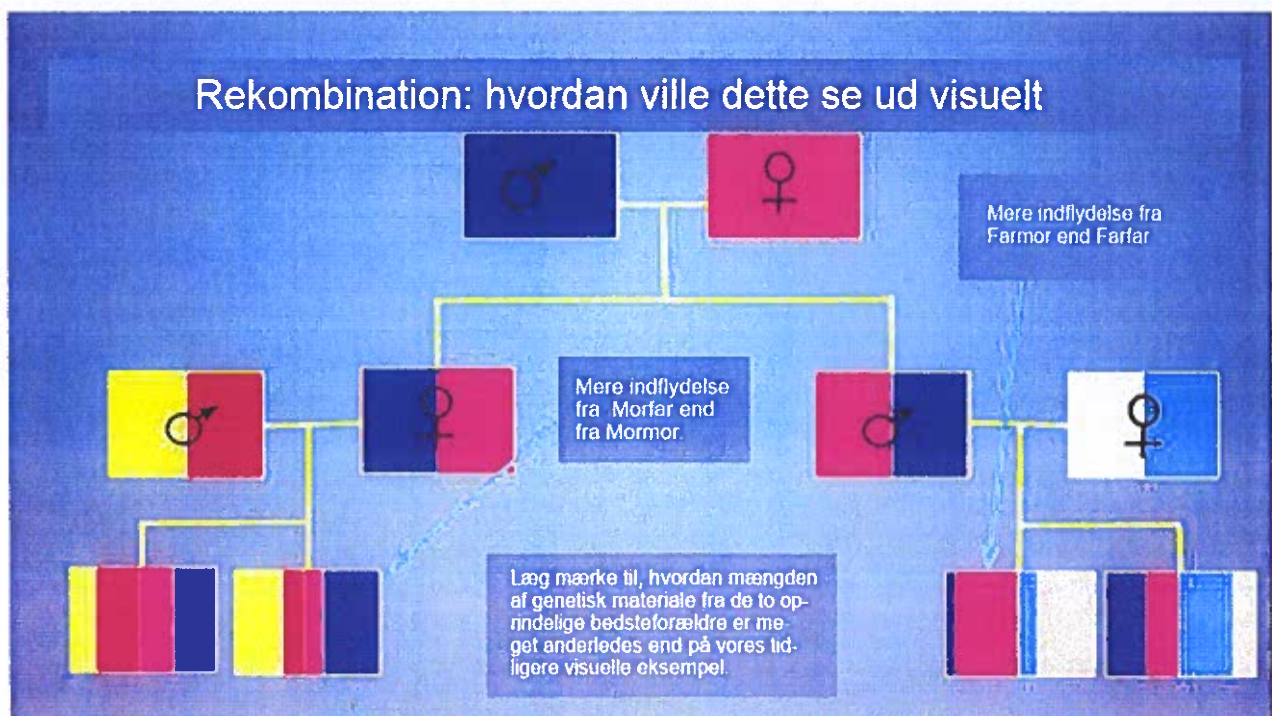
Et par forkerte antagelser vedrørende COI-opdrættere ofte har, er, at det betyder, hvor stor en procentdel af din hund, der er påvirket af en forfader, eller det betyder, at din hund er lige så indavlet som dens COI, hvilket betyder, at hvis den har en COI på 12,5 %, betyder det, at 12,5 % af dens gener er identiske par.

Lad os gå tilbage til den allerførste antagelse: at indflydelsen fra en forfader er den samme som en anden forfader på samme sted i stamtavlen. Vi ved fra rekombination, noget der sker under dannelsen af kønsceller, at dette ikke er tilfældet.

Rekombination opstår, når vores kroppe eller ethvert dyr danner kønsceller (sperm eller æg). Dette er en "omrokering" af det genetiske materiale modtaget fra far og mor til en hund (og derfor generne fra bedstefædre og bedstemødre). Dette kaldes også "overkrydsning", hvor kromosomerne bogstaveligt talt skifter dele af DNA. Dette kan ske langs hele længden af hvert kromosom, i små eller store bidder.

Hvorfor omrokere generne? Rekombination, eller denne nye kombination af gener, kan gøre et dyr bedre egnet til at tilpasse sig sit miljø og have bedre styrke og potentiale til at overleve.

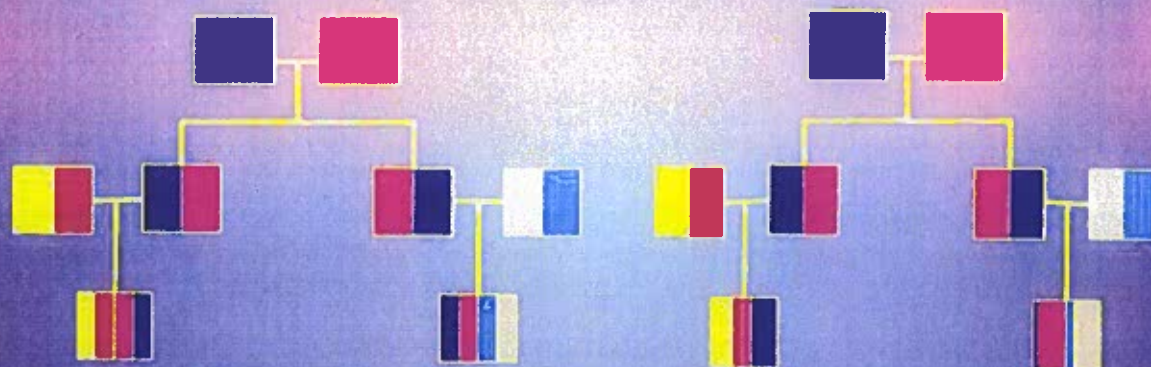
Så lad os se på et andet simpelt stamtavle-lignende billede, der viser, hvordan dette kan påvirke indflydelsen fra en bestemt bedstefar eller bedstemor.

Lad os nu tage et kig tilbage og overveje forudsigelsen for COI og sammenligne den med virkeligheden under hensyntagen til at krydse over. Kan du se, hvor forskellige blot to generationer kan være? Dette viser også, hvorfor vi ser så stor variation i forskellene mellem afkom. Den ene bedsteforælders indflydelse kan være meget anderledes i et barnebarn end i en anden.

Indavlskoefficient - forudsigelsen vs virkeligheden

Sammenlign de to billeder og bemærk forskellen i bidrag fra den oprindelige Bedstemor og Bedstefar i begge. Overvej mange generationers tid, og du vil forstå, hvor forskelligt genetikken kopieres.

Ud over at overveje effekten af rekombination, skal du også tage hensyn til virkningen af det antal generationer, som opdrætteren har valgt til beregningen, samt eventuelle ukendte problemer med forældreskab. Den faktiske variation blandt efterkommere kan være enorm! Ovenstående forklaring viser, hvorfor en hund i et land kan være meget nært beslægtet med en hund i et andet, på trods af at COI forudsiger andet, eller omvendt.

Hvad med at vi ser på to faktiske søskende? Hvor forskellige kan de VIRKELIG være?

Extended DLA Haplotype 1:	1002 / 2001
Extended DLA Haplotype 2:	1005 / 2003
Outlier Index (OI):	0.19
Compare to Breed Average OI:	0.24
Average Genetic Relatedness (AGR):	0.09
Compare to Breed Average AGR:	-0.02
Internal Relatedness (IR):	-0.28
Compare to Breed Average IR:	0.02
Homozygosity by Loci (HL):	0.11
Compare to Breed Average HL:	0.31
Percent of Dogs Unrelated (PCUR):	21.52
Compare to Breed Average PCUR:	55.69%

Det følgende er en diskussion af to hvalpe fra nøjagtig samme forældre – 12 generations COI for dette kuld var 0,59 %

Billedet ovenover er de genetiske data fra vores database om den første hvalp, vi vil diskutere.

Denne første hvalp har en IR på - 28. Nu ved jeg, at IR er nyt for mange af jer, men du burde vide, at en meget lav IR betyder, at en bestemt hund er MEGET outcrosset (i forhold til den population, den tilhører), mens en høj IR (0,15 eller deromkring) svarer til en mere indavlet hund i den population.

Så denne hvalp er meget outcrosset.

Derudover er Outlier Index (OI) for denne hvalp LAVT, hvilket betyder, at den har meget typiske (eller almindelige) gener for dens population. Dette er ikke nødvendigvis dårligt, men da genetisk påvirkning fra specifikke forfædre i en race bliver mere dominerende og båret af et flertal, avles racen hen mod en genetisk flaskehals.

Tilsvarende er denne hvalps gennemsnitlige genetiske slægtskab (AGR) relativt høj for racen, hvilket betyder, at den er tæt beslægtet med mange hunde i befolkningen (ikke overraskende, da den har genetiske typiske for populationen - dvs. lav OI). Det betyder, at når opdrætteren leder efter en avlspartner til denne hvalp, vil opdrætteren have sværere ved at finde ubeslægtede partnere, som producerer outcross hvalpe.

Så lad os se på en anden søskende.

Denne anden søskende er drastisk anderledes end den første.

Extended DLA Haplotype 1:	1005 / 2003
Extended DLA Haplotype 2:	1005 / 2003
Outlier Index (OI):	0.33
Compare to Breed Average OI:	0.24
Average Genetic Relatedness (AGR):	-0.11
Compare to Breed Average AGR:	-0.02
Internal Relatedness (IR):	0.13
Compare to Breed Average IR:	0.02
Homozygosity by Loci (HL):	0.36
Compare to Breed Average HL:	0.31
Percent of Dogs Unrelated (PCUR):	84.18
Compare to Breed Average PCUR:	55.69%

Først og fremmest bemærker vi, at denne hvalp har en IR, der er meget højere end den anden på 0,13. Det betyder, at den er meget mere indavlet, meget tæt på den "høje" afskæring på 0,15. I modsætning til den anden har denne hund dog en højere OI (hvilket betyder, at den har genetik, der er mindre typisk for populationen) og en lavere AGR på -0,11, hvilket betyder, at den er meget uafhængig af populationen i databasen. Det betyder, at for denne hvalp vil det være let at finde ubeslægtede partnere, hvis den skulle indgå i avlen i fremtiden.

Læg mærke til, hvor vidt forskellige disse to søskende er fra hinanden, på trods af at begge har den samme forudsagte COI på 0,59 %.

Nu kommenterer ingen af disse genetiske vurderinger naturligvis kvaliteten af de pågældende hunde; dette giver blot retning for deres planlægning, hvis/når en opdrætter vælger at lade deres genetik bidrage til genpuljen.

Konklusion:

Dette blogindlæg demonstrerer et grundlag for argumentet om, at genetisk testning er LANGT mere rimelig og pålidelig til at bestemme estimeringen af indavl hos et individ, såvel som RELATION mellem potentielle par. Og vi må spørge, uden et middel til at bestemme, hvor beslægtet et ynglepar er til hinanden, hvad nytter det at vide, hvor indavlet et individ selv er?

En sidste bemærkning om COI - når stamtavler er nøjagtige, og mange hundes COI'er er analyserede, giver det et godt perspektiv på tendenser i indavl for hele populationen, dog måske ikke individuelle hunde. At kende dine stamtavler vil altid være vigtigt! Ligesom det altid vil være vigtigt at kende sundheden, temperamentet, strukturen og drivet af dine linjer og holde fast i dine individuelle mål som opdrætter.

Vi har værktøjerne, og har haft dem i tre år nu, til genetisk at estimere indavl af individer (IR), forudsige indavlsrækken af kuld (en del af vores racestyringssoftware), estimere den gennemsnitlige genetiske slægtskab (AGR) af individer (en genetisk ækvivalent til gennemsnitligt slægtskab) og bestemme, hvor typisk eller atypisk en hund er sammenlignet med den testede population af vores racestyringssoftware. Hvad venter du på, hvad enten du vil linjeavle eller outcrosse?

Kilde: <https://www.betterbred.com/2019/06/28/coi-is-useless/>

Att. Anne Marie Wegersleff Hansen
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

28. marts 2025

Vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde.

Det Dyreetiske Råd har modtaget en henvendelse fra Fødevarestyrelsen dateret d. 24. februar 2025 vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde (J.nr. 2024-18-132-00043 jf. høringsbrev/J.nr. 2025-01258 jf. følgemail). Det Dyreetiske Råd har følgende bemærkninger.

Generelle bemærkninger

Det Dyreetiske Råd gjorde i et [høringssvar om bekendtgørelser udstedt i medfør af dyrevelfærdsloven i 2020](#) opmærksom på, at bekendtgørelsen om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde fremstår forældet og i flere tilfælde er upræcis. Rådet vil derfor gentage sin anbefaling fra 2020 om, at bekendtgørelsen revideres, også ud over de paragraffer der er en del af den aktuelle høring, så den også på andre områder fremstår fagligt opdateret og med en detaljeringsgrad på linje med de øvrige artsspecifikke bekendtgørelser. Rådet nævnte i høringssvaret i 2020 en række eksempler på forhold, der efter Rådet opfattelse bør adresseres, og Rådet henviser til høringssvaret for en uddybning af disse.

Det Dyreetiske Råd vil i forlængelse af ovenstående pege på yderligere forhold ved denne høring, som efter Rådets opfattelse bør indgå i arbejdet med bekendtgørelsen. Som ved høringen i 2020 vil Rådet gerne understrege, at bemærkningerne ikke skal ses som en udtømmende liste over punkter med behov for revision. Hensigten er blot fortsat at give eksempler til illustration af, hvorfor bekendtgørelsen fremstår forældet og upræcis. Det Dyreetiske Råd håber, at dette kan tjene som inspiration til at igangsætte en grundig revision af regler for hold af hunde, ud over dem, der er omfattet af den aktuelle høring.

Bemærkninger til de konkrete bestemmelser i bekendtgørelsesudkastet

- *Vedr. afsnit III - Bestemmelser om avl af hunde*

Det Dyreetiske Råd sendte i [2023 en henvendelse til fødevareministeren om avl af hunde](#). Rådet redegjorde her for en række tidligere udtalelser, hvor Rådet har udtrykt bekymring for dyrevelfærdsmæssige problemer ved avl af hunde og andre familie- og hobbydyr. Rådet skitserede desuden en række lovmæssige tiltag, der er taget i andre lande for at tage hånd om problemerne. Det Dyreetiske Råd konkluderede da, at trods 25 års løbende diskussion og forsøg på løsninger ad frivillighedens vej, er branchen ikke selv i stand til at løfte

opgaven med at forbedre velfærdsmæssige problemer i hundeavlen. Rådet konstaterede samtidig, at hundeavl også er et internationalt anliggende, og at Danmark halter bagud i forhold til en række andre lande, hvor der er indført lovmæssige tiltag. Det Dyreetiske Råd anbefalede derfor, at fødevareministeren fastsætter regler på området.

Det Dyreetiske Råd hilser på den baggrund udkastet til regler for hundeavl meget velkomment, både i forhold til avl generelt og til arvelige sygdomme og tilstande. Rådet finder, at der er tale om ambitiøse tiltag, der kan bidrage væsentligt til at forbedre dyrevelfærden.

I forhold til avl generelt vurderer Det Dyreetiske Råd, at §§ 15-17 kan bidrage til at reducere indavl og til at beskytte tæverne mod at blive presset for hårdt, og Rådet kan derfor tilslutte sig disse forslag.

I forhold til arvelige sygdomme og tilstande hæfter Det Dyreetiske Råd sig ved, at der i udkastets §§ 18-21 samt bilag 1 og 2 er anført meget specifikke krav vedr. test for arvelige sygdomme og tilstande, både i forhold til racer, undersøgelser og "grænseværdier" for hvornår hunde må bruges til avl. Rådet anser sådanne specifikke krav som afgørende for, at reglerne kan få en reel effekt på avlen, og Rådet tilslutter sig derfor denne fremgangsmåde.

Det Dyreetiske Råd finder dog, at det i § 18 stk. 6 er uklart, om de 2 års gyldighed kun gælder, hvis hunden er blevet godkendt til avl ved gradueringen, jf. den efterfølgende sætning, hvor hunden *igen* må parres osv. Hvis hunden ikke er blevet godkendt til avl, men kan gradueres igen efter 2 år og her måske blive godkendt til avl, bør den efterfølgende sætning ændres til, at hunden evt. kan parres osv., da den jo i så fald ikke nødvendigvis har været det før.

Endelig vil Det Dyreetiske Råd gerne gentage anbefalingen fra henvendelsen til fødevareministeren i 2023 om, at regler for avl bør fastsættes for alle familie- og hobbydyr og ikke kun for hunde.

- *Vedr. afsnit II - Fælles bestemmelser for hold af hunde*

Det Dyreetiske Råd afgav som nævnt i [2020 et høringssvar til høring over udkast til bekendtgørelser udstedt i medfør af Dyrevelfærdsloven](#), herunder bekendtgørelsen om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde. Her drøftede Rådet bl.a. opbinding af hunde og brug af halsbånd.

Opbinding af hunde

I forhold til opbinding af hunde (§ 3) fandt Det Dyreetiske Råd, at den nuværende formulering om, at hunden ikke "til stadighed" må være opbundet, er for upræcis. Rådet fremsatte en række forslag til, hvordan det kunne tydeliggøres, at opbindingen ikke må have karakter af at være en permanent måde at holde hunden på. Det Dyreetiske Råd finder, at eksemplerne i det nu udsendte udkast fint illustrerer dette og kan tilslutte sig forslaget.

Halsbånd

I forhold til brug af halsbånd med tappe på indersiden (§ 5) pegede Det Dyreetiske Råd i sit høringssvar på, at der i dag findes andre og mere effektive måder at kontrollere hunde på. Det Dyreetiske Råd fandt, at tilladelse til brug af de pågældende halsbånd synes forældet, og Rådet anbefalede derfor et forbud. Rådet kan på den baggrund tilslutte sig forslaget i den aktuelle høring.

Det Dyreetiske Råd bemærker dog, at der er indsat en undtagelse fra dette for hunde hos Politiets Efterretningstjeneste. Baggrunden for denne undtagelse fremgår ikke af høringsbrevet. Rådet mener dog, at der bør arbejdes på, at de pågældende halsbånd også kan undgås i de sammenhænge.

Bemærkninger vedrørende andre forhold

Det Dyreetiske Råd har bemærket, at tendensen med at holde hunde i bure i private hjem vinder frem i Danmark, fx for at forhindre hunde, der er alene hjemme, i at bide ting i stykker. Rådet anbefaler, at der fastsættes regler for brug af bure til hunde, både i forhold til størrelse og til hvor længe hundene må opholde sig der. Rådet mener, at det samtidig bør præciseres, at bure ikke må anvendes som kompensation for træning af hunden til at kunne fungere i sin hverdag.

- *Vedr. afsnit V - Erhvervsmæssig handel med og opdræt af hunde*

Det Dyreetiske Råd er opmærksomt på, at dette afsnit ikke er en del af de ændringer, der foreslås i den aktuelle høring. Rådet finder dog, at der er væsentlige forhold her, som jf. de ovenstående overvejelser bør inddrages i en revision af bekendtgørelsen.

Opholdsrum og udearealer

Det Dyreetiske Råd vil gerne fremhæve de tidligere bemærkninger til § 45 og § 46 om opholdsrum og udearealer ved erhvervsmæssigt hold af hunde (§ 50 og § 51 i indeværende udkast). Her nævnes bl.a. krav om et beriget miljø med legeredskaber, men det præciseres ikke, hvilke redskaber der giver en sådan berigelse. Redskaber, der blot ligger på gulvet/jorden, har kun begrænset effekt, og der bør derfor anføres, at redskaberne skal kunne stimulere hunden mentalt. Miljøet kan i øvrigt beriges på andre måder end med legeredskaber, fx duftspor, fødesøgning og social kontakt, hvilket også bør fremgå. Det Dyreetiske Råd vil samtidig påpege, at der bør være arealkrav til udearealet, så det sikres, at det kan tilgodese hundes behov for motion.

Socialisering

Hunde er sociale dyr, og det er vigtigt for, at hunde kan blive velfungerende, at de socialiseres tilstrækkeligt som hvalpe, og at deres sociale behov dækkes. Der står i § 59 stk. 2, at en tilstrækkelig socialisering af hunden skal sikres, men det bør efter Det Dyreetiske Råds opfattelse præciseres, hvad der kræves for dette, fx at hvalpen tilvænnes håndtering og møder forskellige mennesker, dyr og miljøer. Rådet vurderer desuden, at viden om hunde i dag peger på, at blot 15 minutters daglig kontakt med et menneske (ud over fodring m.v.) ikke er tilstrækkeligt til at dække en hunds sociale behov, hvis hunden holdes alene resten af tiden.

Uddannelse

Det Dyreetiske Råd undrer sig over § 60 stk. 3, hvorefter personer med erhvervserfaring kan undtages fra kravet om uddannelse vedr. hundes adfærd og velfærd. Der påhviler opdrættere og andre med erhvervsmæssigt hundehold et stort ansvar for at videregive korrekt og opdateret viden om hunde. Viden om hundes adfærd og velfærd har været i kraftig stigning de senere år, og Det Dyreetiske Råd ser ingen grund til, at man skal kunne undtages fra uddannelseskravet med henvisning til erhvervserfaring. Rådet anbefaler derfor, at krav om uddannelse og opdateret viden skal gælde alle, uanset erfaringsmæssig baggrund.

Med venlig hilsen,

Stine B. Christiansen
Sekretariatsleder

Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup
f8@fvst.dk

Att: Anmwe@fvst.dk

27. marts 2025
moh/25-00949

Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde. J.nr. 2024-18-132-00043

Den Danske Dyrlægeforening (DDD) takker for en grundig og omfattende bekendtgørelse, der afspejler ambitionen om at sikre dyrevelfærd inden for hundehold og avl. Vi anerkender det store arbejde, der er lagt i at udforme et udkast til en bekendtgørelse, som kan anvendes af dyrlæger og andre relevante aktører til at fremme sunde avlsprincipper. DDD ser frem til, at det vigtige arbejde for at sikre sund avl også påbegyndes for katte og andre familiedyr.

Generelle sundhedsprincipper og udvidet anvendelsesområde (jf. § 15, stk. 1)

Det er vigtigt for DDD, at lovgivningen reflekterer den generelle sundhedsmæssige tilgang til avl i form af "fit to breed formularen", både for race- og blandingshunde. Vi opfordrer derfor til en præcisering, så bekendtgørelsen i højere grad understøtter dyrlægers arbejde med sund avl på tværs af racer.

Implementering og vejledning (jf. §§ 15-17)

For at sikre en effektiv implementering af lovgivningen er det afgørende, at der foreligger en tydelig vejledning, som beskriver:

- Hvem der kan foretage vurderinger af avlsdyrenes sundhedstilstand. Det skal være beskrevet, hvilke uddannelseskriterier disse bedømmere skal have og formuleres, hvorledes det sikres, at der er tilstrækkeligt antal bedømmere, så der er et kontinuerligt flow af avlsdyr.
- Hvordan procedurerne for vurderinger og eventuelle dispensationer skal håndteres.
- Hvordan der følges op på kravene i praksis, hvorledes registreres dyr ved vurdering og hvorledes håndteres godkendte og afviste dyr, som er undersøgt mhp. avlsgodkendelse.

DDD anbefaler, at vejledningen til dyrlæger og vejledningen til bekendtgørelsen foreligger samtidig med bekendtgørelsens ikrafttræden for at sikre en smidig overgang.

Uden en præcis vejledning risikerer dyrlægerne at stå i meget svære situationer i forhold til opdrætteren, når de skal foretage vurdering af egnethed til avl.

Avlsregistrering og tilsyn (jf. § 37, stk. 1 og § 38)

DDD ser positivt på, at bekendtgørelsen tager skridt mod en mere kontrolleret avlspraksis. I den forbindelse foreslår DDD, at DKKs avlsregister benyttes som en fælles standard for registrering af avlshunde også gældende for blandingshunde. En ensartet registrering vil være til fordel for både myndigheder, dyrlæger og opdrættere.

Hofteledsdysplasi (HD) og avlskriterier (jf. § 19, stk. 4)

Vi anerkender behovet for at mindske forekomsten af HD hos hunde. Dog ønsker vi at påpege, at udelukkelse af hunde med HD-grad C fra avl kan have utilsigtede konsekvenser. C-hofter i sig selv udgør ikke nødvendigvis et velfærdsproblem, og en for restriktiv tilgang kan medføre en uhensigtsmæssig reduktion i avlspuljen. Dette kan resultere i en øget selektion for andre genetiske træk, som potentielt kan have negative konsekvenser for sundheden.

Syringomyeli og relaterede lidelser (jf. § 21 og bilag I, afsnit 4)

DDD mener, at definitionen af Syringomyeli i bekendtgørelsen ikke er helt præcis. For at sikre faglig præcision foreslår vi, at beskrivelsen revideres iht. givne definitioner i samråd med eksperter på området.

Hvorledes disse lidelser skal vurderes ift. avlsegnethed bør gennemtænkes, idet omkostning til MR-scanning kan nedsætte antallet af vurderede dyr betydeligt og medføre ulovlig avl og øget import.

Afsluttende bemærkninger

DDD støtter intentionerne bag bekendtgørelsen og vurderer, at en veldefineret og balanceret regulering er essentiel for at fremme sund avl og dermed bedre velfærd for hunde. DDD håber, at de ovenstående forslag vil blive taget i betragtning for at sikre en lovgivning, der både er praktisk anvendelig og fagligt velfunderet.

Det er ligeledes meget vigtigt, at konsekvenserne af bekendtgørelsen følges nøje over en fastsat periode for at kunne vurdere, om resultatet bliver en sundere avl, eller om der opstår andre avlsrelaterede problemstillinger som følge af bestemmelserne i bekendtgørelsen. Der bør derfor nedsættes et fagligt udvalg, som følger og vurderer, hvordan bekendtgørelsen fungerer i praksis. Følgegruppen kunne passende være en forlængelse af Sund Avl gruppen der har eksisteret siden 2017 og inkluderer både interessenter og fødevarestyrelsen.

Endelig ønsker DDD det specificeret, at effekten af bekendtgørelsen tages op til vurdering om senest 3 år, hvorefter der vil være mulighed for at korrigere uhensigtsmæssige formuleringer, som forhindrer, at bekendtgørelsen i af blive fulgt iht. intentionen.

Med venlig hilsen

Christine Fossing

Tovholder på DDDs Sund Avl Gruppe og Formand Faggruppe Familiedyr

Den Danske Dyrlægeforening

Fødevarestyrelsen
Dyrevelfærd

Dato:
J.nr.: 2025-28707

**Deres j.nr. 2024-18-132-00043 - Høring over udkast til bekendtgørelse om
dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde**

Det Veterinære Sundhedsråd finder det anerkendelsesværdigt og positivt, at der med ændringen i bekendtgørelsen tages signifikante skridt til højnelse af dyrevelfærden i forbindelse med hold af hunde.

Rådet har en række bemærkninger og kommentarer til præciseringer, opdateringer m.v. af bekendtgørelsen:

- * **§2 Vedr. inseminering:** Den korrekte betegnelse er "frisk sæd" og ikke "fersk sæd".
- * **§2 Definition af avl:** Rådet foreslår, at der indsættes en definition af avl og avl mellem tæt beslægtede hunde: Ved avl forstås tilsigtet parring. Ved avl mellem tæt beslægtede hunde forstås avl mellem hunde, der er i familie inden for 3 generationer, dvs. mellem hel- eller halvsøskende og mellem afkom og forældre eller bedsteforældre.
- * **§3 Simplificering:** §3 kan simplificeres til: Opbinding af hunde er kun tilladt, såfremt hunden derved behandles omsorgsfuldt og under opbinding er beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver opbinding skal være af kortere varighed. Herved bringes teksten i overensstemmelse med dyrevelfærdslovens tekst, og specificeringer, som ikke nødvendigvis er dækkende, kan undgås.
- * **§ 3 stk. 2 og 3 Omformulering:** § 3 stk. 2 bør omformuleres til: Stk. 2. uanset stk. 1 er det dog tilladt at opbinde hunde kortvarigt i følgende situationer, såfremt dette kan ske uden af hunden derved udsættes for smerte, angst, varigt men eller væsentlig ulempe: Stk. 3 kan derefter fjernes, da det i stk. 3 omhandlede dermed allerede er inkluderet i det nye stk. 2.
- * **§ 5, stk. 3:** Rådet savner en begrundelse for, hvorfor tjenestehunde hos Politiets Efterretningstjeneste er undtaget.

* **§ 7: Markeder og lignende:** Rådet foreslår, at der tilføjes "og lignende" efter markeder. Teksten som den fremstår, forbyder ikke salg af hunde i butikker o.lign., hvilket Rådet finder burde fremgå.

* **§ 8: Hale- og ørekupering:** Forslås ændret til: "Hunde må kun hale- eller ørekuperes af sundhedsmæssige årsager". Rådet finder, at tatoveringer og piercinger også bør inkluderes i §8.

* **§14: Aflivning:** Rådet nærer betænkelighed ved formuleringen af §14. Rådet vil foreslå, at tilladelse til aflivning af hunde kun gives til dyrlæger og personer med jagttegn. Slagtere o.a. er på ingen måde uddannet i aflivning af hunde, herunder kendskab til hvorledes en hund bedøves med en bolt pistol forud for aflivning. Man kunne overveje af forbyde aflivning af hunde med bolt pistol og afblødning, da der ikke foreligger opdaterede vejledninger i hvorledes dette gøres, ligesom denne metode på alle måder må anses for utidssvarende. Rådet vil desuden foreslå, at undtagelsen vedrørende nyfødte hvalpe udelades. Rådet nærer betænkelighed ved de dyrevelfærdsmæssige aspekter ved, at personer uden kendskab til, hvorledes hundehvalpe aflives humanitært, får tilladelse til dette med undtagelse af den i stk. 4 omtalte undtagelse. I stk. 5. nævnes at "Børn under 15 år må ikke udføre bedøvelse eller aflivning". Hvis der med "bedøvelse" menes anvendelse af bolt pistol, nærer Rådet betydelig betænkelighed ved dette. Bedøvelse i øvrigt er forbeholdt dyrlæger, hvorfor teksten ikke bør indeholde denne term.

* **§14 stk. 3 og 4:** Rådet finder, at §14 stk. 3 kan slettes, såfremt §14 stk. 4 ændres til: "Bestemmelsen i stk. 2 kan fraviges i fornødent omfang, når det drejer sig om hunde, herunder nyfødte hvalpe, der på grund af sygdom eller tilskadekomst straks skal aflives". Rådet finder ikke lægmands aflivning af daggamle hundehvalpe dyrevelfærdsmæssigt forsvarligt.

* **§16:** Rådet foreslår, at §16 omformuleres til "Avl mellem tæt beslægtede hunde er forbudt" og at denne type avl defineres tidligere i bekendtgørelsen (se ovenfor).

* **§17, stk. 6: Egnethedserklæring:** Det bør fremgå, at hunden forud for enhver af de efterfølgende parringer skal erklæres egnet til at kunne gennemføre en drægtighed og fødsel uden velfærds- eller sundhedsmæssige implikationer. Attesten skal således kun gælde én parring, og attesten skal have en varighed på ikke længere end 6 måneder til parring.

* **Kapitel 7: Undersøgelsesmetoder:** Rådet finder det ufleksibelt, at bekendtgørelsen vedrørende undersøgelsesmetoder er så specificeret, idet nye metoder til test for sygdomme ikke kan indføres uden ændring af bekendtgørelsen, hvilket er tidskrævende og kan sinke fremskridt for hundenes velfærd. I lighed med andre bekendtgørelser på veterinærområdet, kan metoder og krav til dyrlægers faglige kvalifikation fastsættes administrativt, eksempelvis ved at fødevareministeren kan fastsætte krav til metoder og dyrlægers faglige kvalifikationer. Herved sikres, at procedurer løbende kan opdateres på en smidig måde. Eksempelvis kan genetiske test indføres som et alternativ, når sådanne foreligger. Disse vil kunne udføres på eksempelvis navlesnoren af de nyfødte hvalpe eller ved blodprøve, hvorved hundens anvendelse i avl kan vurderes meget tidligt. Ligeledes kunne det overvejes at fastsætte gyldighedsperioder, dokumentationskrav osv. via administrative beslutninger, således at dette er fleksibelt og ikke kræver ændring af bekendtgørelsen.

- * **§ 18, stk. 7: Dokumentation:** Rådet vil foreslå, at dokumentationen skal foreligge i en længere periode, idet man ellers kan risikere, at dokumentationen ikke foreligger på det tidspunkt, hvor hvalpene fødes eller overleveres. Det kunne foreslås, at kopi af dokumentationen for forældredyrene skal følge med hvalpene, når de sælges eller overdrages, således at den nye køber får dokumentation for forældrehundenes status.
- * **§ 19 samt Bilag 1 Afsnit 2: HD og AD status:** Det skal fremgå, hvem der tildeler HD og AD status.
- * **§ 20 samt Bilag 1, Afsnit 3: IVDD status:** Det skal fremgå, hvem der tildeler IVDD status.
- * **§ 21 samt Bilag 1, Afsnit 4: Syringomyeli-status og MMVD-status:** Det skal fremgå, hvem der tildeler Syringomyeli-status og MMVD-status.
- * **§ 24 stk. 1 "Autoriseret" vs. "Tilsynsførende" dyrlæge:** Rådet finder, at ordvalget "en autoriseret dyrlæge" bør erstattes af ordvalget "en tilsynsførende dyrlæge" for at skabe sammenhæng til § 24 stk. 2.
- * **§ 25: Tidsrum for menneskelig kontakt:** Rådet finder, at samme tidsrum burde gælde for andre end vagthunde på deres faste opholdssted.
- * **Vagt- og vogterhunde:** Rådet vil foreslå, at der refereres til dyrevelfærdslovens §3 (Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.) og at formuleringen "at hunden vil blive passet forsvarligt" ændres til "at hunden vil blive passet omsorgsfuldt". Rådet finder det problematisk, at individuel menneskelig kontakt kan begrænses til 15 minutter dagligt. Hunde skal passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Rådet nærer betænkelighed ved, om 15 minutters individuel kontakt opfylder dette.
- * **§ 31:** Alle dyrlæger i Danmark er autoriserende, idet betegnelsen "dyrlæge" er en beskyttet titel.
- * **§ 43: Aggressioner:** Bør udvides med "eller tilbagevendende indbyrdes aggressioner...".
- * **§ 46 stk. 2: ID-mærkning og registrering:** Rådet finder, at hundehvalpene tillige bør være ID-mærkede og registrerede.
- * **§ 59 stk. 2: Menneskelig kontakt ved erhvervsmæssige opdræt:** Rådet foreslår stk. 2. ændret til: Ved erhvervsmæssige opdræt af hunde skal hver enkelt hund, der er over 4 uger gammel, dagligt have tilstrækkelig menneskelig kontakt udover fodring, pleje eller lignende, således at den fornødne socialisering mellem hund og menneske sikres.
- * **Yderligere lidelser:** Rådet udtrykker som anført ovenfor anerkendelse af, at der med bekendtgørelsesændringerne tages skridt til højnelse af dyrevelfærden i forbindelse med hold af

hunde. Rådet kan dog udover de i bekendtgørelsesudkastet anførte lidelser også pege på andre sygdomme og lidelser, f.eks. øjensygdomme og hudlidelser, der også kunne inkluderes. Rådet forventer dog, at bekendtgørelsen jævnligt opdateres i så henseende. Såfremt dette kan gøres administrativt frem for ændring af selve bekendtgørelsen, vil der opnås en mere fleksibel anvendelse af lovgivningen.

* **§19-21, samt Bilag 1, Afsnit 1-4: Undersøgelsesmetoder:** Rådet finder de i §19-21, samt Bilag 1, Afsnit 1-4, nævnte undersøgelsesmetoder, f.eks. MR-skanning, præskriptive. Rådet forventer dog, at bekendtgørelsen justeres i takt med den faglige udvikling.

* **Klarhed over tildeling af status:** Rådet savner som anført ovenfor klarhed over, hvem der tildeler status på de anførte lidelser. Rådet foreslår, at Fødevarestyrelsen i denne eller i anden lov eller bekendtgørelse fastlægger disse personers nødvendige kompetenceniveau.

* **Orienteringsmateriale til dyrlæger:** Rådet foreslår endvidere, at Fødevarestyrelsen udarbejder orienteringsmateriale til dyrlæger, herunder hvorledes disse skal forholde sig, f.eks. såfremt de i deres arbejde præsenteres for en tævehund, der for tredje gang skal have kejsersnit, men ikke er blevet drægtig som følge af planlagt avl.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

28. marts 2025
D25-645661

Høringssvar til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde J.nr. 2024-18-132-00043

Baggrund

Dyrenes Beskyttelse takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkastet til bekendtgørelsen om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde, herunder regler for avl af hunde, opbinding og brug af halsbånd. Vi anerkender, at bekendtgørelsen bygger på et politisk forlig, men vi finder, at flere områder burde være omfattede for at sikre bedre dyrevelfærd.

Ændringerne i bekendtgørelsen tager alene udgangspunkt i aftalen Sammen om Dyrene – Aftale om dyrevelfærd 2024-2027, særligt punkterne 1-3, der omhandler ekstrem avl, opbinding af hunde og forbud mod visse typer halsbånd.

Generelle bemærkninger

Dyrenes Beskyttelse har en række generelle bemærkninger.

Dyrene Beskyttelse mener, at 5-domæne-modellen altid skal lægges til grund for fastsættelse af regler, som sætter dyret og dets behov i centrum og er baseret på den aktuelle videnskabelige konsensus. Modellen anerkender, at dyr er sansende væsener og giver dyrets mentale tilstand en fremtrædende rolle, hvilket skaber forudsætning for at sikre dyrene et godt liv, der er værd at leve. Dette vil også være i overensstemmelse med formålsbestemmelsen i Dyrevelfærdslovens §1.

Med tanke på at dyr er sansende væsener, som er i stand til at føle frygt og smerte, bør dette også ud fra en etisk betragtning fuldt ud anerkendes og respekteres i lovgivning, eftersom vi både har et moralsk og samfundsmæssigt ansvar for behandlingen af dyr i hele deres livscyklus.

Dyrenes Beskyttelse ser dog positivt på de foreslåede ændringer vedrørende avl af hunde og vurderer, at de kan bidrage til en sundere hundepopulation i Danmark. Vi forventer, at ændringerne vil reducere forekomsten af lidelser forårsaget af ekstremt udseende eller genetiske sygdomme.

Vi mener dog også, at bekendtgørelsen skal være mere ambitiøs og inkludere regler for avl af andre familiedyr, da problemer med ekstremt udseende og arvelige sygdomme også findes blandt

katte, kaniner, marsvin etc. At begrænse reguleringen til hunde alene efterlader et hul i lovgivningen, som muliggør alvorlige velfærdsproblemer blandt andre arter.

Dyrenes Beskyttelse henviser til Det Dyreetiske Råds udtalelse fra 1999, hvori det vurderes som etisk uacceptabelt at avle dyr, der risikerer lidelse, nedsat funktionsevne eller forringet livskvalitet. Dette bør afspejles i bekendtgørelsen, så alle familiedyr beskyttes mod uhensigtsmæssig avl, der skader deres sundhed og trivsel.

Dyrenes Beskyttelse mener, at en generel bestemmelse bør lyde sådan:

Avl af familiedyr skal foregå på en respektfuld og etisk forsvarlig måde, der sikrer dyrenes velfærd og sundhed. Det er afgørende, at afkommet kan bevæge sig ubesværet, have normale sanser (herunder syn), trække vejret frit og generelt have et godt helbred. Avlen skal sikre, at dyrene kan føde eller lægge æg uden problemer og være fri for arveligt betingede sygdomme samt misdannelser.

Specifikke bemærkninger

Derudover har Dyrenes Beskyttelse en række specifikke bemærkninger.

Herunder fremsætter Dyrenes Beskyttelse konkrete bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsesændringerne i denne høring, ændringer af gældende regler samt en opfordring til at indføre nye regler, der ikke er med i dette udkast.

Kapitel 2

Opbinding, aggregater og halsbånd

Dyrenes Beskyttelse anbefaler en skærpelse af reglerne for opbinding. I §3, stk. 2, hvor det anføres, at hunde midlertidigt må opbindes, foreslår vi en tidsbegrænsning på maksimalt én time ad gangen. Længerevarende opbinding af hunde kan have alvorlige konsekvenser for deres trivsel og adfærd.

I §5, stk. 2, bør det desuden være forbudt at besidde de omtalte halsbånd – ikke blot at anvende dem. Ligeledes bør salg af disse halsbånd være ulovligt. Dyrenes Beskyttelse stiller sig kritisk over for undtagelsen for tjenestehunde hos PET, som fortsat må trænes med 8 mm pighalsbånd. Vi mener, at ingen hunde bør udsættes for brugen af pighalsbånd under træning.

Kapitel 4

Operative og lignende indgreb

Dyrenes Beskyttelse mener, at muligheden for at halekupere visse hunderacer (af andre end veterinære hensyn) skal fjernes. Der er tale om et unødvendigt indgreb, som foretages af udseendemæssige/kosmetiske grunde, der burde underordnes dyrevelfærdsmæssige hensyn.

Halen er af afgørende betydning for hundens livskvalitet, fysiske formåen og sociale interaktion.

Dyrenes Beskyttelse savner en begrundelse for, at en sådan konsekvent praksis med 'automatisk' halekupering af særlige hunde er forenelig med formålsbestemmelsen § 1 i Dyrevelfærdsloven, herunder det forhold, at dyr er sansende væsener, der skal behandles med respekt, samt etisk hensyntagen til dyrs integritet.

I øvrigt henleder Dyrenes Beskyttelse opmærksomheden på, at alle halebærende hunderacer kan få skader på halerne, og at undersøgelser viser, at de fleste skader på hundehaler sker i hjemmet - og ikke på særlige brugshunderacer.

Dette synspunkt deles desuden af Det Dyreetiske Råd, som allerede i 2000 anbefalede et generelt forbud mod halekupering.

Kapitel 5

Aflivning af hunde

Dyrenes Beskyttelse tager afstand fra, at alle personer må aflive hvalpe, der er under en uge gamle, samt at slagtere, jægere og andre med relevant uddannelse kan aflive hunde. Aflivning bør udelukkende foretages af dyrlæger, uanset hundens alder. En forkert udført aflivning kan medføre unødigt smerte og lidelse for dyret.

Dyrenes Beskyttelse savner en begrundelse for, hvordan denne praksis er forenelig med formålsbestemmelsen i Dyrevelfærdsloven, herunder det forhold, at dyr er sansende væsener, der skal behandles med respekt og etisk hensyntagen.

Kapitel 6

Avl af hunde

Dyrenes Beskyttelse mener, at det er helt afgørende, at den generelle bestemmelse for avl er klar og præcis, og at dyreetiske hensyn vægtes tungt i vurderingen. Begrebet "*med rimelighed kan forventes*" i §15 bør defineres nærmere for at sikre forståelsen af intensjonen med bestemmelsen.

Dyrenes Beskyttelse finder det meget positivt, at bestemmelser om brug af avlstæver er inkluderet i bekendtgørelsen, så deres trivsel og velfærd beskyttes i avlen.

Kapitel 7

Arvelige sygdomme og lidelser

Dyrenes Beskyttelse bakker op om reguleringen af avl i forhold til arvelige sygdomme og ekstremt udseende. Dog må vi fremhæve, at der fortsat er en række lidelser forbundet med ekstremt

udseende og arvelige sygdomme, der ikke er omfattet af bekendtgørelsen, og her mener vi, at der skal være mulighed for at tilføje lidelser og racer i de tilknyttede bilag efter ikrafttrædelsen.

Definitionen af "race" i bekendtgørelsen bør også uddybes for at sikre en ensartet tolkning. Derudover bør dyrlæger, der foretager særlige tests i bilag 1, have en specifik godkendelse fra Fødevarestyrelsen, da flere af disse undersøgelser kræver særlige kompetencer.

Kapitel 9

Bestemmelser for vagthunde

Dyrenes Beskyttelse mener, at brugen af hunde til bevogtning bør minimeres eller helst helt forbydes, da der findes andre, moderne og mere effektive metoder til at opnå samme formål – særligt i en digitaliseret og højteknologisk tid. Anvendelsen af vagthunde baserer sig på afskrækkelse og negative relationer mellem hund og menneske.

Dyrenes Beskyttelse mener desuden, at der bør indføres et krav om mindst 15 minutters daglig menneskekontakt for vagthunde, svarende til kravet i §59, stk. 2, ved erhvervsmæssigt hundehold, hvor pasning og socialisering sikres.

Kapitel 10

Vogterhunde

Dyrenes Beskyttelse anbefaler, at der indføres et krav om uddannelse af ejere af vogterhunde samt en regulering af, hvilke racer der er egnede til brug i Danmark. Klima og befolkningstæthed her adskiller sig markant fra Sydeuropa, hvor vogterhunde traditionelt anvendes til beskyttelse af dyrehold i mere øde områder.

Kapitel 11

Hundeinternater og opdræt

Dyrenes Beskyttelse foreslår, at §59 indeholder krav om et beriget miljø og at hundens individuelle behov og mentale trivsel skal tilgodeses. Det er i forhold til aktiviteter der stimulerer den enkelte hund, som duftspor, legeredskaber, fødesøgning eller andet der positivt stimulerer hunden mentalt.

Hundene skal holdes på en måde der sikre god livskvalitet og de skal tilbydes mulighed for selv at til- eller fravælge positive og negative oplevelser og sanseindtryk.

Desuden bør der indføres regler for opdrætteres brug af udstationerede avlstæver, da denne praksis kan være en omgåelse af reglerne, for at undgå at skulle registreres som erhvervsmæssigt hundeopdræt.

Hunde i bur

Dyrenes Beskyttelse mener at hold af hunde i bure bør indgå i ændringerne af bekendtgørelsen. Det bør være forbudt at holde hunde i bur, da det strider mod deres naturlige adfærd og behov for bevægelse, social kontakt og stimulering.

Vi mener, at midlertidigt ophold af hunde i bur kun bør ske i kortere perioder. Dels af hensyn til hunden og dennes sikkerhed, så som under transport, andre kortvarige relevante omstændigheder eller i forbindelse med dyrlægefaglige hensyn.

Dette kan inkludere:

- Under bil- eller flyrejser, hvor et bur kan beskytte hunden og sikre dens komfort og sikkerhed.
- Under visse medicinske procedurer eller i restitution, hvor et bur kan hjælpe med at begrænse hundens bevægelser.
- Andre kortvarige situationer, hvor et bur er nødvendigt for at beskytte hunden mod skade, eller en hund har brug for ro.

Dyrenes Beskyttelse mener desuden, at i de tilfælde hvor det er nødvendigt at bruge et bur, skal det være tilstrækkeligt stort til, at hunden kan stå, sidde, vende sig og ligge ned i en naturlig stilling. Buret skal være godt ventileret og forsynet med en behagelig bund. Desuden skal hunden tilbydes vand hver anden time eller have frit adgang til frisk vand i buret.

Endelige bemærkninger

Tilslut har Dyrenes Beskyttelse følgende bemærkninger.

Oplysning

I forbindelse med bekendtgørelsesændringerne mener Dyrenes Beskyttelse, at der skal udarbejdes en oplysningskampagne rettet mod opdrættere, dyrlæger og andre involverede i dansk hundeavl. På den måde sikrer vi, at de interessenter, der kan forbedre hundenes velfærd og sundhed, er oplyste om ændringerne og om hvordan praksis skal være fremover.

Arbejdsgruppe

Implementeringen af de nye regler for hundeavl bør følges tæt af en arbejdsgruppe i Fødevarestyrelsen, bestående af myndigheder og interessenter. Arbejdsgruppen skal jævnligt mødes og sikre, at implementeringen forløber planmæssigt, samt at vejledningen eller bekendtgørelsen revideres og opdateres med relevante sygdomme og lidelser. Endelig skal arbejdsgruppen kunne vejlede i fortolkningen af reglerne.

Evaluerings

Dyrenes Beskyttelse mener at ændringerne vedrørende avl i bekendtgørelsen, skal evalueres senest to år efter ikrafttrædelsen. Vi må forvente, at man med rimelighed vil kunne foretage de nødvendige justeringer to år efter ikrafttrædelsen.

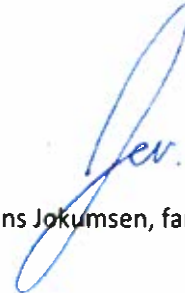
DYRENES BESKYTTELSE

Dyrenes Beskyttelse ser frem til en konstruktiv dialog og til at samarbejde om at øge sundhed og velfærd ved avl af familiedyr, og uddyber gerne ovenstående høringssvar.

Med venlig hilsen

Britta Riis, direktør

Jens Jokumsen, familiedyrschef

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

28. marts 2025

Høringssvar vedrørende bekendtgørelsen om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde" (J.nr. 2024-18-132-00043)

Dyreværnet har modtaget forslag til ændringer vedrørende Bekendtgørelse om "dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde".

Dyreværnet ser meget positivt på de nye tiltag i bekendtgørelsen, da de for første gang sætter hundens sundhed over dens udseende.

Det er en vigtig og positiv udvikling, at vi i Danmark sikrer, at vores hunde får de bedst mulige forudsætninger for et sundt og godt liv.

Derudover støtter Dyreværnet også initiativet om at øge fokus på avlstævens velfærd og de regler, der skal beskytte hende.

Dyreværnet opfordrer til, at der også arbejdes videre med at indføre bestemmelser for blandingshunde generelt. Der foregår i øjeblikket en omfattende ukontrolleret avl af blandingshunde, hvilket kan have negative konsekvenser for deres sundhed og velfærd.

Vi foreslår derfor, at der ses nærmere på en dansk model for "Fit to Breed" som en mulig løsning.

Endelig bør principperne for sund avl ikke kun gælde for hunde, men også for andre kæledyr såsom katte, kaniner og marsvin.

Evaluerings

Der bør fastsættes en dato for revision af denne bekendtgørelse, og vi foreslår, at dette sker om to år. I den forbindelse kan det være nødvendigt at tilføje eller fjerne racer fra listen i kapitel 7 vedrørende undersøgelse for visse arvelige sygdomme og tilstande hos hunde.

En fast revisionsdato vil samtidig sikre, at bekendtgørelsen forbliver relevant og opdateret.

Dyreværnets specifikke bemærkninger til bekendtgørelsen.

Kapitel 2 - Opbinding, aggregater og halsbånd

§3 - 5) Andre situationer, hvor helt særlige forhold gør det nødvendigt at opbinde hunden midlertidigt.

Stk. 3. Hvis hunden opbindes midlertidigt, jf. stk. 2, skal snoren være tilstrækkelig lang til, at hunden uden besvær kan vende sig, lægge sig og rejse sig. Det skal endvidere sikres, at hunden beskyttes mod vejrliget, herunder at den om nødvendigt har adgang til skygge.

Stk. 3 bør præciseres med en klar definition af, hvad der menes med midlertidig opbinding. Det bør specificeres, hvor mange timer en hund maksimalt må være bundet, og Dyreværnet foreslår en grænse på én time.

Derudover bør det fremgå, at denne bestemmelse ikke omfatter opbinding indendørs. Dyreværnet oplever desværre tilfælde, hvor hunde står bundet indendørs i mange timer i døgnet, hvilket er bekymrende for deres velfærd.

§5 - Stk. 3. Halsbånd, der på indersiden er forsynet med stumpe metalombøjninger eller tappe, som højst har en længde på 8 mm fra underkanten af efterfølgende led, må dog anvendes på tjenestehunde hos Politiets Efterretningstjeneste.

Dette bør være forbudt for alle, også tjenestehunde i politiets efterretningstjeneste. Halsbånd af denne type er lavet til at påføre hunden smerte, og det bør ikke være tilladt at bruge dem overhovedet.

Kapitel 4 – Operative og lignende indgreb

§ 10. Uanset bestemmelserne i § 8 må halekupering, foretages på hvalpe efter stambogsførte forældredyr af følgende racer:

- 1) Ruhåret hønsehund.
- 2) Korthåret hønsehund.
- 3) Weimaraner.
- 4) Vizla.
- 5) Breton.

Dyreværnet mener, at halekupering bør være forbudt for alle hunderacer, medmindre det er nødvendigt af veterinære årsager. Derfor anbefaler vi, at §10 slettes.

Indgrebet begrænser hundens evne til at kommunikere naturligt, da halen spiller en væsentlig rolle i dens kropssprog. Skulle enkelte hunde opleve sundhedsmæssige problemer, vil der fortsat være mulighed for at foretage indgrebet efter en konkret vurdering af en dyrlæge.

§14 - Stk. 3. *Stk. 2 gælder ikke aflivning af hundehvalpe, hvor aflivning sker i umiddelbar tilslutning til fødslen og ikke senere end en uge efter fødslen.*

Hunde og Hundehvalpe uanset alder skal kun aflives af personer beskrevet under §14 stk. 2. Stk. 3 bør slettes.

Kapitel 5 – aflivning af hunde

§14, Stk. 5. *Børn under 15 år må ikke udføre bedøvelse eller aflivning.*

Dette bør ændres til personer under 18 år.

Kapitel 6 - Generelle bestemmelser om brug af avlstæver

§17 – stk 4. *Når en tæve har fået tre kuld hvalpe, herunder eventuelle dødfødte kuld, skal der være en restitutionsperiode på mindst et år, før tæven parres på ny.*

Tre kuld hvalpe er meget! Vi forslår, at det ændres til to kuld hvalpe, hvorefter tæven skal have en pause på et år.

§17 - Stk. 6. *En tæve, der er over 8 år gammel, må kun benyttes i avl, hvis en dyrlæge attesterer, at dette er forsvarligt i forhold til tævens velfærd og sundhed. Hundens besidder skal opbevare attesten i mindst 3 år, og attesten skal efter anmodning forevises for Fødevarestyrelsen.*

Der bør fastsættes en gyldighedsperiode på 12 måneder for attesten, og tæven skal være drægtig, inden attesten udløber.

En længere gyldighedsperiode baseret på ét sundhedseftersyn som 8-årig er hverken dyrevelfærdsmæssigt eller sundhedsmæssigt forsvarligt. Sundhedstilstanden hos en seniorhund kan ændre sig markant på kort tid, og derfor er årlige sundhedstjek og en grundig vurdering i forhold til avl afgørende. Dette vil minimere risikoen for komplikationer og unødvendige sundhedsrisici for både tæven og hvalpene.

Kapitel 7 - Undersøgelse for visse arvelige sygdomme og tilstande hos hunde

§19 – stk 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ligeledes anvendelse på krydsninger, hvori en eller flere af de racer, der er nævnt i bilag 2, afsnit 1 og 2, indgår med tilsammen 50 procent eller derover.

Dette bør gælde alle blandinger af de pågældende racer, uanset blandingsprocenten.

§20 – Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ligeledes anvendelse på krydsninger, hvori racen gravhund indgår med 50 procent eller derover.

Dette bør gælde alle blandinger af gravhunde, uanset blandingsprocenten.

§21 - Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ligeledes anvendelse på krydsninger, hvori racen cavalier king charles spaniel indgår med 50 procent eller derover.

Dette bør gælde alle blandinger af Cavalier King Charles Spaniel, uanset blandingsprocenten.

Kapitel 9 – Bestemmelser for vagthunde

For vagthunde med fast opholdssted bør der, ligesom for vogterhunde (§33), være en bestemmelse om, at de skal holdes parvis.

Hunde er flokdyr, og i Dyreværnet ser vi desværre mange vagthunde, der lever isoleret på deres vagtsted. De har minimal kontakt med mennesker og ingen kontakt med andre hunde. Ofte bliver de hverken luftet eller aktiveret, hvilket strider imod deres naturlige adfærdsbehov.

Denne praksis resulterer i, at hundene bliver passive tilskuere til livet og lever et indholdsløst og ensomt liv, hvilket ikke er acceptabelt.

Kapitel 12 - Generelle bestemmelser om erhvervsmæssigt hundehold m.v.

§44 - I tilfælde af sygdom eller tilskadekomst skal virksomheden sikre, at hunden om fornødent isoleres, og at pleje iværksættes. Ved alvorlig lidelse, eller hvis hunden ikke hurtigt bedres, skal en dyrlæge straks tilkaldes.

Afsnittet om at hunden ikke må sælges eller på anden måde overdrages er fjernet. Dette bør genindsættes, da syge hunde naturligvis ikke må sælges eller overdrages.

§42 – Bestemmelsen bør ikke slettes helt.

Som minimum bør der stå: "Lokaler, hvori hundene holdes, skal være indrettet og udformet på en sådan måde, at god hygiejnisk standard opretholdes og adfærdsmæssige behov tilgodeses.

§50 – stk 4 – Bestemmelsen bør ikke slettes.

Fødevarestyrelsen skal naturligvis gennemføre ekstra kontrolbesøg hos dem, der har fået anmærkninger for overtrædelser. Derudover bør det være muligt at pålægge yderligere kontrolbesøg, hvis det vurderes nødvendigt for at sikre overholdelse af reglerne.

Dyreværnet ser de foreslåede ændringer som et vigtigt skridt mod at styrke dyrevelfærden i Danmark. Vi sætter pris på, at der bliver taget initiativer, der sikrer bedre forhold for vores kæledyr, og vi håber, at vores input kan bidrage til en endnu mere omfattende og ansvarlig regulering.

Vi ser frem til at følge den videre proces og står gerne til rådighed for dialog og samarbejde om at sikre de bedst mulige vilkår for dyrene.

Med venlig hilsen,

Henrik Knaack

Adm. direktør

Att. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Vedr. J.nr. 2024-18-132-00043

28.3.2025

Høringssvar vedr. Udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde - J.nr. 2024-18-132-00043

På vegne af Dansk Retriever Klub (4.100 medlemmer), special Klub under Dansk Kennel Klub, sendes hermed høringssvar på ovennævnte udkast til bekendtgørelse. Dansk Retriever Klub favner fem racer; Golden retriever, Labrador retriever, Chesapeake retriever, Curly coated Retriever og Flatcoated Retriever.

Indledningsvist vil vi gerne understrege, at vi som specialklub støtter op om DKK's høringssvar, som fremsendt af DKK. I vores bemærkninger har vi forholdt os til de forhold, der påvirker vores fem racer, samt til forhold der på sigt bekymrer os ift. racernes population.

Afsnit III, Kapitel 6

Vi forholder os positivt til de nye generelle bestemmelser for brug af avlstæver, og anbefaler at der lyttes til DKK's høringssvar på området.

Afsnit III, Kapitel 7, §19

Kravet om HD (for Labrador, Golden, Chesapeake) og AD (for Labrador og Golden) er en væsentlig stramning og vanskeliggør ansvarlig avl med de hensyn der må tages ift. population, anden sundhed og egenskaber såsom fx temperament, dresserbarhed mm. Sundhed er vigtigt, men det er den "hele hund" også.

Indføres kravet vil genpuljen blive markant reduceret med risiko for øget grad af indavl. Indavl og en lille genpulje medfører en risiko for øget sygdomsfrekvens og dårligere sundhed. Mange racer er allerede udfordret idet bedre røntgenudstyr og bedøvelsesprotokoller har medført at frekvensen af HD A er faldet og HD grad C steget (Kilde: Svensk Kennel Klub). Samtidig har DKK referencer til, at HD grad C meget sjældent giver nogen form for kliniske symptomer.

Vi anbefaler at kravet alene omfatter racer, der allerede har HD og AD som avlskrav, og vi anbefaler, at kravene ændres til nedenstående:

- At der må avles på HD-status C, såfremt partneren har HD status A
- At der må avles på AD status 1, såfremt partneren har HD status 0

Bilag 1 - Manglende anvisninger på registrering, opfølgning og kontrol

Vi savner generelle bestemmelser om, hvem der vurderer røntgen, hvor disse fotograferinger skal registreres, både for racerene hunde og for blandingshunde, og hvorledes overholdelse eller mangel på samme skal håndhæves. Hvilken instans skal føre kontrol, og hvornår skal det ske?

Særligt bekymrer det os, hvorledes blandingshunde og hunde uden stambog skal registreres. Vi frygter at der stadig er grobund for, at der sker avl uden at hensigterne med bekendtgørelsen slår igennem. Dermed kommer det til at straffe ansvarlige avlere og opdrættere, der fx via DKK's opdrætterkurser har forpligtiget sig til visse normer og etik for sund avl.

Med venlig hilsen

Luise Linnemann Rasmussen,
Formand for specialklubben Dansk Retriever Klub

Adresse: Møgelholtvej 5, 9560 Hadsund,
Mail: formand@d-r-klub.dk

Til:
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup
Jeres jnr. 2024-18-132-00043

Høringssvar vedrørende bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde

Institut for Klinisk Veterinærmedicin (IKV), SUND, Københavns Universitet, ønsker hermed at give sit bidrag til ovenstående høring.

Overordnet set mener IKV, at bekendtgørelsen repræsenterer et væsentligt fremskridt for dyrevelfærd for hunde i forhold til at beskytte avlsdyr og afkom samt fremme sund avl. IKV anerkender det store arbejde, der er lagt forud for det aktuelle udkast. Samtidig ønsker IKV at pege på en række områder, hvor yderligere forbedringer kan styrke indsatsen for både nuværende og fremtidige generationer af hunde.

IKV, der blandt andet omfatter Universitetshospitalet for Familiedyr og Universitetshospitalet for Store Husdyr, beskæftiger både danske specialdyrlæger og internationale specialister, der besidder stor viden indenfor flere af de berørte fagområder. Selvom processen er i sin afsluttende fase, ligger det IKV meget på sinde at bidrage til høringen, og samtidig gøre Fødevarestyrelsen opmærksom på, at instituttet meget gerne bidrager fremadrettet, herunder i relation til udarbejdelse af vejledning til dyrlægerne og deltagelse i den foreslåede følgegruppe.

Generelle bemærkninger

IKV ønsker at indsende nedenstående generelle betragtninger vedrørende bekendtgørelsen. IKV har særligt fokuseret sit høringssvar på reglerne for sund avl med enkelte supplerende bemærkninger om fx aflivning og kupering.

Vejledning til bekendtgørelsen

IKV henstiller til, at Fødevarestyrelsen samtidig med ikrafttrædelsen af de nye regler udarbejder en vejledning, der forklarer lovteksten og fortolkningen af de nye regler om avl, ligesom det er tilfældet for fx Veterinærlægemiddelforordningen og Dyrlægebekendtgørelsen.

27. MARTS 2025

Sag nr. 010-0001/22-3670

DYRLÆGEVEJ 16

FREDERIKSBERG C

TLF 35329538

karin.melsen@sund.ku.dk

Vejledning til dyrlæger, erhverv og private

IKV foreslår, at der derudover udarbejdes vejledninger, der retter sig konkret mod hhv. erhvervsmæssigt opdræt, dyrlæger og private. IKV bidrager meget gerne til en vejledning til dyrlæger. En sådan vejledning bør være tilgængelig forud for reglernes ikrafttrædelse, da dyrlæger af mange vil blive anset som rådgivere i forhold til sund avl.

Kriterier og uddannelse

Det bør fremgå af reglerne og sikres, at dyrlæger, der foretager de i bekendtgørelsen nævnte undersøgelser, er godkendte nationale eller internationale specialister, eller er særligt certificerede til at foretage de konkrete undersøgelser, og at de følger ensartede protokoller. De kriterier, der lægges til grund for bedømmelserne, skal være klart beskrevet, ligesom bedømmere skal være uddannede hertil.

Følgegruppe og evaluering

IKV mener, at der bør etableres en følgegruppe, der løbende følger implementeringen af reglerne. Følgegruppen bør bestå af repræsentanter for alle berørte parter, og initialt forankres hos Fødevarestyrelsen. Dette vil også være et oplagt forum til at diskutere ny viden og forbedringsmuligheder løbende forud for en senere evaluering og revidering af lovgivningen. IKV bidrager meget gerne med relevante personer og erfaringer til denne gruppe.

IKV foreslår en større evaluering efter 3-5 år, hvor screeningprogrammernes effektivitet og regelsættet evalueres og revideres, herunder med mulighed for at nye sygdomsmarkører inkluderes.

Behov for central dataregistrering

Effektiv regulering af hundevelfærd kan fremmes af et systematisk overblik over sundhedsdata og avlsinformation. IKV anbefaler derfor, at der etableres en central, uafhængig dataregistrering for danske hunde, der indgår i avl, hvor vigtige sundhedsoplysninger som genetiske testresultater, screeningsundersøgelser og sygdomsforløb dokumenteres. En sådan database vil understøtte en mere målrettet og vidensbaseret avlsstyring, give dyrlæger og myndigheder bedre muligheder for at følge udviklingen af arvelige sygdomme, evt. nye sygdomsproblemer og sikre en mere effektiv håndhævelse af sundhedsmæssige mindstekrav i avl.

IKV anbefaler desuden en central biobank til opbevaring af genetisk materiale, fx inspireret af den eksisterende [CUBE - Copenhagen University Biobank – University of Copenhagen](#). Det giver mulighed for:

- At validere fremtidige genetiske test i en dansk population af en given race
- Estimere allel-frekvens for en given test på tværs af racer
- At bidrage til udvikling af forskning og forbedret validering af de genetiske testmuligheder.

Genetik og generel sundhed

IKV ser gerne et større og overordnet fokus på generelt sunde hunde og en klinisk vægtning af arvelige sygdomme i forhold til største positive effekt på hundenes velfærd. Med den valgte fremgangsmåde frygter IKV, at der opstår nye genetiske flaskehalse, som betyder, at andre sygdomme øges i frekvens.

Racehunde og krydsninger

Udover at IKV mener, at der mangler en definition af begrebet "racehund", retter bestemmelserne sig også mod krydsninger, hvor der samlet set indgår mindst 50% af en eller flere af de omfattede racer. IKV støtter og anerkender behovet for at inddrage krydsninger, men ønsker samtidig at udtrykke bekymring for, hvordan det skal håndteres i praksis mht. fx dokumentation og ift. de undersøgelser, som dyrlægerne skal udføre og attestere.

Løbende vurdering

IKV mener, at bekendtgørelsen bør suppleres med en forpligtelse til løbende vurdering og opdatering af screeningsprogrammer for arvelige sygdomme hos hunde, der til enhver tid følger [Wilson & Jungners klassiske principper for sygdomsscreening](#).

IKV mener, at det er vigtigt, at der:

- Udfærdiges en liste over genetiske tests og screeningsundersøgelser, der bør være obligatoriske for visse racer med kendte sundhedsproblemer, som kan revideres i takt med ny viden.
- Oprettes et indeks, der viser omfanget af de problemer, som denne lovgivning har til formål at løse, og som kan overvåges.

Inklusion af hjertesygdomme som screeningskrav

Særligt hjertesygdomme, såsom dilateret kardiomyopati (DCM), udgør en alvorlig sundhedsrisiko i visse hunderacer. Tidlig diagnosticering via ekkokardiografi kan forbedre behandlingsmulighederne og forebygge pludselig hjertedød. IKV anbefaler derfor, at DCM (og andre alvorlige hjertesygdomme) indgår som en obligatorisk del af screeningsprogrammet for problemracer ved brug af ekko- og elektrokardiografi som standard.

Genetiske tests som en del af sundhedskravene

Ud over hjertesygdomme bør bekendtgørelsen ifølge IKV også inkludere genetiske tests for arvelige sygdomme som fx Progressiv Retinal Atrofi (PRA), der forekommer hos specifikke racer. Det bør defineres hvilke krav, der stilles til genetiske test hos hunde, herunder hvordan en given test valideres.

Klagemulighed

Der bør være en uafhængig klageinstans, hvor rekvirenten har mulighed for at indklage en afgørelse. Det bør sikres, at en bedømmelse ikke blot kan omgøres ved undersøgelse ved anden dyrlæge, men følger en klar procedure for klager og uvildig revurdering.

Tilsyn

Det bør overvejes, hvordan der føres tilsyn. Er der behov for bemyndigelse til, at visse organer udfører tilsyn med fx screeninger og vurderingskriterier? Der bør sikres statslige midler til at sikre kvalitetskontrol og regelefterlevelse generelt.

Informationskampagner

IKV mener, at der i tillæg til konkrete vejledninger, bør udarbejdes informationskampagner og materiale, der med størst mulige effektivitet oplyser de berørte om regler og fortolkning. Da der her er tale om ny og vidtrækkende lovgivning, bør der afsættes økonomiske midler, der kan understøtte lovgivningens implementering. Det er IKVs opfattelse, at dette er en absolut nødvendighed for at nå i mål i forhold til hensigten med den politiske aftale.

Specifikke bemærkninger til bekendtgørelsen

For tekstnære forslag henvises til Bilag IKV_1

§2

- IKV mener, at begrebet racehund bør defineres.
- Definition på AD omformuleres jf. Bilag IKV_1
- Definition på HD omformuleres jf. Bilag IKV_1

§9

- Kupering erstattes af amputation. Konsekvensrettes i øvrige §§ jf. Bilag IKV_1

§10

- Bør udgå, da det strider mod god dyrevelfærd af halekupere hunde af kosmetiske/traditionsbundne årsager.

§12

- Kastration erstattes af neutralisation (kastration eller sterilisation)

§14

- Aflivning bør ikke foretages af andre end dyrlæger, ligesom det bør være forbudt for lægmand af aflive hvalpe under 7 dage gamle.

§15

- IKV ser gerne et præcisering af formuleringen "med rimelighed", da IKV ser det som helt afgørende for implementeringen af reglerne.

§16

- Forslag om at ændre sidste del til: "... eller afkom og bedsteforældredyr".

§17

- *Stk. 6.* Er attesten gyldig til det kommende kuld eller i en tidsbegrænset periode?

§19

- Delvis erstatning af tekst vedrørende røntgen for HD jf. bilag IKV_1

SIDE 5 AF 8

§20

- *stk. 3.* Formuleringen forekommer uklar mht. om disse hunde udelukkes fra avl. Gravhunde, der på tidspunktet for ikrafttrædelse er fyldt 4 år, kan have anlæg eller forandringer.

Specifikke bemærkninger til bekendtgørelsens bilag 1

Bilag 1, afsnit 2

Ad 3)

- Kriterier A, B, C, D og E for HD udspringer fra veletablerede og beskrevne kriterier, der bør gengives som reference. Fx [FCI Hip Dysplasia Classification](#). (København, 2022). Hvis der er tale om andre karaktersystemer, henvises til disse evalueringskriterier i stedet.

Ad 4)

- Det er IKV's opfattelse, at der er hunderacer, der ikke vil kunne opretholdes, hvis kun hunde med HD-grad A og B må indgå i avl. IKV mener ikke, at det er fagligt begrundet at udelukke krydsning mellem A og C, da heritabiliteten ikke er 1.

Ad 5)

- AD-status bør beskrives med henvisning til veletablerede kriterier. [Fx IEWG](#) (Nice, 2022).

Grad 0: Normal, uden forandringer

Grad 1: Knoglenydannelser på under 2 mm

Grad 2: Knoglenydannelser mellem 2 - 5 mm og/eller indirekte tegn på en primær lidelse.

Grad 3: Knoglenydannelser over 5 mm og/eller sikre tegn på en primær lidelse.

Bilag 1, Afsnit 3

- Undersøgelse for IVDD bør følge en velbeskrevet undersøgelsesprotokol samt velbeskrevne bedømmelseskriterier. Bedømmelser bør foretages af nationale eller internationale specialister.

Bilag 1, afsnit 4

- Chiari misdannelse/cerebellar crowding er en del af det kliniske problem, der vurderes i eksisterende screeningsprotokoller. Hvorvidt hunden udviser kliniske tegn, er også relevant. I nogle lande vil tilstedeværelsen af kliniske tegn på syringomyeli betyde, at de ikke bør indgå i avl til trods for at alle billeddiagnostiske fund samtidig er fundet normale.

Institut for Klinisk Veterinærmedicin stiller sig gerne til rådighed for yderligere dialog om emnet, og bidrager gerne med konkrete danske specialdyrlæger og EBVS-diplomater til en følgegruppe. Eventuelle spørgsmål kan indledningsvist rettes til undertegnede.

SIDE 6 AF 6

Med venlig hilsen

Annemarie T. Kristensen
Cand.med.vet., PhD, DACVIM-SA, DECVIM-CA & Oncology, professor
Institutleder,
Institut for Klinisk Veterinærmedicin, KU SUND

Karin Melsen
Cand.med.vet., specialkonsulent,
IKV-Stab
Institut for Klinisk Veterinærmedicin, KU SUND

Til Fødevarestyrelsen

Bolderslev, den 26.03.2025

Høringssvar vedrørende "Udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde"
J.nr. 2025-01258/ J.nr. 2024-18-132-00043

Pudelklubben, en specialklub under Dansk Kennel Klub, vil hermed opponere mod bestemmelsen i bilag 1 afsnit 2 pkt. 4 om avlsforbud for hunde med HD status C.

Pudlen er p.t. ikke medtaget i de racer, der omfattes af påbuddet om tvungen HD-fotografering, men vi tror, at bekendtgørelsen vil danne præcedens også i forhold til avlskrav for andre racer, og at øvrige racer eventuelt senere vil blive underlagt de samme bestemmelser, hvorfor vi finder det vigtigt at fremføre Pudelklubbens synspunkter på nuværende tidspunkt.

Pudelklubben mener, at et krav om, at hunde med HD status C udelukkende må parres med HD fri hunde (status A eller B) vil tilgodese behovet for at udelukke alvorlig hoftedysplasi i hundeavlen, uden at mindske den tilgængelige genetisk arvmasse uhensigtsmæssigt.

Pudelklubben har flere begrundelser for denne holdning:

Pudlen er generelt en sund race, med få tilfælde af alvorlig HD. Der er p.t. ikke krav om tvungen HD-fotografering af racen, men mange opdrættere vælger frivilligt at få undersøgt avlshundenes HD status, inden de indgår i avlen. Incitamentet til frivillig undersøgelse vil forsvinde, hvis man risikerer at skulle udelukke en mængde i øvrigt gode avlshunde pga. HD status C.

Pudlen findes i 4 størrelsesvarianter og mange farver. For en del af disse varianter vil et avlsforbud på HD C udgøre en begrænsning i det tilgængelige avlsmateriale, som ikke vil være til racens fordel.

Pudlen er en af de mest alsidige racer, der bliver brugt til meget forskelligt, også fysisk udfordrende aktiviteter. Her kan i flæng nævnes lydighed, dogdancing, agility, jagt, cirkushund, servicehund, og meget andet. Vi oplever ikke, at pudler med HD status C er mere disponerede for invaliderende skader end pudler med status A eller B.

Pudelklubben oplever, at den forøgede billedkvalitet på røntgenbilleder, med en større detaljeringsgrad, i de seneste år har bevirket, at et tiltagende antal hunde, der tidligere var blevet bedømt til HD status A eller B, nu bliver vurderet til HD status C. Hvis røntgenbillederne bliver bedømt i udlandet vil resultatet ofte være en bedre status end den danske bedømmelse.

Da HD er genetisk betinget, men også til dels påvirkeligt af miljø, vil en udelukkelse af avl på den mildeste form for HD i vores optik ikke være ønskelig, da en del af C hundene kan være påvirkede af deres opvækst i stedet for genetisk disponerede for HD.

Vi vil hermed konkludere, at en total udelukkelse af HD C hunde fra den fremtidige hundeavl, vil være en alt for indgribende og uhensigtsmæssig foranstaltning.

Med venlig hilsen

På Pudelklubbens vegne

Anne Birgitte Schilling, formand

Bjolderupvej 89

6392 Bolderslev

Tlf. 2943 8676

Mail: formand@pudelklubben.dk

Golden Retriever i Danmark
Specialklub under Dansk Retriever Klub

Att. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Vedr. J.nr. 2024-18-132-00043

Høringssvar vedr. Udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde - J.nr. 2024-18-132-00043

På vegne af raceledelsen for Golden Retriever sendes hermed høringssvar på ovennævnte udkast til bekendtgørelse. I vores høringssvar har vi forholdt os til de forhold, der påvirker vores race Golden retriever, samt til forhold der på sigt kan få betydning for en race som Golden retriever.

Afsnit III, Kapitel 6

Vi forholder os positivt til de nye generelle bestemmelser for brug af avlstæver.

Afsnit III, Kapitel 7, §19

Kravet om HD (labrador, golden, chesapeake) og AD (labrador og golden) er en væsentlig stramning og vanskeliggør ansvarlig avl med de hensyn der må tages ift. population, anden sundhed og egenskaber såsom fx temperament og dresserbarhed. Sundhed er vigtigt, men det er den "hele hund" også. Indføres kravet om at tage HD: C grad ud af avl, står vi til at miste mere end 30% af vores genpulje. Og dette er efter at DKK allerede har lavet stramninger ved at benytte ny sedation under røntgen optagelse, samt nye bedømmelses udstyr, som kan forstørre de enkelte billeder op til 10gange så meget.

Se diagram for udvikling fra før DKK stramning til efter stramningen.

Samt eksempel på statestik på hvor mange hunde der indgår i avl med HD grad C samt antallet der udelukkes hvis i fjerner HD grad C i avl.

Som race under specialklubben Dansk Retriever Klub og Dansk Kennel Klub bekymrer ovenstående raceledelsen.

Vi anbefaler derfor, at kravene indføres med disse krav:

- At der må avles på HD-status C, såfremt partneren har HD status A

- At der må avles på AD status 1, såfremt partneren har HD status 0

Manglende anvisninger på registrering, opfølgning og kontrol

Vi savner generelle bestemmelser om, hvor disse fotograferinger skal registreres for blandingshunde og hvorledes overholdelse eller mangel på samme skal håndhæves. Hvilken instans skal føre kontrol? Særligt bekymrer det os, hvorledes blandingshunde og hunde uden stambog skal registreres – vi frygter at der stadig er grobund for at der sker avl uden at hensigterne med bekendtgørelsen slår igennem. Dermed kommer det til at straffe ansvarlige avlere og opdrættere, der fx via DKK's opdrætterkurser har forpligtiget sig til visse normer og etik for sund avl. Derudover har vores opdrættere i DKK en kennel kontakt, som laver uanmeldte besøg hos kennelerne, for netop at opretholde sundhed og etikken hos vores opdrættere og hundehold.

Derudover har vi rigtig mange fornuftige racer, som frivilligt røntgen fotografere deres hunde nu. Hvis i sætter krav om at lade HD grad C udgå af avl, får det en store konsekvens. De kenneler, som røntgen fotografere frivilligt, vil stoppe med dette da de risikere at HD grad C ødelægger deres avls strategier og derved begynder at avle i blinde, som kan få et noget dårligere udfald end HD grad C.

Med venlig hilsen

Formand for Golden Retriever

Navn Lars Nordenhof

Adresse

Mail lars_nordenhof@nordgold.dk

Golden Retriever er en af de 5 retrieverracer Labrador Retriever, Golden Retriever, Flatcoated Retriever, Chesapeake Bay Retriever og Curly Coated Retriever, som er registreret under specialklubben Dansk Retriever Klub, hørende under Dansk Kennel Klub.

HD resultater i procent fra 2017 til 2024 - før og efter ændringerne i bedømmelserne

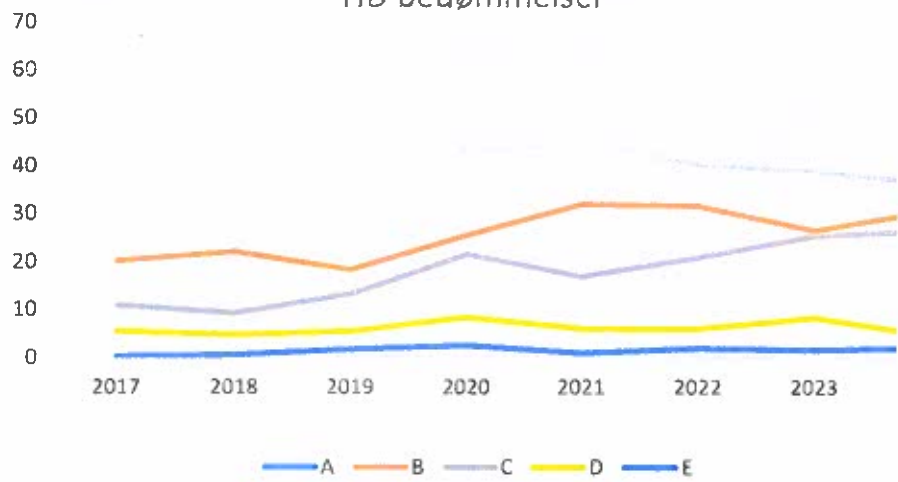
År/resultat	A	B	C	D
2017	64,19	20	10,65	5,16
2018	64,19	21,94	9,03	4,52
2019	62,14	18,21	13	5,2
2020	42,82	25,35	21,41	8,17
2021	44,88	31,86	16,75	5,81
2022	40,26	31,48	20,77	5,78
2023	38,88	26,39	25,28	8,06
2024	36,49	30,53	26,52	4,51

Hvalpekuld 2024	192
antal hvalpe	1389
antal kuld med forældre med C hofter eller 2 på albuer	45 kuld
Antal hvalpe, der i fremtiden ville udelukkes	336 hvalpe
Antal i % som fremover udelukkes	24,19%

E

0
0,32
1,45
2,25
0,7
1,71
1,39
1,95

HD bedømmelser

—
—
—

—

—

2024

Dansk Bullmastiff Klub

- en specialklub under DKK siden 1996

Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

Sendt pr. mail til:
18@fvst.dk og

Jerslev den 27. marts 2025

Vedr.: Deres journalnummer 2024-18-132-00043

(Høring over udkast til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde)

Indledningsvist vil vi bemærke, at racens korrekte stavemåde er "bullmastiff" (i ét ord), ikke "bull mastiff."

Dansk Bullmastiff Klub (DBK) takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkastet af "Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde." Vi repræsenterer opdrættere og nuværende/tidligere/fremtidige ejere af racen bullmastiff i Danmark og ønsker at bidrage konstruktivt med faglige input og erfaringer.

I racens oprindelsesland England har The Kennel Club netop offentliggjort at bullmastiffen pr. 2025 er blevet føjet til "Vulnerable Native Breeds"-listen, da der årligt registreres under 300 hvalpe i hjemlandet. Tilsvarende er antallet af nyregistrerede bullmastiffer i Danmark de senere år meget lavt, hvilket indebærer en begrænset genpulje.

Erfarings- og forsikringsdata (Bullmastiff Agria Breed Profile LIFE og Bullmastiff Agria Breed Profile Veterinary Care) viser, at hudlidelser, visse former for kræft samt andre faktorer vægter højere end hofteledsdysplasi i forhold til dødsårsag og hyppige dyrlægebesøg. HD er derfor ikke den største sundhedsmæssige udfordring for bullmastiffen, om end den fortsat er vigtig at have i fokus.

Bemærkning til § 19 og bilag 1, afsnit 2, punkt 4

Heraf fremgår; *Hunde, der på baggrund af røntgenundersøgelsen vurderes til grad C, D eller E, jf. punkt 3, må ikke indgå i avl, jf. § 19, stk. 4.*

DBK anbefaler følgende ændring: *Hunde, der på baggrund af røntgenundersøgelsen vurderes til grad D eller E, jf. punkt 3, må ikke indgå i avl, jf. § 19, stk. 4.*

For bullmastiffen vil et absolut forbud mod HD C have alvorlige konsekvenser. En væsentlig andel af racens individer aflæses til HD C ved røntgen, men lever uden kliniske gener. For at bevare en allerede begrænset genpulje og undgå at ekskludere værdifulde hunde med gode sundheds- og temperamentsmæssige egenskaber, bør HD C ikke automatisk være en avlsmæssige udelukkelsesfaktor.

HD hos hunde er en kompleks sygdom med en polygenetisk arvelighed (arvelighed på ca. 20-30% afhængig af race, genetiske faktorer og miljøpåvirkninger), og statistik viser klare eksempler på uforudsigeligheden i afkommets udvikling af hofterne:

- I en 10-års opgørelse (jan 2015-dec 2024) over registrerede bullmastiff-parringer i DKK-regi fremgår det blandt andet, at A + A-parringer (26 afkom) resulterede i ikke blot 8 A-hofter og 4 B-hofter, men

også 8 C og 6 D. Altså blev lidt over halvdelen af afkommet vurderet til HD-grad C og D selvom begge forældre var A

- Omvendt ses B + C-parringer (20 afkom) at give 5 A og 5 B blandt afkommet, altså halvdelen, til trods for at den ene forælder var HD C.

Disse data illustrerer tydeligt, at selv de "bedste" kombinationer (A/A) ikke kan garantere udelukkende A/B-afkom, ligesom HD C-forældre heller ikke kun producerer "dårlige" hofter. En fuldstændig udelukkelse af HD C-hunde fra avl kan betyde, at racen reelt mister en stor del af sit avlsgrundlag. På sigt kan det øge risikoen for andre arvelige sygdomme og forhøjet dominans af enkelte individer.

Alternativt forslag: Overgangsordning for HD C

Skulle det vise sig umuligt helt at tillade HD C, anbefaler vi en midlertidig dispensation (f.eks. 5–10 år), hvor bullmastiffer med HD C, vurderet før bekendtgørelsens vedtagelse, kan indgå i avl, forudsat at det andet forældredyr er HD A eller HD B. Formålet er; at undgå massiv indskrænkning af genpuljen, sikre at hunde, der har gode øvrige egenskaber (mentalitet, sundhed, funktionsevne), fortsat kan bidrage til racens genetiske variation imens der arbejdes på en gradvis sænkning af HD forekomsten C.

Til brug for dette arbejde foreslår vi at anerkende PennHIP som vurderingsmetode (evt. kun i overgangsperioden), da den giver bedre indsigt i, hvilke hunde der reelt risikerer at give problematiske hofter videre, og hvilke der sandsynligvis er i lavrisiko. Dette vil muliggøre en mere nuanceret vurdering af de enkelte hunde og dermed bevare racens genetiske bredde, uden at gå på kompromis med det langsigtede mål om at opnå en større genpulje med HD-status A eller B.

Spørgsmål og bemærkning til bilag 1, afsnit 2, punkt 2

Heraf fremgår: *Hunden skal på tidspunktet for undersøgelsen for HD og AD være mindst 12 måneder gammel. Hunde af gigantracer, jf. bilag 3, skal dog være mindst 18 måneder gamle.*

Spørgsmål: DBK ønsker svar på, hvad det sundhedsfaglige argument er, for at ændre alderen for undersøgelsen for AD til mindst 18 måneder i stedet for Dansk Kennel Klubs nuværende mindst 12 måneder for hunde af gigantracer.

DBK anbefaler følgende ændring: *Hunden skal på tidspunktet for undersøgelsen for HD og AD være mindst 12 måneder gammel. Hunde af gigantracer, jf. bilag 3, skal dog være mindst 18 måneder gamle på tidspunktet for undersøgelsen for HD.*

DBK anbefaler, at bullmastiffen fortsat kan røntgenundersøges for AD fra 12 måneder. For racen har dette vist sig gavnligt, både i forhold til fremtidige avlsbeslutninger og tidlige forebyggelsestiltag, hvis hunden skulle have problemer i albueledet. Avlsmæssigt, hvis en hund vurderes uegnet til avl ved 12 måneder pga. AD 2 eller 3, kan opdrætteren allerede da justere planerne. Ventetiden på yderligere 6 måneder (til 18 måneder) betyder, at opdrætter investerer længere tid i en potentiel avlshund, som derefter må 'kasseres'. Sundhedsmæssigt, ved at vente til hunden er 18 måneder, mister man muligheden for tidligt at iværksætte forholdsregler, hvis AD-vurderingen viser behov for dette.

Afrunding

Dansk Bullmastiff Klub ønsker at sikre en langsigtet, gennemtænkt og forsvarlig avl, hvor bullmastiffen bevares som en sund og velfungerende race. Vi støtter naturligvis, at hunde med klinisk problematiske led sygdomme og andre alvorlige sundheds- og trivselsmæssige problemer ikke anvendes i avl. Men vi opfordrer til, at bekendtgørelsens bestemmelser om HD samt ændret alderskrav for AD-vurderingen tager hensyn til racernes forskellige vilkår – så bullmastiffen ikke mister et væsentligt avlsgrundlag, og opdrættere fortsat

Dansk Bullmastiff Klub

- en specialklub under DKK siden 1996

kan få vurderet hundene tidligt for albueledsdisplasi.

Vi imødeser et fortsat samarbejde og står til rådighed for yderligere dialog om at finde løsninger, der bedst varetager bullmastiffens velfærd og genetiske bæredygtighed.

Nedenstående eksempler viser bullmastiffer – alle med relation til danske opdrættere eller ejere – i vidt forskellige funktioner, som gavner både menneskers tryghed, fysiske helbred og mentale trivsel. Selv med varierende HD-status hos deres forældre kan de udføre disse vigtige opgaver, hvilket de aldrig ville kunne, hvis de f.eks. var ramt af kræft, alvorlige hudproblemer eller adfærdsproblemer.

Skulle der være spørgsmål til ovenstående, står vi naturligvis til rådighed for en uddybning.

Med venlig hilsen

Karina Kettner

Formand i Dansk Bullmastiff Klub

Tlf. 60 85 87 37 :: info@bullmastiffklubben.dk

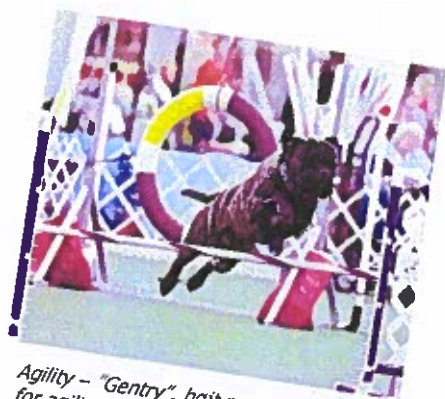
Besøgshund – "Karla" på plejehjem (forældre: HD B og HD C)

Familiehund – "Wilma" på cykeltur med familien (forældre: HD A og HD A)

Traumeteraphund – "Journey", traumeteraphund for politifolk i Canada (forældre: HD C og HD B)

Agility – "Gentry", højt meriteret inden for agility og triathlon i USA (forældre: HD A og HD C)

Skolehunden – "Asterix" støtter børn med udfordringer i skoleregi (forældre HD C og HD C)

K9 Biathlon - søskende "Amy og Elmer" (forældre: HD C og HD C)

DANSK GRAVHUNDEKLUB

Stiftet 1947

Specialklub tilsluttet DKK

Kastrup den 27. marts 2025

Høring over udkast (J.nr. 2025-01258) til bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde

Dansk Gravhundeklub (DGK) ønsker hermed at afgive høringssvar, da vi er direkte berørt af de nye regler om avl af hunde (Undersøgelse af gravhunde for Intervertebral Disc Disease (IVDD) - §20). Som specialklub under Dansk Kennelklub (DKK) har DGK siden 1947 fungeret som DKK's sagkundskab inden for avlsarbejdet vedrørende gravhunderacen.

Helt overordnet er vi meget tilfredse med, at Fødevareministeren benytter sin mulighed for at lave regler, der kan løfte velfærden for alle vores hunde, både med og uden stambog. Ligeledes er DGK tilfreds med, at ministeren overordnet, har valgt at tage udgangspunkt i de avlskrav, der er gældende for opdræt af gravhunde i DKK-regi. Det er krav, som i sin nuværende form har eksisteret siden 2021. Det er imidlertid altafgørende, at det også fremover sikres, at der stilles de rette krav til såvel optage- som bedømmelsesmetode.

Gravhunde lever generelt længe og har få arveligt betingede sygdomme at slås med, men vores hunde har et velkendt problem med diskusprolaps.

Vi ser frem til, at man i enten et bilag eller i en vejledning til bekendtgørelsen angiver optage- og bedømmelsesmetode, som kan sikre os et brugbart system samt at man i samme angiver vilkår for brug af udenlandske hunde.

Vi har herunder en række konkrete bemærkninger og forslag til udkastet til bekendtgørelse. Baggrunden for vores bemærkninger kan læses umiddelbart efter bemærkningerne:

Vedr. § 20

Besidderen af en tæve eller hanhund af gravhunderace, der ønsker at lade hunden indgå i avl, skal foranledige at hunden før første parring, jf. dog § 72, stk. 2, gennemgår en røntgenundersøgelse for tegn på anlæg for IVDD. Det samme gælder for tæver, der insemineres, og hanhunde, der tappes for sæd til inseminering.

Foreslås ændret til:

Besidderen af en tæve eller hanhund af gravhunderace, der ønsker at lade hunden indgå i avl, skal foranledige at hunden før parring, jf. dog § 72, stk. 2, gennemgår en røntgenundersøgelse for tegn på anlæg for IVDD. Det samme gælder for tæver, der insemineres, og hanhunde, der tappes for sæd til inseminering.

Eneste ændring er, at ordet "første" er fjernet. Vi ser umiddelbart ingen grund til at udelukke hunde, der allerede har haft et kuld, og som stadig kan nå at blive undersøgt.

Formand
Therese Hermann
Tanger Alle 4
2770 Kastrup

Næstformand
Conny Frilund Ebsen
Ribevej 53
6740 Bramming

Kasserer
Susie Hansen
Skårupvej 12
7700 Thisted

Sekretær
Steffen Jessen
Strandhovedvej 11
4654 Faxe
Ladeplads

Bestyrelsesmedlem
Inger Lise Poulsen
Toftegade 27
4000 Roskilde

Bestyrelsesmedlem
Ann Laura Luunbjerg
Kejrup Alle 10
5300 Kerteminde

Bestyrelsesmedlem
Laura Engen
Enggårdsgade 3 2th.
9000 Aalborg

DANSK GRAVHUNDEKLUB

Stiftet 1947

Specialklub tilsluttet DKK

Vedr. § 20, stk. 3

Undtagelsen for hunde, der på tidspunktet for bekendtgørelsens ikrafttræden er fyldt 4 år, behøver vi ikke, da rygundersøgelse har været et åbent tilbud for alle gravhunde med DKK-stambog i en årrække. Vi forstår dog, at ministeren kan have et ønske om at gøre en undtagelse for hunde udenfor vores regi, hvor der ikke tidligere har været mulighed for at få rygundersøgt, men vi vil foreslå, at der da stilles krav om, at avlspartneren er undersøgt med et godt resultat.

§20, Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på hunde af gravhunderace, der på tidspunktet for bekendtgørelsens ikrafttræden er fyldt 4 år.

Foreslås ændret til:

Hunde af gravhunderace, der på tidspunktet for bekendtgørelsens ikrafttræden er fyldt 4 år, kan anvendes i avl uden at være rygundersøgt, hvis avlspartneren er rygundersøgt og har IVDD-status Fri: 0 forkalkninger eller Let: 1-2 forkalkninger.

Vedr. Bilag 1, Afsnit 3, punkt 1):

Røntgenundersøgelsen skal foretages af en dyrlæge.

Foreslås ændret til:

Røntgenundersøgelsen skal foretages af en godkendt dyrlæge.

Der benyttes aktuelt 17 godkendte dyrlæger, der dækker landet bredt. Den nuværende bedømmer godkender løbende nye dyrlæger. Der bør udfærdiges en protokol for optagelse af billeder til IVDD-screening. En sådan protokol vil sandsynligvis forholdsvis enkelt kunne udfærdiges på baggrund af den vejledning, som de godkendte dyrlæger benytter nu.

Vedr. Bilag 1, Afsnit 3, punkt 2:

Vi noterer os med tilfredshed, at ministeren har valgt at følge de nuværende krav vedr. alder (2 til 4 år) på tidspunktet for undersøgelsen. Der er evidens for denne periode.

Vi har derfor ingen yderligere bemærkninger til Bilag 1, afsnit 3, punkt 2.

Vedr. Bilag 1, Afsnit 3, punkt 3:

På baggrund af røntgenundersøgelsen tildeles hunden en IVDD-status som følger:

Foreslås ændret til:

På baggrund af røntgenundersøgelsen, som bedømmes af en godkendt bedømmer, tildeles hunden en IVDD-status som følger:

Der er i dag én bedømmer, som har en ph.d. og mange års erfaring i netop at bedømme rygscreeningsbilleder. Det har på mange måder været passende og ideelt med bare en bedømmer. Det er

DANSK GRAVHUNDEKLUB

Stiftet 1947

Specialklub tilsluttet DKK

en fordel med stor ensartethed – den høje arvelighed, målt på metoden, kan således i meget høj grad tilskrives netop bedømmelsernes kvalitet og ensartethed og antallet af bedømmelserne har hidtil let kunnet overkommes af den ene bedømmer. I baghånden er der desuden yderligere to nordiske bedømmere med tilsvarende erfaring og specialviden.

Den nuværende bedømmer kan sagtens klare flere bedømmelser end i dag, evt. suppleret af de øvrige nordiske bedømmere, men nu, hvor der forventes at komme flere bedømmelser, vil vi gerne at der oplæres yderligere en til to bedømmere og meget gerne i regi af KU-Sund. Oplæring af en ny bedømmer tager tid og forinden en ny bedømmer sættes i gang, er det helt centralt, at der er sket nødvendig oplæring og sikring af bedømmelseskvaliteten.

Vedr. Bilag 1, Afsnit 3, punkt 3 og 4:

Vi noterer os med tilfredshed, at ministeren har valgt at sætte grænsen for anvendelse i avl ved maksimalt 4 forkalkninger. Der er evidens for, at antallet af forkalkninger er arveligt, og for at risikoen for klinisk diskusprolaps er betydeligt øget hos hunde med flere end 4 forkalkninger.

Dog kan det overvejes politisk da nogle af gravhundevarianterne er antalsmæssigt små og særligt udfordrede i forhold til rygsundheden, om det i en periode på 1 år kan være hensigtsmæssigt at åbne mulighed for, at tæver med IVDD-status: Svær: 5 forkalkninger (og ikke flere end 5 forkalkninger) kan anvendes i avl én enkelt gang sammen med hanhunde med IVDD-status Fri: 0 forkalkninger eller Let: 1-2 forkalkninger.

Vedr. Bilag 1, Afsnit 3

Vi vil gerne foreslå, at der tilføjes et punkt 5, der angiver, at udenlandske hunde med en anerkendt IVDD-status Fri: 0 forkalkninger eller Let: 1-2 forkalkninger eller Moderat: 3-4 forkalkninger kan anvendes i avl. Derfor vil dette skulle tilføjes §20, stk. 4.

Baggrund for vores bemærkninger.

Tilbage i tiden så vi, at nogle gravhundefamilier var hårdt ramt af rygproblemer, mens andre ikke var det. Denne observation pegede på en arvelig komponent og gravhundeklubbens medlemmer rejste for efterhånden mange år siden krav til skiftende bestyrelser om at arbejde for at gøre noget ved rygproblemet. Adskilligt har været forsøgt og vi har stillet gravhunde til rådighed for diverse forskningsprojekter. Endelig, for godt 20 år siden, kom det forskningsmæssige gennembrud, så vi i dag har et effektivt redskab til at nedbringe antallet af gravhunde, der rammes af diskusprolaps (DP).

Redskabet er den røntgenscreening af ryggen og efterfølgende bedømmelse af røntgenbillederne, som er omtalt i udkastet til bekendtgørelse. Vores nuværende program er baseret på solide, videnskabelige forskningsresultater. Arveligheden målt på metoden, er ekstremt høj og vi har derfor virkelig gode muligheder for at gøre noget effektivt ved vores hundes rygproblemer, hvis vi benytter screeningsmetoden effektivt. Det er imidlertid særdeles vigtigt at forstå, at den høje arvelighed afhænger af en kvalitetssikret optageteknik, og af at bedømmelsen af billederne følger samme metode som hidtil. I tabellen herunder ses resultaterne fra de seneste 5 års rygscreeninger i DKK. Der er anvendt samme opdeling af k tal som i udkast til bekendtgørelsen. Tabellen viser tydeligt, på tværs af alle 9 gravhunde varianter, at størstedelen befinder sig i de, til avl, anvendelige grupper.

DANSK GRAVHUNDEKLUB

Stiftet 1947

Specialklub tilsluttet DKK

	2020	2021	2022	2023	2024
k0	15 (13%)	32 (25%)	28 (21%)	24 (16%)	21 (16%)
k1 - k2	36 (31%)	44 (33%)	43 (31%)	57 (38%)	40 (30%)
k3 - k4	36 (31%)	37 (28%)	44 (32%)	40 (27%)	35 (26%)
k5	7 (6%)	7 (5%)	7 (5%)	8 (5%)	14 (10%)
>k6	23 (19%)	12 (9%)	15 (11%)	21 (14%)	24 (18%)
total	117	132	137	150	134
Total (k0 - k4)	87 (75%)	113 (86%)	115 (84%)	121 (81%)	96 (72%)
Total inkl. K5	94 (81%)	120 (91%)	122 (89%)	129 (86%)	110 (82%)

Tabel 1. Antal hunde/år fordelt på hhv. k0 (fri), k1-k2 (mild), k3-4 (moderat) og så k5 (svær) samt k6+ (svær) opdelt. De lille tal svarer til antallets %fordeling af total/år.

Vi har sideløbende med rygscreeningerne samlet DNA-materiale i håb om også at detektere den bagvedliggende, genetiske årsag. Dertil og som kvalitetskontrol og hjælp i avlen køres et indeksprogram, der beregnes af SEGES på kvægdatabasen i Århus.

Af hensyn til den genetisk variation, er det vigtigt, at vi også fremover vil kunne benytte hunde fra udlandet i avl. I de øvrige nordiske lande er der allerede hunde, der undersøges og bedømmes efter de samme kriterier som vores. Vi har brug for, at disse samt andre, anerkendte resultater vil kunne accepteres på lige fod med de danske.

DKK vil ligeledes arbejde for, at vores optage- og bedømmelsesmetode forankres i en international protokol, så bedømmelsesresultater fra endnu flere lande vil kunne anerkendes. Vi kunne ønske, at man overvejer muligheden for, at man i en overgangsperiode kan give os lov til at benytte hunde i udlandet i forventning om, at vi får et internationalt rygprogram op at stå.

Vi forestiller os ikke, at hvalpe, der måtte komme til verden som følge af u hensigtsmæssige og uplanlagte parringer, skal aflives, hvorfor vi vil opfordre til, at man indtænker nogle dispensationsmuligheder.

Vedr. revision og evaluering

Vi vil gerne opfordre til, at man overvejer, hvordan bekendtgørelsens effekt løbende kan revideres og evalueres:

- Helt overordnet bør det selvfølgelig overvejes, hvordan man bedst kan følge op på og monitorere, om bekendtgørelsen virker efter hensigten og giver os sundere hunde.

Herudover vil vi gerne pege på:

- o Det vil være interessant at vide, om bekendtgørelsen får effekt på antallet af importere.
- o I regi af Dansk Kennel Klub vil dansk lovgivning naturligvis blive overholdt. Det vil være interessant at vide, om bekendtgørelsen også respekteres udenfor den organiserede avl og om bekendtgørelsen får effekt på antallet af hvalpe inden- henholdsvis udenfor den organiserede avl.

DANSK GRAVHUNDEKLUB

Stiftet 1947

Specialklub tilsluttet DKK

- Der kan dukke ny viden eller nye muligheder op, som kan aktualisere en revision af bekendtgørelsen. I øjeblikket er der en rivende udvikling i forhold til DNA og IVDD. Om få år kan det således være, at røntgenundersøgelse af gravhunderygge kan erstattes eller suppleres af en DNA-test. AI-bedømmelse kan måske også blive et supplement eller erstatning for den nuværende bedømmelsesmåde.
- Antallet af dispensationer/undtagelser for hvalpe, der er født af forældredyr, som ikke lever op til bekendtgørelsens krav bør følges.

Vedr. information om den nye bekendtgørelses krav

Med henblik på at sikre, at gravhundeejere ikke uforvarende benytter hunde til avl, som ikke lever op til de nye krav, vil vi foreslå, at der informeres om den nye bekendtgørelse såvel bredt som målrettet den enkelte. Vi kunne foreslå, at man til alle, der i Dansk Hunderegister er registreret som værende ejer af en gravhund eller gravhundeblanding sender en meddelelse i e-Boks.

DGK indgår gerne konstruktivt i dialogen om det fortsatte arbejde.

På bestyrelsen vegne med venlig hilsen

Therese Hermann - DGK formand

